

IV. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

1999. MÁRCIUS

ÁRA: 269 FT (Előfizetőknek 240 Ft)

INTERNET

K A L A U Z



Finálnév

Portálbirodalmak

Ördögi

Tudományok

Film az
Internet-szerelemről



9 771219 900009 9 9030

Az Ön cégénél mi dönti el, hogy ki nyomtat

előbb?

Albacom Microserver számítógép és Microsoft hálózati szoftvercsomag

Microsoft szoftver csomag:

- MS Windows NT Server 4.0 (SP4)
5 felhasználói licenccsel
- Word97
- Excel97

A Windows NT server 4.0 minden olyan szempontból eleget tesz a felhasználók kívánalmainak, amelyek egy hálózati operációs rendszer működése szempontjából a legfontosabbak. Széleskörű hálózati, tárolási és nyomtatási szolgáltatásokat nyújt, könnyű a kezelhetősége és a legmodernebb biztonsági funkciókat tartalmazza.



Albacom Microserver

- ATX alaplap 100 MHz
- Intel® Celeron® 300A
- CPU 128 KB cache,
- 64 MB SDRAM
- LG 32X CD-ROM
- S3 Virge 2MB SVGA card,
- 3.2 GB Quantum EIDE HDD



Ugye milyen jó lenne, ha egy egyszerű nyomtatáshoz nem kellene mindig lemezeztartót, a megfelelő dokumentumot, aztán átgyalogni vele az irodán, mert csak egyetlen számítógép van összekötve a nyomtatóval? Ugye mennyivel egyszerűbb lenne a dokumentumok szerkesztése vagy a táblázatok kezelése, ha nem lemezekre kellene megosztania az adatokat másokkal?

Csak szerver és hálózati operációs rendszer kérdése az egész. Az Albacom Microserver számítógéppel és a Microsoft szoftver csomaggal Ön most kedvező áron teheti meg az első lépést egy modern rendszer megteremtése felé! Így egyetlen csomagban juthat egy munkaállomásként is használható minőségű szerverhez, valamint jogtisztasoftverekhez, ami a hatékony és biztonságos működés garanciája.

Ha rendszerben gondolkodik, csak néhány kattintás az egérrel, és a korábban körülményesnek tűnő feladatok ezentúl az iroda bármely számítógépéről elvégezhetők.

most csak
299 900 Ft!

(1999. május 31-ig)

Microsoft ügyfélszolgálat: (06-1) 2 MSINFO (267 4636)

Microsoft®



Stratégiánk Java...



Az Oracle az Oracle8i Internet platform bejelentésével megvalósította Java stratégiáját. A Hálózati Számítástechnikai Architektúra mindhárom rétegén bevezette termékeibe a Java támogatást, így mind adatbázis-kezelője, mind alkalmazásszervere, mind fejlesztőeszközei Java-kompatibilisek. Komplex alkalmazásai ennek megfelelően vezetők a webes rendszerek között.

Az Oracle Java stratégiája az aktuális piaci igényeket célozza a keresztplatform-támogatással, a fejlesztés, a telepítés és az üzleti és vállalati alkalmazások költségeinek csökkentésével. Az Oracle a Javával, mint egyetlen, az összes rétegen áthúzódó nyelv erejét kínálja minden platformon, lehetőséget biztosítva azok számára, akik hatékonyabb információelérést és önkihasználó web-alkalmazásokat szeretnének.



ORACLE
ORACLE HUNGARY
1123 Budapest, Alkotás u. 17-19.
Telefon: 224-1700, fax: 214-0070
<http://www.oracle.hu>

Az Oracle Hungary 1997-ben elnyerte a Nemzeti Minőségi Díjat.

**300% kompatibilitás
JAVA**



Üvegáru Szaküzlet és On-line áruház

E-Mail: caori@caori.com

www.caori.com



Tel / fax: 250 8621

SÜBA Üzletközpont

Obudán, a Szentendrei úton
(III.ker. Rákóczi u.36)

Nyitva tartás

H - P 10-19

SZO 9-17

VAS 9-14

HUTSCHENREUTHER porcelán

DENBY angol kerámia

Különleges minőségű, kézfestésű porcelán és kerámia étkeszletek
280 ezer Ft-tól

k@lauz

Temetni jöttem az újságot,
nem dicsérni.....7

@ktuális

Portálbirodalmat építenek
a németek8-9
Hírszóró10-11



Interaktív fesztivál Cannes-ban
Sinen van a digitális kultúra
MILIA 9912-13

iskol@



Hálózati kultúra –
nem középiskolás
fokon17-19
Biológia20
Csillagászat20
Kémia-fizika21
Matematika21
Nyelvészet21

itthon@pok

Egyetek, főiskolák
Modern Üzleti Tudományok22
Írjon egy jó hírt – és utazzon
a CeBIT-re!25

r@ndevú

Magyarok a nagyvilágban
Zene és tudomány26-27
Internet Love Story X.
Csak óvatosan a
csevegőkkel!28-29
Egyperces
„chat-FAQ”29
Csevegőajánlat29



webm@ster

A Microsoft rémálma, avagy
a szabad szoftverek jövője31-33
Szerveroldali programozás Perl
nyelven
Saját kezdeményezésű
bannersere34-35
Hívójellem: Y05QDD36

tud@közö

Túl az ötezen38



A mi MaCi-nk (22. pótkötet)38-39

b@rangolás

Online barangolás40
Állati40



Bőrönd40-42
Éjszaka42-43



Étlap44
Hapsinéz44-45
Hűség vására46-47
Játshóház48



Lélek48
Szó-kép49
Technológia49
Vetítővászon49

m@ni

Hogyan keressünk készpénzt
web-lapunkkal?50-51



Befektetési alap – a legnépszerűbb
befektetési forma világszerte52-53

gondol@t

Nincs új a Net alatt – Fejezzetek az
Internet előtörténetéből (14.)
Hyper-ösök: a nem lineáris közle-
ményezés előfutár54-55



Finálé
Arany János és
a számítógép
Beszélgetés Popper
Péterrel56-58
Ördögi58

t@lálós

Pályázat
Hamburger a halál után59
Nicht vor dem Kind59-60
Szívaros Frici és társai60
Bill Gates és a süti61
Nyelvokrona a kanyarban61
Extreme SportOK62
MuSiC62
Csillagok, kajáldok, hálózatok62

kik@pesolódás

Segít-e az Internet a moziba
járokban?
Fővárosi és vidéki web-körkép63
Film az Internet-szerelmeim64
Minden
cueghör64
Naná, hogy ez is
magyar!65



LAPOZZON A 67.01
Következő számunk
április 2-án
jelenik meg!

Márciusi számunk hirdetői:

Alarmix36	Fuji30
AlbacompBII	Hungary Network10
Allegro37	IBC37
American Service14	InterWare23
Areco36	Kern17
ArecoNet23	Lyra53
Business OnlineBIII	Novell6
Caori4	Oracle3
ECDL66	Prakticomp30
ElenderBIV	Prim-online24
Exnetet52	Qwerty10

Ready52
Regia Rex30
SCI Modern15
Server37
Tantál23
TVNET66
Új Alaplap14
WebTime37
X-Byte16
Zenebona37

INTERNET
KALAUZ

Az első magyar Internet-magazin.

Kiadja:

PRIM Információ-technológia Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyas u. 32.

Feladás vezető:

Szabo Hedy (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő:

Vértes János Andor
(vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője:

Fagyal Csongor
(fagyal@impulzus.sch.bme.hu)

A Web-mester szerkesztője:

Balogh Attila Balázs
(abalogh@prim.hu)

Tervezőszerkesztő:

Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián
(krebecz@b-online.hu)

Cimlapterv: Ruzs László

Olvasószerkesztő: Fabian Gabor

Karikatúra: Nagy Kornél

Telefon: 228-3372, 228-3373

Telefax: 228-3373/13

Mobil: 20-343-077, 20-343-078

E-mail: k@lauz@prim.hu

CompuServe: 105277.140

1506 Budapest, Pf. 140.

Egy lapszám ára: 269 Ft

Előfizetési díj egy évre: 2640 Ft

Megrendelhető: a Kiadónál

e-mailben, levélben vagy faxon.

Az Internet Kalauz megtalálható

a Világhálón:

www.prim-online.com

Hirdetésfelvétel: a Kiadónál

Réklám-marketing:

Henger Ágnes (henger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:

Artur Repro Studio

Nyomás:

Veszprémi Nyomda Rt.

Terjesztő:

Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.

Kiadói Lapterjesztő Kereskedelmi Kft.

Nemzeti Hírlapkereskedelmi

Egyesület

Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági

Igazgatóság

Hozzáferelhető még a nagyobb

könyvesboltokban és

az Internet-kávéházakban.

Írásaink szerzői jogvédelemben

részesülnek.

HU ISSN 1219-9001

A szerkesztőség mindent megtesz az Internetről származó képek és anyagok jogainak tisztázásáért. Az ismeretlen forrásból szerzett dokumentumok jogainak tisztázása érdekében kérjük a szerzők jogszerűen szerzett jogait bejelölni azonosítással.

A kiadó a MATESZ
(Magyar Terjesztés-Előfizető Szövetség) tagja

Eggyel az ezredforduló előtt: Kisvállalati NetWare 4.2

Egy egyszerű és hatékony munkaeszköz, amelynek segítségével kiaknázhatók az Internetben rejlő üzleti lehetőségek, és a belső munkafolyamatok is hatékonyabbá tehetők. Könnyű használatosságával, sokoldalúságával és bővíthetőségével a Kisvállalati NetWare 4.2 a ma kapható egyik legmegfelelőbb hálózati operációs rendszer a folyamatosan fejlődő kisvállalatoknak.

Együtt könnyebb – csoportmunka-támogatás a GroupWise révén

A Kisvállalati NetWare 4.2 munkakörnyezet lehetőséget teremt, hogy leveleket küldjünk, közös dokumentumokon dolgozzunk, megosszuk feladatainkat és naplóinkat társainkkal a beépített GroupWise 5.2 nevű program segítségével. A találkozó szervezése, a feladatok nyomon követése, a csoportmunka soha nem volt ilyen egyszerű. Mindez egyetlen helyről áttekinthető az egyszerűen használható felület segítségével – az irodai munka mindenki számára hatékonyabbá válik.

FaxWare – automatikus központi faxolási lehetőség

A Kisvállalati NetWare segítségével központilag fogadhatunk és küldhetünk faxokat. Nem kell többet várni a faxokra a cégen belül, azok rögtön megérkeznek, illetve elindulnak a hálózaton keresztül. A Kisvállalati NetWare 4.2 a Tobit FaxWare programot tartalmazza a NetWare-rel azonos felhasználószámán.

Adatvédelem

• **Vírusvédelem** – McAfee **NetsShield** és **VirusScan**. A beépített vírusfigyelő szoftver állandóan figyel és védi a szerveret, valamint a kliensgépeket a számítógépes vírusok támadásától.

• **C2 hálózati biztonság**. Legértekesebb információinkat a jól védett hálózati szervereken tároljuk, ezért ezeknek a szervereknek a legmegbízhatóbbnak és legbiztonságosabbnak kell lenniük. A Kis-

vállalati NetWare a C2 hálózati biztonsággal rendelkező NetWare 4.11 rendszeren alapul – ez önmagában védelem az illetéktelen behatolók ellen.

• **Új grafikus mentő program**. A beépített új, grafikus Sbackup rendszer (a NetWare 5 mentő modulja) segítségével rendszeres, előre időzített mentéseket készíthetünk akár a teljes rendszerrel, akár annak egy kritikus részével.

Oracle 8 – a legkorszerűbb adattárolás

A Kisvállalati NetWare felhasználói számára a Novell ingyenesen hozzáférhetővé teszi az Oracle piacvezető Oracle8 5 felhasználós adatbázis-szerveret.



Még könnyebb az Internet-kapcsolat

A beépített router-szolgáltatás segítségével hagyományos telefonvonalon is elérhető az Internet. Csak a szolgáltatott telefonszáma kell – és a szoftver máris kész arra, hogy egyszerre több felhasználó is böngészhessen a Világhálón, illetve a GroupWise rendszer internetes leveleket tudjon küldeni és fogadni. A Kisvállalati NetWare tartalmazza a Netscape Navigator böngészőt, sőt saját web-szerverünk is lehet a beépített webszerver-szoftver segítségével. A Kisvállalati NetWare 4.2 tartalmazza az Internet Connection

Wizard nevű varázslót, ami a kapcsolathoz szükséges egy-két felhasználóspecifikus paraméter megadása után automatikusan konfigurálja az Internet-kapcsolatot.

Még gyorsabb az Internet-kapcsolat

A Kisvállalati NetWare 4.2 dobozában benne van a BorderManager FastCache szerver, ami az Internet-elérés sebességét drámaian megnöveli a költségek csökkentése mellett (kisebb telefonszámla).

Még könnyebb az internetes publikálás

A Kisvállalati NetWare tartalmazza a Netscape FastTrack web-szerveret és a NetObject Fusion nevű web-szerkesztő terméket.

Alkalmazásfelügyelet/szoftverelosztás

A beépített Z.E.N.works StarterPack révén másodpercek alatt telepíthető bármely alkalma-

zás: elegendő egy telefon a rendszergazdának, aki jogosultságot ad hozzá. Megjelenik egy ikon a felhasználó asztalán, amelyre kattintva az telepi, majd konfigurálja magát egyedi paraméterekkel (pl. az e-mail címmel), teljesen automatikusan.

Automatikus szoftverjavítás

Ha egy alkalmazást nem sikerül elindítani, mert bizonyos fájlok hiányoznak, akkor a Z.E.N.works automatikusan felkínálja a Helyesbítés parancsot, amellyel a hiányzó fájlok visszaszámolhatók. Ez az intelligens opció nem csupán újramásol min-

den fájlt és változtat a regisztrációs adatbázisba, hanem összehasonlítja a helyi merevlemezben lévő fájlokat és regisztrációs adatbázis-bejegyzéseket az „Alkalmazás” objektumban tároltakkal, és a hiányzókat pótolja.

Asztali felügyelet/egyedi profilok – szintén a Z.E.N.works Starter Packkel

• A cég bármely számítógépe előtt ülve ugyanazt az asztali környezetet láthatjuk, ugyanazokkal a jogosultságokkal rendelkezhetünk stb. („digitális személyiség”).

• Bárki más PC-jéről is jelentkezünk be, nyomtathatunk a saját nyomtatónkon, anélkül, hogy bármit át kellene konfigurálni. Minden nyomtatómeggá azonnal rendelkezésre áll, és szükség esetén telepi-t magát.

• Kezeli a Windows 3.1-et és az összes többi népszerű Microsoft OS-változatot.

Távoli felügyelet

A NetWare Management Agent modul folyamatosan figyeli a szerveret, és előre képes jelezni, ha az megbibósodik, vagy elfogy valamely erőforrás, pl. betelik az egyik diszk. A NetWare Management Agent a NetWare Connect tárcsázási lehetőségével kombinálva ideális lehetőséget teremt a kisvállalat szerverének távoli felügyeletére, monitorozására.

Egyszerű telepítés, egyszerű felügyelet

A Kisvállalati NetWare kevesebb mint 50 perc alatt telepíthető. A szerver bekapcsolása után minden teendőt elvégez a telepítőprogram, nem csak a hálózatot, hanem a GroupWise rendszert is üzembe állítja. A QuickStart és a NEAT program segítségével lépésenkénti magyarázatokkal támogatva egyszerűen felvehetők a felhasználók, csoportok, alkalmazások, nyomtatók.

1999. március 31-éig akciós áron kapható a Kisvállalati NetWare 4.2.

A részletekért keresse a Novell viszonteladót, vagy hívja a Novell Magyarországot: (1)235-7656, 235-7657.

<http://www.novell.hu>

Novell®

Temetni jöttem az újságot, nem dicsérni...

Több mint 30 éve készíték újságot... Mármint igazit, papírból valóit, nyomdaszágit. Ezt nem dicsécsékből mondom, inkább magyarázatként: hosszú ideig még a zsigereim is titkoltak az online média előtt: ami ki van nyomva, az az újság! Verba volant, scripta manent – meg különben is...

Igy azután mi még az Internetről is inkább papíron szoltunk és szoltunk, s némi felsőbbrendűséggel elnézően szemléljük az online újságcsinálók szármánypróbálgatásait: hát persze, lehet ilyet is, de ha valaki minket kérdez, csak azt tudjuk válaszolni, amit a jereváni rádió az ágyban állva szerkesztősről: „lehet, de minek?”

Azután ahogyan sorra vittük föl papírújságjaink híreit a webre, és szépen kialakult egy archívum, jöttek a kérdések: lehet ebben téma szerint visszakeresni? Előjönnek-e mondjuk azok a cikkek, amelyekben ugyanerről a cégről vagy ugyanerről a szoftverről írtunk?

Miért ne kereshetnénk, miért ne asszociálhatnánk – ha már egyszer egy számítógépen van a cikkadatbázis –, minden csak szoftver kérdése, no meg hogy az adatbázist valóban adatbázis-rendszerben oldjuk meg, kapcsolódási pontokkal, indexekkel, lekérdézhetőséggel!

De ha már egyszer kialakítunk egy adatfelvétel rendszert, amely adatbázisba sorolja be a megjelent cikkeket, miért ne lehetne ezzel a szisztémával esetleg két megjelenés között is folyamatosan felvenni az írásokat, és azon melegeben feltelni a cikkeket a webre, hadd olvassa, aki felénk jár! Hiszen ez esetben nincs lapzártás, nem kell hivatkozni a nyomdai átfutásra: felhívjuk X. Y. cégvezetőt, kérdezzük tőle valamit, ő válaszol, mi letesszük a telefont, bepötyögjük a hírt, és máris olvashatja ország-világ...!

Sőt az adatbázis-szerkezetnek köszönhetően nem csak hogy frissiben, hanem összefüggéseiben is ott van minden. Például itt van február 17-e, a friss hír az, hogy az Elender megveszi a MEN Rt. részvényeit, s azoknak, akik a bonyolultabbá és drágábbá váló CompuServe-ből a jövőben nem kérek, ezért Elender Internet-előfizetést kínálunk kedvezményért. Kora délután megkapjuk a hírt, röviddel utána kint is van a weben. Am ha valaki rákattint, a kapcsolódó cikkek listáján rögtön továbbvihet arra a február eleji híre, hogy mi is történt a CompuServe-vel, miért kell alternatívát kínálni az előfizetőnek. Ha valaki tovább kíván böngészgetni a témában, akkor előveheti a Monitor, a Business Online vagy éppen az Internet Kalauz korábbi cikkeit a CompuServe-ről vagy az Elenderől, s mondjuk egyetlen kattintással ott lehet a cikknél, amit az Internet Kalauz a múlt hónapban készített *Martin-Kovács Miklósról*, az Elender új média-mánjeről (Vigyzat: az asszociáció nem a MEN Rt. irányából jön, M. K. M. nem média-MEN!)

Igen, lassan nekem is – aki még láthatta, hogy mi az ólom-szedés (természetesen, mint annyi más gyakornoknak, nekem is a kezembe adták frissen kitöltött aláírástomat, s ilygyekzem kellett úrrá lennem az *égető* híron, hogy azt ne vágjam azonnal a nyomdász fejéhez...) – be kell látnom, hogy az online újság tud olyat, amit a papír nem...

A Prim Kiadó, amely az Internet Kalauz mellett négy önálló (de ha a Webmaster is számolom, akkor öt) papírújság tartalmát gondozza, lényegében a papírújságok webre vitele közben szülte meg azt a tőbbtől alapjában véve független, de azokkal mégis

hasznos együttműködésben élő informatikai napilapot, amit most prim-online-nak hívunk (www.prim-online.com, www.prim.hu).

Napilap?

Az online világban ennek a fogalomnak nincs értelme. A négy rovat (proPRIMó – események, történesek; PRIMör – termékek; PRIMás – vezetőkről szóló személyi hírek; PRIMa – tippek, minősítések) mindegyike önállóan frissül, megpedig úgy, hogy a rovat tetőjére bekerül az éppen most érkezett hír, alul meg kipoityyan a legreggebbi. Mondjuk, személyi hírből négyet tárolunk az oldalon, ha két hétig nem jön friss, akkor ez a rovat akár havi lapnak is tűnhet, de ha egy nap öt helyen történik vezetőváltás, akkor a reggeli nyolcórás hír esetleg délután kettőre süllyeszthető kerül. Nem vész el, egy klikk, és máris a rovat korábbi híreirel van az olvasó; de az egész szerkesztést tekintve nem egy napilap, hanem sokkal inkább egy nyitott szerkesztő, ahol az olvasókkal együtt folyamatosan alakítjuk azt, hogy mi van kint...

Természetesen ezeket a cikkeket is olvassa olvasószekersztő, korrektor, válogatunk is a hírek közt, de ha mindenki átsiklik a „nyeloktatás” szón, s így kerül ki a hír, akkor telefonál vagy beír az olvasó, és öt perc múlva már javítva is a hiba: nyelkovtatás! Hol tud ilyesmit egy nyomtatott újság?

De nem csak szinkratikusban, szemantikusban is alakulhatnak a hírek, hiszen egy adott témára készített egyediálló megoldásról könnyen kiderülhet, hogy másnak is van a tarsolyában hasonló, így egy hetek vagy hónapok múlva elkövetkező helyreigazítás helyett az online újságban maga a régi hír kap új dátumot és új tartalmat, hogy ismét a rovat élére kerülve elolvashassa mindenki: nem is egészen úgy van...

És még mindig nincs vége. Egy online újság esetében nem csupán a cikkek, hanem maga az újság is folyamatosan változhat. Megjelenhetnek új rovatcímek, új szolgáltatások, miközben szünet nélkül folyik az alaptevékenység, a hírek szolgáltatása, a cikkek téma szerinti összefűzése,

a címtárak, rendezvénynaplárak, katalógusok gyártása.

Hogy akkor miért csinálunk mégis papírújságot?

Nos, szerintem a kérekb inkább az, hogy meddig csinálunk. Mert ha majd minden lakásba bérlet vonalon érkezik az Internet, vagyis az információs vezeték ugyanolyan közmű lesz, mint a villany, a víz vagy a gáz, akkor bizony már nem nagyon lesz szükség igazi újságra... Vagy mégis? Félek, hogy arra az időre, mire ez bekövetkezik, az utolsó érv is jelentőségét veszti, az információs vezetékét ugyanis – egy lapos kijelzővel a végén – a WC felé is be lehet kanyarítani...

Szóval, ha majd a gyerekeink már a WC-n is online újságot olvasnak, és minket valaki mégis papírújság-készítéssel kap, akkor már igazán nem lesz magyarázatom, legfeljebb annyit sutogok majd remegő szájjal, hogy azért, mert szeretem, azért, mert nekem még kezembe adták az ólombetűket...

Az én generációmból talán még olyan olvasónk is akad, aki megszokásból, nosztalgiaiból, szeretetből a papírújságot viszi magával a legkisebb helyiségebe.

Am a tudomány mai állása szerint a mi generációnk ki fog halni...

Vértes János



Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:



Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szármalyo” cikk, aminek laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgunk”!



Vélemény, vitairat, gondolat:



Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:



Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:



Talány, kérdés, rejtvény:



Portálbirodalmat építenek a németek

Meghódítani a világot



„Ez a növekedési ütem a vevőszolgálatban is új utakat kíván” – hangsúlyozta Wolfgang Keuntje, az Online Services GmbH Deutsche Telekom-szövívője. „Ezért

megduplázzuk hotline-kapacitásunkat, és megerősítjük az Interneten keresztül kínált vevőszolgálatunkat.”

Az online offenzíva nem merül ki ennyiben, s ha már birodalmi törekvésekről ejtettünk szót, el kell mondani, hogy a németek bizony kacsintgatnak az országhatáron túlra is. „Rövid távú célunk, hogy jelen legyünk német ajkú szomszédainknál, Svájcban és Ausztriában.” Hosszú távon persze nem elégzik meg ennyivel a T-Online, vegyes vállalatok és leányvállalatok sora alakul a különböző országokban azért, hogy a T-Online az America Online, a CompuServe vagy más online szolgáltatás alternatívájává válhasson. Az első lépést a nemzetközivé tételhez egy roamingpartner-hálózat kiépítésével tette meg a cég: egy úgynevezett iPass rendszer segítségével 2500 bevásárlópont áll a felhasználók rendelkezésére, ma már 150 országban. A legújabb szolgáltatás révén webes felületen keresztül lehet bármely ország helyi telefonvonalán keresztül a levelezést megtekinteni,

Nem valószínű, hogy a német birodalmi törekvések kapcsán bárki is valami jó dologra asszociálna, bár ezúttal ilyesméről van szó: a Deutsche Telekom – amely a telefonszolgáltatás mellett mellesleg a legnagyobb német Internet-szolgáltató is – T-Online szolgáltatását kívánja több portál-síttal is ellátni, ahogyan a közelmúltban megrendezett frankfurti sajtókollokviumon mondták: szeretnék egy sokoldalú portálbirodalmat kiépíteni.

Mint a Matávnál a nemrég megalakult Origo Kft., olyan a Deutsche Telekomnál az Online Service GmbH. Ez a gazdája a cég T-Online szolgáltatásának (ez az Origo esetében ma még nincs így), és annak is, hogy, mi kerül fel a www.t-online.de portál-síttal a közeljövőben (sok esetben már a márciusi CeBIT-en) beinduló egyéb portálokra. A párhuzamokat túlzottan nem érdemes erőltetnünk, hiszen azok a számok, amelyekkel a Deutsche Telekom büszkélkedhet, még a németországi lélekszámot bekalkulálva sem hasonlíthatók a magyarországi számokhoz. 1998 mérlege 800 ezer új ügyfél (42 százalékkal több, mint az előző esztendőben), 840 millió létrehozott kapcsolat (70 százalékos növekedés). Január végén 2,8 millió előfizetője volt a szolgáltatásnak, s ez volt az első olyan hónap, amikor a T-Online meghaladta a százmilliót a létesített kapcsolatok számában.

s a két irányban biztonságossá tett Web-mail szolgáltatás mellett megteremtették a biztonságos, chipkártyás azonosítással ellátott home banking szolgáltatást is, ugyancsak helyhez kötöttség nélkül, web-felületes megoldással.

Bár a web-felületes nem jelent felüle-



tességet, mindez mégiscsak a felszín, a mélyben azok a változások húzódnak, amelyeknek első jeleit a CeBIT-en mutatja majd be március közepén a Deutsche Telekom, de amelyek értelemszerűen azonnal az egész világon – akár Budapesten is – látszanak majd. A www.t-online.de portál-síttal mellett már épül a bevásárlóutca (shopping-portál), az üzletek központja (business-portál) és az ifjúsági park (Fun and Action Portal). 1999-ben – a Deutsche Telekom reménye szerint – a T-Online mellett a lakosság megtanulja a T-Mart kifejezést is, s azután sora a többi portál nevét.

Sőt lesz T-Aktie, vagyis T-részvény is, azoknak, akik az Interneten keresztül szeretnék tőzsdézni. Béta-teszt fázisában van az onlinebanking-szoftver, amely Keuntje szerint minden banki művelethez a T-Online-t teszi a legkényelmesebb platformmá.

És még mindig nincs vége az offenzív törekvéseknek.

„Honlapunkon lesz egy Surf and Call gomb is” – jelentette ki a szövívő. „Ezután nem kell attól tartanunk, hogy az internetes telefon tőlünk csábít el ügyfeleket, hiszen az, aki ezt a lehetőséget részesíti előnyben, a mi call centerünkön keresztül gyakorolhatja az IP-protokoll hangátvitelt. És nem tagadom azt sem, hogy T-Online-főrukat a hircsopotok terén is érvényesíteni szeretnénk.



Szemben az árral



R o n Sommer, Deutsche Telekom vezérigazgatója a fentebb felsoroltakat egy fajta pozitív példaként szeretné a versenytársak elé állítani,

ugyanis – még ha nyilván bosszúsággal járna is, hogy esetleg azok szintén ilyen aktívak az innováció terén – legalább költenék a bevételeiket, s nem állandóan az árcsökkentésen járna az eszük. Nem mintha ezt a kesztűt a Deutsche Telekom nem tudná felvenni, áprilistól újra nagyot mérsékelnek az árakon: az éjszakára beigért 3 pfennig percenkénti helyi díj (csakúgy, mint a 6 pfennig távolsági) már a magyar telefonarifánál is olcsóbb, és nem csak a fizetésekhez mérten, hanem abszolút értékben! Ám a piac jelentős hányadát most is uraló cég első embere szerint nagyon nem szerencsés, hogy a verseny kizárólag az árfrontron zajlik. „Ez egy olyan iparág, ahol mindenkéltű az innováció területén van szükség versenyre” – véli Sommer, s épp ezért a Deutsche Telekom a rendmi-

vül jelentős árcsökkentések mellett egy sor területen demonstrálta, hogy mi mindent tesz a szolgáltatások színvonalának megújítása terén.

A telefont nem kell „bootolni”...



A Deutsche Telekom eddig szinte minden évben hívott előadót a Suntól, annak ellenére, hogy a cégnek a Microsofittal is ki-válók a kapcsolatai. Ezúttal maga az első ember, **Scott McNealy** elnök-vezérigazgató fogadta el a meghívást, aki természetesen nem mulasztotta el az alkalmat, és hosszasan taglalta véleményét a Windows NT-ről, a tavalyi Oracle Open Worldon és a Comdexen bemutatott bűváros filmmel is illusztrálva azt a témát, hogy életfontosságú dolgokat nem szabad a Windowsra bízni.

Ennyi még nem indokolta volna, hogy az egyik élvonalbeli számítástechnikai cég első embere az egyik élvonalbeli telefonos cég konferenciáján vendégeskedjen, az már sokkal inkább, hogy ő éppen a telefont tekintni manapság példaképnek, s a Sun úgynevezett Jini-fejlesztései is azt célozzák, hogy a számítástechnikában minden ugyanolyan egyszerű legyen, mint a telefonálásban.

„Felvesszük a telefont, és ott az a csodálatos bűg hang, rögtön rendelkezésre áll a rendszer, nem kell bootolni...” – mondta a Sun elnök-vezérigazgatója, aki szerint a jelenlegi – akár Internetre kapcsolt – rendszerek legfőbb baja, hogy mindez csak „egy csukott ablakon át látszó, néma világ”, amit szemre a Windows helyett a Java-böngészők tölthetnének meg léttel.

Hol az a szellem, amely a számítástechnikát is olyan egyszerűvé varázsolná, mint a telefont? A dzsinnt, vagy angolosan Jinit, azóta a Sun már ki is szabadította a kávéskannából, s egyre több helyen hallhatunk erről a javás csodáról.

Lényegében egy interfészről, vagyis a különféle eszközök számítógéphez való kapcsolási eljárásról van szó, amit Scott McNealy – munkatársa, **Paul Autin** segítségével – ott, helyben különféle periféri-

ákkal illusztrált: egyszerű, telefonzsinórhoz hasonlatos csatlakoztatás után sorban létek be a webes felületre a videokamera, a tároló, a nyomtató stb. ikonjai, amiket azonnal munkára lehetett fogni. („Plug and work” – mondta Scott – „plug and pray és plug and pay helyett”...)

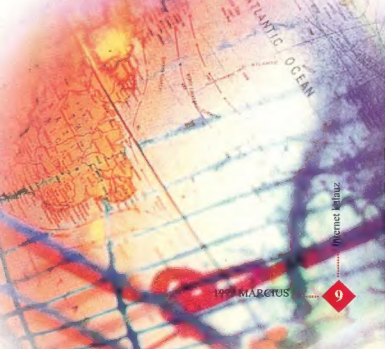
Az egyszerű csatlakoztatás hátterében természetesen Java-processzoros rendszer áll, amely elfér mondjuk egy szellemidező chip-kártyán. Ha van ilyen Jini-kártyánk, akkor mindenütt, ahol jinis rendszer üzemel, pillanatok alatt csatlakoztathatjuk laptopunkat, perifériáinkat a rendszerhez, bekapcsolódhatunk vállalatunk központi rendszerébe, részt vehetünk a világ különböző városaiban zajló videokonferenciákon.

Hogy hol jön mindez a telefonhoz? Nos ott, hogy mindez ugyanazon az elven működik, mint az egyszerű, csodálatos bűg hang. Ha telefonálni szeretnél, veszel egy készüléket, előfizetsz a szolgáltatónál, bedugod a telefont a hálózatra, és telefonálsz. Mások hallják a hangodat, és te is hallhatsz másokat beszélni. A Jini lehetővé teszi ugyanezt más hálózati eszközök esetében is. Veszel egy kamerát, és rákötöd a hálózatra. A kamera bejelentkezik a hálózatra, és köszönti a többi eszközt és felhasználót. „Hello! Én vagyok a kamera, képeket tudok készíteni, kinek van szüksége képekre?” A nyomtató jelzi, hogy „ő” ki tudja nyomtatni a fotókat, a lemez meghajtó egység pedig, hogy tudja tárolni a képeket.

A Jini segíthet abban is, hogy az eredetileg nem számítógépes perifériák azokkal váljanak, vagyis akár a háztartási eszközöket is hálózatra köthessük, hadd küldjön egy e-mailt a frizsider, ha áramszünet miatt olvadásnak indul a vasárnapi hús.

Az már egy másik téma, hogy mi mindenről küldhet nekünk e-mailt a frizsider, ezzel kapcsolatban az ICL egyik új fejlesztését ajánljuk olvasóink figyelmébe a Hírszörfből...

V. J. A.



ISDN

a gyorsítás lehetősége

Az analóg telefonvonalak adatátviteli lehetőségei korlátozottak. Biztosan lesznek élelmes kereskedők, akik valamilyen trükkkel áthágnak a mai csúcs, 56K sebességű modemek korlátait. Az igazi megoldás nem ez, hanem az ISDN kapcsolat. Ezt kínáljuk előfizetőinknek, ha tovább kívánnak lépni.



Qwerty Computer Kft.

1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377, Fax: 385-2687
Internet: www.qwertynet.hu E-mail: info@qwertynet.hu



Az Elender megvásárolta a CompuServe-szolgáltatást korábban Magyarországon áruló MEN Rt. részvényeinek száz százalékát, s ezzel egyértelművé vált, hogy a magyar piacon március elsejével megrágló és bonyolultabbá váló CompuServe alternatívájaként a MEN Rt. az Elender Internet-szolgáltatását ajánlja fel a volt CompuServe-előfizetőknek.

Természetesen a CompuServe-előfizetést is meg lehet őrizni, ezt azonban a jövőben nem az immár Elender-tulajdonú MEN Rt.-vel, hanem a CompuServe-öt március 1. után térségünkben képviselő angliai ügyfélszolgálattal kell rendezni. A magyar hívószám megmarad, de a korábbi díjakhoz társul az óránként 3 dolláros hálózati költség, ami jelentősen drágítja a szolgáltatást. További negatívum, hogy a jövőben csak nemzetközi bankkártya segítségével lehet intézni a fizetést, erről hetente és nem havonta vonják le a díjakat, és amerikai szokás szerint nem adnak számlát... Az már csak hab a tortán, hogy gond esetén a londoni ügyfélszolgálatot kell hívni!

Mindebből az következik, hogy CompuServe-előfizetőként főként a bérelt vonallal és nemzetközi bankkártyával rendelkező, angolul jól csevegő magánemberek maradnak meg (nekik nem kell számla, s a bérelt vonal miatt nincs a hívásból fakadó hálózati díj), ám ilyenek kevesen vannak...

A CompuServe magyar piacról történő kivonulásának bejelentése után a szolgáltatást üzemeltető Middle Europe Networks Rt. intenzív tárgyalásokat folytatott annak érdekében, hogy új online szolgáltató partner biztosítson hálózati el-

The gateWay to Hungary
Magyarország elektronikus kapuja

Nannak akik
szörfölgetnek
a WEBen,
mi
vitorlázunk

hungary.network

1026 Budapest, Nagyajtai u. 3. tel./fax: (36-1) 155-7438, 214-9668
e-mail: market@hungary.com; http://www.hungary.com/ www.net.hu/

M E G F E J E N D E L Ö

1999. hónaptól kezdődően előfizetők az Internet Kalausz című havi (a nyári összevonott szám miatt évente 11-szer megjelenő) magazinná. Tudomásul veszem, hogy az első előfizetési számla az adott hónaptól év végéig szól, mégpedig annyszor bruttó 240 Ft-ot tartalmaz (a lap példányonkénti 269 forintos árával szemben), ahány szám megjelenik még az évben.
(Teljes évre az előfizetés 2640 forint, amely összeg az átlát is tartalmazza.)

A kiadó a megrendelést folyamatosan értelmezi, de az előfizetés folytatását minden év végéig jogomban áll – e-mailben, faxon, levélben – lemondani. Ha lemondás nem érkezik, akkor a kiadó év végén számláztatja a következő évet az aktuális előfizetési díj figyelembevételével.

Előfizető neve:

Postázási cím:

Számlázási név és cím, amennyiben eltér a fentitől:

Dátum:

Aláírás:

érést az ügyfeleknek, s ezeknek a tárgyalásoknak lett az eredménye a cégvásárlás, illetve a MEN Rt. alternatív ajánlata: a korábbi CompuServe-ös szolgáltatási szerződés megszüntetésével egyidejűleg Elender Internet-szolgáltatást kínálunk fel az ügyfeleknek. A szolgáltatást az Elenderre áttérő ügyfeleinek kéthavi ingyenes szolgáltatást, ingyenes saját domainnév-regisztrációt kínál, valamint az Elender ügyfeleinek járó egyéb kedvezményeket (ingyenes időszakok, *Internet Kalauz-előfizetés* stb.) is nyújtja. Az ügyfelek ezentűl az Elender országos hálózatát használhatják a telefonvonal- vagy ISDN-behívásra.

Elkert egy másik szolgáltató, pontosabban szolgáltatás is. Az EXTRA7 Bt. egy pénzügyi befektetőnek adta el EXTRA néven ismert „freeweb” rendszert.

A szolgáltatás legfőbb értéke, hogy a mintegy 12 ezer web-site, amit az ingyenesség vonzásában építettek ki a felhasználók, az átlagosnál jóval nagyobb nézettséget hozott az EXTRA-nak, és ezt csak fokozta, hogy az ingyenes oldalakra vitott tartalmak is felkerültek, amit a média kellőképp felfűtött, sokmillió reklámértékhez juttatva ezzel a web-címet. Az új tulajdonos a Telnét Magyarország Kft.-t bízta meg a szolgáltatás gondozásával, működtetésével, a reklámfelületek kizárólagos értékesítésével. Az EXTRA szolgáltatásai, a tárhely mérete, valamint a szerződési feltételek továbbra is változatlanok.

A magyarországi fűzők persze korántsem olyan léptékűek, mint a világban lezajlódók, de mindenképpen jelzik a tökékoncentrációt. Ha ezt szem előtt tartjuk, akkor elmlíthetjük a Compaqot, amit az idén Digital-méretű céget ugyan még nem vett – annak a célnak az érdekében, hogy az AltaVista a legfőbb Internet-célpont legyen –, de megvásárolta a Zip2 Corporation, a médiabirodalmak és elektronikus kereskedelmi központok egyik vezető site-építőjét. A hír lényegében egy időben érkezett azzal, hogy a Shopping.com szabad részvényeinek 95,91 százalékát sikerült az ajánlatban

szereplő 18,25 dolláros részvényenkénti áron megvenni, s így semmi sem áll annak útjába, hogy márciusban ez is beépüljön az AltaVista-birodalomba.

A Carnation Strategic Internet Consulting az Advanced Network & Services magyarországi hivatalos partnereként segíti és támogatja a magyar tanulók részvételét a ThinkQuest pályázaton. A 12–19 éves korú fiatalok számára évenként megrendezésre kerülő világméretű tartalomkészítési megmérettetés összdíjazása több mint évi 1 000 000 dollár, aki ebből részesülni szeretne, annak jelentkezését március 31-éig kell beadnia. Ehhez érdemes igénybe venni az Advanced Strategic Internet Consulting tanácsait, amelyeket a www.carnation.hu/thinkquest/ oldalon olvashatnak el az érdeklődők.

Az Advanced Network & Services amerikai nonprofit társaság, amelynek célja, hogy támogassa és elősegítse az internetes technológia használatát az oktatásban. Az Advanced Networks 1999. január 22-én hivatalosan elismerte a Carnation Strategic Internet Consultingot nemzeti partnereként a ThinkQuest projekt Magyarországon végzendő tevékenységével kapcsolatban. A budapesti székhelyű Carnation Consulting hasonlóan fontosnak érzi az oktatás, valamint a szociális kutatás fejlesztését Magyarországon és a régióban, az új technológia kreatív használatára való nevelését.

Harminckét bites szoftvertechnológiával készült, és az Internet eszközeivel is kombinált az EuroPlus+ Reward interaktív multimédiás nyelvoktató rendszer. A négy szintű sorozat szerzője a „nyelvtanárak tanáraként” is tisztelt Simon Greenall oxfordi professzor, akinek tankönyvsorozata több mint ötven országban ismert. A tananyag minden oldalán 24 bites, éles megjelenésű grafikai- és designelemek, helpek, egyszerű kezelőfelület található. Több mint 15 órányi HiFi-minőségű hangzóanyag, 5 órányi teljes képernyős videoanyag teszi teljessé a tanulás folyamatát. Integrált beszédelfelismerés, 2D- és 3D-hanganalízis, hangos szótár egészíti ki a nyelvtani oldalak feladatait.

Az EuroPlus+ korszerű technológiáját az Internet által elérhető szolgáltatások és játékok teszik még különlegesebbé. Ilyen a Hírek szolgáltatás, ahol a tudásszintünknek megfelelő, folyamatosan frissített online híryanagokból válogathatunk; a Fórum szolgáltatás, amelynek virtuális szobáiban (chatrooms) a felhasználók a programról, de bármilyen más közös érdeklődésre számító témáról érkekezhetnek; a Tanári szolgáltatások, amelyek online kapcsolatot jelenthetnek a „reward-net” tanárral, de akár saját, helyi tanárunkkal is, akinek e-mail címet magunk állíthatjuk be. A számos Internet-játék már csak „hab a tortán”: öt online, egymás ellen is játszható játék (Torpedó, Sziklamászó, Vírus, Betűvásár és Kincskereső) szerepel a virtuális játéktérben kínálatában. A játékokban minden eredményt nyelvi kérdések kvalifikálnak.

Az EuroPlus+ Reward sorozatot az Allegro Bt. honosította, és adja ki Magyarországon.

www.reward-net.com
www.allegro.hu/reward
reward@allegro.hu

Mivel a mostani lapszám kicsit moizis, és március 21-éig már nem jelenik meg ennél frissebb Internet Kalauz, itt és most hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a www.oscar.com csatornán élőben nézhetjük az Oscar-díj átadását. Az oldalon már most mindent elolvashatunk a jelöltekről, s fogadásokat köthetünk arra nézve, hogy az amerikai filmakadémia tényleg képes-e szakítani hagyományai. A nagy kérdés ugyanis az, hogy tarthat-e egyáltalán egy vigjáték, vagy leszavazzák, és a 13 Oscar-beválogatott „Szerelem Shakespearé” végül is kevesebb szobrocskát kap-e, mint a 11 kategóriában jelölt Ryan közlegény. A közvetítés kezdete este fél hat, a nyugati part ideje szerint (itt – ha jól számoljuk – másnap hajnali fél három lesz, vagyis ideális szőrfidő). (Az egyértelműség kedvéért vezette be a svájci Swatch az Internet-időt, svájci – tehát magyar – idő szerint nulla órákor @0 van, délen @500, huszonegy órákor @1000, s ez a világ minden pontján ennyi. Aki érdekel, hogy most mennyi az I-time, lapozzon a prim-online oldalra, a www.prim-online.com címen a dátum mellett I-time-ban mutatjuk az időt...) (A)

Interaktív fesztivál
Cannes-ban

Sínen van a kultúra

MILIA 99

A digitális interaktív média és a számítógépes játékpiacon legnagyobb nemzetközi szeregszemléje a cannes-i Fesztiválpalotában hatodik éve, február elején megrendezésre kerülő MILIA. Az eseményre – talán nem utolsósorban a környezet, a kellemes időjárás miatt – idén is 52 országból mintegy hétezeren gyűltek össze, köztük a világ legjelentősebb fejlesztői, tervezői, üzletemberei. Ezúttal az interaktív PC- és videójátékok jutottak kiemelt szerephez, az ötven kiállító közülön pavilonban kapott helyet.

Első látásra minden majdnem olyan, mint a korábbi években, mégis valami furcsaság van a levegőben. Eljött szinte az összes jelentős cég, és a kínálat is a régi. Igen, talán éppen ez az a furcsaság, meg a viszonylagos nyugalom. Erről persze nem csupán a kiállítók tehetnek, a közönség mára hozzászokott az Internethez és a multimédiához, többnyire mindenki előtt ismert, mit takarnak ezek a fogalmak, beépültek a hétköznapi szóhasználatba, eredményeik a gyakorlatba, nehezebb valami megdöbentővel előállni. Az előző évek kiállításain azért még több meglepetés akadt, hol a plazmatévé, hol egy-egy sokat nyújtó új szoftver, nagyobb teljesítményű számítógép, látványos elemeket fel-

mutató web-lap vagy igényesen elkészített CD-ROM. Olyan sztárvendégek jelentek meg a gálaesten vagy egy termék-bemutatóval egybekötött partin, mint *Peter Gabriel* és *George Michael*. Forrt a levegő, a majd egyhetes nyüzsgésben a résztvevők szédülten kapkodták a fejüket, és persze szédülten kombináltak, miből mi lehet, hogyan lehet kiélni az informatikai őrökből. Ez a hangulat most hiányzott. Idén nem voltak sztárok, sem sztárszoftverek, sem sztárhardverek. Egy sínen lévő üzletág igényesen megrendezett, de mégiscsak szokásos évi összejövetele volt. Bizonyára ezt érezte meg a néhány jelen lévő magyar cég is, amelyek közül most senki nem bérelt standot.

Viszonylag jól körvonalazódott, melyik területen kik és mik a meghatározók. A multimédiafejlesztő szoftverek „Microsoftja”, a Macro-media az egyeduralmuk magabiztosságával egy szerény standon csupán régi szoftvereivel tartott rendszeres bemutatókat, semmi újat nem mutatott. A Microsoft a DirectX technika széles körű alkalmazására fektette a hangsúlyt (játékok,



digitális

interaktív zenei megoldások, 3D-grafika stb.). Az általa elképzelt hardvertrend 1999-ben a következő: fotorealistikus 3D-grafika alacsony árú gyorsítókártyákkal; 3D-hangkártya több hangfállal (4.1, 5.1, 7.1), a MIDI újjáéledése; az USB-eszközök terjedése; PC-be épített DVD-lejátszók, amelyek száma 2001-re eléri a CD-ROM-okét, 2003-ra pedig teljesen átveszi azok szerepét; a különböző hálózatokra kapcsolódó háztartások száma fokozatosan emelkedik, terjednek az otthonokon belüli hálózatok; az ideális PC egyszerű, természetesen kezelhető lesz (pl. beszédfelismerő programon keresztül), állandóan üzemel, önkarbantartó és olcsó. Ami a processzorfejlesztményt illeti, a Philips beszédfelismerő

programja, a Steinberg Cubase szoftveres hangstúdiója, a díjnyertes akciójátékprogram, a Wargasm (Háborgazmus) és a 3D-modellezők már mind-mind az Intel

Pentium III tulajdonságainak kihasználására épülnek. Az angol Dorling Kindersley, a francia Montparnasse és a Havas kiadó szintén elhozta már ismert, gyönyörű kiállítású CD-ROM-jait, akárcsak az EutelSat a nagy sebességű műholdas Internetkapcsolat ajánlatát.

A legigényesebb, legötletesebb CD-ROM-okat, online oldalakat minden évben MILIA d'Or (Arany MILIA) díj-



jal tünteti ki a zsűri – a részletes lista a www.milia.com címen elolvasható. A legszemleesebb tartalom nagydíját a francia Gallimard cég Le plus beau musée du monde (A világ legszebb múzeuma) című CD-ROM-ja nyerte. Különlegessége – az igényes, szórakoztató elemeket is tartalmazó látványterv mellett –, hogy minden egyes bemutatott műtárgyhoz szellemes oktatójáték tartozik, a navigáció pedig a szokásosnál több átjárási lehetőséget biztosít az egyes oldalak között, és keresni is több szempont alapján lehet. Az interaktív online információszolgáltatás kategóriájának nyertese a CNN web-lapja lett (www.cnn.com).

Nagy érdeklődés kísérte az új tehetségek bemutatkozását a Fesztiválpalota nagytérképében. A cím ugyan kissé csatlóka, mert komoly szakmai múlttal rendelkező művészek, fejlesztők is itt mutatták be kísérleti anyagaikat. A telt ház, háromperces előadások némelyikét olyan hangos taps- és füttyviharral jutalmazza a közönség, akár egy rock koncert jól sikerült hangszeres szólóját. A rendezők jó érzékkel tették ezt az eseményt az utolsó napra. Az itt látott megoldásokból ma még kevés szerepelt a kiállított anyagokban, jövőre azonban – ahogyan az est alcíme is sejtette: Ismerd meg a jövő nemzedékét – minden bizonnyal visszaköszön némelyik nagy kiadó CD-ROM-ján, web-lapján.



Magyar számítástechnikai folyóirat CD-melléklettel

XVII. évfolyam 3. szám

Ára: 648 Ft

1999. március

ÚJ ALAPLAP

A hónap témája:
ADATKÖMUNIKÁCIÓ

Linux és a FreeBSD
Alternatíva

GoZilla bevonulása
Szoftverportálra

PowerPoint vírusok
Vírusőrzőjárt

Oberon, I. felvonás
Programozástechnika

Stílusok és pofonok
Könyvespolc



A CD-N:

StarOffice 5.0 Linuxra



StarOffice 5.0 csak az Új Alaplap CD-mellékletén!

**Minimálisan: Linuxra
Árnyékosan: Windowsra
Szigorúan: CD3-re**

**Az Új Alaplap ára 648 forint,
egy éves előfizetése 6480 forint,
vagyis 10 szám árérték 12 számot!**

Előfizethető a kiadónál:

Új Alaplap Kiadói Kft.

1539 Budapest VI., Dózsa György út 84/b

Telefon: 322-4417 Fax: 351-8015

E-mail: alaplap@mail.datanet.hu



Internet a kábeltévén!

Ön csatlakozik a rendszerhez, fizeti a havi előfizetési díjat, amely mindent tartalmaz.

Kábeltévén nincs időarányos költség!

Ön a nap 24, a hét 168, a hónap 700 órájából annyit van a hálón amennyit akar, és a havi átalánydíj mellett nincs más költség.

A TVNET Kft.

Budapest a következő kábeltélevíziós hálózatokon keresztül teremtette már meg az Internethez való hozzáférés lehetőségét:

City TV Kft. (V. ker.), Tereztvárosi Kábel TV Kft. (VI. ker.)

Szár TV Kft. (VIII. ker.), Bakáts Parabola (IX. ker.),

SATIMEX Kft. (XIII. ker.), Zugló TV Kft. (XIV. ker.),

Multicom Kft. (XVIII. ker.), NET-T Kft. (XIX. ker.), RADIANT Rt. (XXII. ker.)

fax: 318-1985

URL: <http://www.tvnet.hu>

fax: 318-1926

E-mail: info@tvnet.hu

1056 Budapest, Molnár utca 53.

Alap az igényes kiadványok készítésére

**Heldelberg nyomógépünkkel,
korszerű kötészeti berendezésünkkel,
rövid határidőn belül
vállaljuk kiadványok elkészítését!**
(Igény szerint házhoz szállítással.)

REGIA REX
NYOMDAIPARI KFT.

8000 Székesfehérvár, Seregélyesi út 113.
Tel./fax: (22) 326-486, (22) 328-505.

Nyolc európai országban már piacvezető.

Franciaország, Olaszország, Nagy-Britannia, Hollandia, Dánia, Finnország, Svédország, Spanyolország

MI ISDN CSATLAKOZUNK!

EICON
TECHNOLOGY

DIVA T/A
ISDN Modem
· PC MAC
ISDN és analóg



DIVA
olcsó



DIVA Pro
gyors



DIVA ISDN



DIVA Pro
PC Card
· PCMCIA



DIVA Server
BRI
ISDN és analóg
· több mint router



DIVA Server
PRI
· 30 B csatorna



DIVA Mobile
PC Card
· ISDN és analóg



Az EICON magyarországi disztribútora

SCH-Modem Távközlési és Tanácsadó Kft., 1134 Budapest, Klapka utca 6.
Tel.: 465-8040, e-mail: scl@modern.hu, web: www.modern.hu

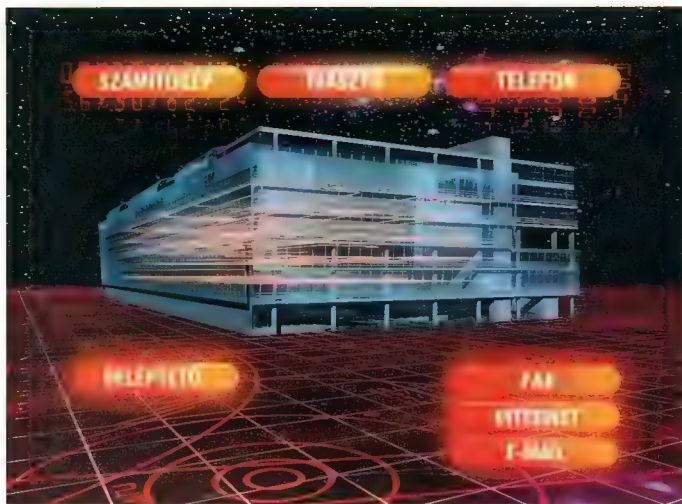
MATÁV Net
MATÁV ISDN

AKCIÓS ISDN CSOMAGOK, az INTERNET LEGHATÉKONYABB ELÉRÉSÉHEZ!

Ha szeretne részletes információt kapni az akcióról, hívjon a 465-8040-es telefonszámon vagy küldje vissza ezt a kupont a 350-2761-es telefexra

NÉV: CÉG:

CÍM: TELEFON/FAX:



HÚZZUNK EGY KÁBELT A XXI. SZÁZADBA!

Szeretné, ha mindez egy kábelrendszeren és akár 200 Mbs adatátviteli sebességgel működne? Szeretné, ha számítógép-hálózata élettartam-garanciával készülne? Ha igen, akkor hívjon most bennünket!

X-BYTE®
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
A HÁLÓZATMESTER

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu , internet: www.xbyte.hu



DPG-vel a világ körül.

Szerezz te is barátokat a Föld legnagyobb számítógépes rendszerén!
Ingyenes Internet levelezés (e-mail) előfizetés nélkül!

<http://dpg.drotposta.hu/>

tel.: (1) 224-5545

Nemzetközi Internetes cég angolul legalább írásban kommunikálni tudó, kreatív, önálló munkára képes, tapasztalt webmestert keres napi 8-9 óra munkára a cég budapesti irodájába Referenciámunka URL-jét a következő címre kérjük: agsz@net.lisy.hu.

ONLINE

Készítse el saját elektronikus boltját az Interneten! Megjelent az első Internet-boltkészítő programcsomag, amellyel magyar nyelven készítheti el saját üzletét. Egy működő bolt akár egy nap alatt elkészíthető, és a ráfordított költség kb. 50 000 Ft. Érdeklődni lehet: 06-30-9312-439, napközben 9-től 16 óráig (www.upshop.com.hu).

Indul a Business Online Címzár (BoOl) a prim-online-on. Minden honlappal, e-mail címmel rendelkező cég, vállalkozás ingyenes feladhatja cégadatait a www.prim-online.com oldalon megtalálható űrlapon keresztül, s szerepelhet a később tevékenység szerint is lekérdezhető katalógusban

ÁRU

Digitális telefonalközpontok (SCHRACK) maximum 36/220-as kikapcsolásig, típusengedéllyel, tartázzási lehetőséggel, ISDN nélküli nagyon olcsón eladó, vagy bérlelhetők. Ugyanitt díjrögzítő szoftverek bármilyen alközpont-hoz. Badó Péter, 06-30-9484-519, e-mail: bpeter@mail.maty.hu

Rendeljen gyorsíró postaküldeményt az Interneten keresztül, online! Napokon belül postázunk Önnek! Tekintse meg ajánlatunkat a www.postel.hu/~ajnlcel/ címen. Pánczél Kft., (30) 9968-292

Pénztárgép kereskedelem + szervíz (Ue és használt gépek adásvétele, bérlet, teljes körű APEH-üggyintéssel. Hétvégi szervízügyelet. Lezáras, átlírás, kellékanyag-forgalmazás. Számítógépes kapcsolat. T.: 344-2419, e-mail: kontor@mail.elender.hu.

SZENZÁCIÓ!



ISDN-NEL AZ INTERNETRE!
ISDN PC KÁRTYA + TELEFON
33.600,- + ÁFA

TELJESKÖRŰ ISDN
MEGOLDÁSOK,
SZAKTANÁCSADÁS

KERN COMMUNICATIONS SYSTEMS

1114. Bp. Csóka u. 9.
Tel./Fax: 1/203-3474
Tel.: 1/463-0278

E-mail: peter.tarnok@kern.hu
WWW: <http://www.kern.hu>

Asulinet

Az Internet Katalauz melléklete a középiskolai Internet-programhoz

Hálózati kultúra – nem középiskolás fokon

Az Internet és a felsőoktatási intézmények meghitt kapcsolata már régóta legendás. Amellett, hogy az egyetemek és főiskolák a Hálózat infrastrukturális kiépülésében a kezdetektől fogva központi szerepet játszottak, a Világháló már önálló tantárgyként is kezd megállni a helyét, a programozó-matematikusszak határait régebbre, egyre több tanszéken, akár a bölcsészettudományi karokon is. Erre jó példát szolgáltat az alábbi beszélgetés *Végh Sándorral*, aki jelenleg az Egyesült Államokban végzi Ph.D.-tanulmányait a Marylandi Egyetem amerikanisztika tanszékén, egy ötéves Fulbright-ösztöndíj keretében.

– Meddig kell visszalapoznunk a múltba, ha amerikai tanulmányaid előzményeit akarjuk feltárni?

– Közvetve a gimnáziumi évekig, közvetlenül a Kossuth Lajos Tudományegyetem önök szakának amerikai sávjáig. Amerika nem pusztán országként, hanem a szimbólum, az életforma és a szalag erejével vonzott már gyermekkoromban. A

amerikanisztika tanszékére azért esett a választás, mert az itteni programban láttam a lehetőséget, hogy humán és reál érdeklődésemet összekapcsolhassam, és foglalkozhassak a számítógépek, illetve az Internet humán oldalával.

– Milyen főbb kérdéseket vet föl ez a témakör, mire vársz választ tanulmányaid során?

– Az Internet megjelenése körüli társadalmi változások érdekelnek, még bővebben a társadalom és a globális információs hálózatok kölcsönhatása, ha úgy tekinthetjük, az információs társadalom alapjait. Ezen belül külön foglalkoztat, hogy a jól bevált mindennapi tevékenységek és értékrendek hogyan módosulnak, amint átkerülnek az információs térbe, azaz „virtualizálódnak”. Természetesen érdekelnek a Világhálón létrejövő közösségek, az új gondolkodásmód, az életmód és a további jelenségek, következmények. Ezt most nevezzük kiberkultúrának. Reméljük, egyszer ez is egy elfogadott terület lesz a saját maga jogán. Továbbá különösen izgalmas kérdéskör az Internet terjedésével megfigyelhető amerikai kultúrhegemonia és az eltérő kultúrák ezzel szembeni védekezése.

– Hová nyúlnak vissza a kiberkultúra gyökerei?

– A vélemények megoszlanak. Ennek egyik oka az, hogy a kiberkultúra definíciója is vita témája, azaz hogy igazán mit is foglal magába ez a terület. Ha valaki a legszűkebben értelmezi, azaz (folytatás a 18. oldalon)



kezdeti naiv, feltétel nélküli kötődésem, amelynek a populáris kultúra adta az alapját, mára kritikus szemléletű érett. Másik meghatározó érdeklődési területem a számítástechnika volt. Az egyetemet angol, matematika és programozó-matematikusszakhármason fejeztem be. 1995-ben elnyert pár hónapos ösztöndíjam adott lehetőséget arra, hogy az amerikai továbbtanulási lehetőségeit feltárljam, és olyan kapcsolatokat építsek ki, amelyek ennek megvalósításához vezethetnek. 1996-ban felvettek a Marylandi Egyetem amerikanisztika programjára, ám anyagi okok miatt csak egy évvel később – egy Fulbright-ösztöndíj segítségével – kezdhettem el doktori tanulmányaimat. A Marylandi Egyetem

Hálózati kultúra...

(folytatás a 17. oldalról)

a számítógépes hálózatokon történő kommunikáció körül kialakuló subkulturáként és a kapcsolódó társadalmi jelenségekként, akkor kezdett talán arra az időpontra tehető, amikor az első egyetemi állhálózati rákapcsolódott az Arpanet-re. Viszont ha egy kissé tágabb értelmezést veszünk alapul, akkor bizonyos gondolkodók „jövőképei” is számításba jöhetnek, amelyek évtizedekkel megelőzik mondjuk a World Wide Web létrejöttét. Ilyen például a futurista *Vannevar Bush* 1945-ben megálmodott memóriakiegészítő *Memex* gépe (Internet Kalauz, 1998. július-augusztus, 50–51. old., „A memória gépi kiterjesztése: Vannevar Bush és a Memex”), amelynek az információtartalmat figyelembe véve talán legjobban az Internet felel meg, viszont ennek emberi agyhoz kapcsolásához a tudományos-fantasztikus irodalom területére kell kalandoznunk. A „kiberpunk” művekben rengeteg olyan elemet találunk, amelyek közül több ma már a mindennapi életünk természetes része. Csak a Hálóra gondolva azonnal eszünkbe juthat *William Gibson* cyberspace-e vagy mátrixa (Internet Kalauz, 1998. január, 52–53. old., „Kibertörténelem”). De ide tartozik még *Bruce Sterling* vagy *Neal Stephenson* *Metaverse*-e. Ezt a bővebb értelmezést látszik alátámasztani például a kiberpunk mint irodalmi műfaj és a kiberkultúra tudományos megközelítésének kapcsolata: az austini első nemzetközi akadémikus konferenciát a kibertéről *Michael Benedikt* rendezésében *William Gibson* nyitotta meg. Egyébként a nyolcadikat ebben a konferenciasorozatban Budapesten tartották (Internet Kalauz, 1998. szeptember, 12–13. old., „High Risk Baby!”), amelynek, ha csak virtuálisan is, egy chat roomon keresztül, Sterling is résztvevője volt.

– Egy ilyen terület kutatása kapcsán felmerül a gondolat, hogy nyilván nem csupán a szakirodalom tanulmányozását, hanem az Internet használatát mint elsődleges információforrást is tartalmazza munkád. Hogyan működik ez a gyakorlatban?

– Ugyanúgy, ahogy mindenki más használja a Világhálót, annyi különbséggel, hogy több kognitív szinten kell egyszerre mozogni, tehát a teljes „belefeleledkezés” fölött egy gondatlansággal magasan is fel kell dolgozni az információt, és tartani kell egy objektív-kritikus távolságot, hogy lehetővé tegyük a többszintű tudományos megközelítést. Egyszerűbben fogalmazva: például nem csak a Világhálón lévő információkat kell látnom, hanem önmagamat is mint felhasználót, ahogy részesévé válok ennek a folyamatnak... Azokat az alkalmazásokat szeretem, amelyek (inter)aktívításban tartják a felhasználót; használat-használomra a Usenetet, a levelezési listákat, a különböző elektronikus adatbázisokat, de főleg

csak keresésre. Ennél jobban igaznak a többfelhasználós, valós idejű környezetek, IRC-k, chat roomok és moos. Ezek mutatnak leginkább a jövő felé, ahol az egyszerű felhasználók is virtuális valóságban kommunikálhatnak és „tálcázhatnak” egymással. Ennek az egyszerűsített változata (az összes moo, mud, mush és grafikus, több-felhasználós hálózati 3D-s játék) már igen izgalmas kérdéseket vet föl társadalomelméleti és pszichológiai szempontból. Milyen identitásokat veszünk magunknak a felhasználók? Milyen avatárokkal reprezentálják magukat? Az Internetre bejelentkezők többsége valamilyen formában és mértékben megmásmítja identitását. De pontosan mit? Korát? Nemét? Szexuális preferenciáját? Faji hovatartozását? Etikumát? És miért? Bizonyos tendenciák már most is észrevehetőek. Kimutatták például, hogy a Habitatban, egy japán mudban, a férfiak és nők valós 4:1 aránya 3:1-re módosul, azaz bizonyos, hogy a férfiak egy jelentős része nőnek adja ki magát (vagyis minden pillanatban a Habitatba bejelentkezettek 15%-a megmásmítja a nemét). Ha pedig figyelembe vesszük, hogy a Habitat előfizetők száma a tesztlekor 1,5 millió volt, akkor itt nem kis mértékű „nemváltásról” beszélünk.

– Az Internetet a világméretű globalizáció szimbólumaként szokás emlegetni. Szerinted mennyire tekinthető a Világháló „amerikanizál”, mennyire tekinthető az Egyesült Államok határvidéknek, terjeszkedési területnek a Hálót?

– Ebben a pillanatban úgy látszik, annak tekinthető, főleg az óceán innső partjáról nézve. Amerika meghódítandó területnek is tartja a Hálót. A világ többi nemzetének tudatosan kell kezelnie a kérdést, ha nem akar teljes amerikai dominanciát. Persze máris vannak ennek jelei, és az amerikaiak is hamar rá fognak jönni, hogy egy, a kongresszus által meghozott döntés az Internetről nem feltétlenül lesz az egész Világhálón betartható. Az Interneten kialakuló kulturális kolonizáció, illetve hegemonia létfontosságú, veszélyes és izgalmas kérdés. De ennek a terjeszkedésnek a hatásai nem csak a Hálón jelentkeznek, hanem a valóságban is. Bruce Sterling – mint sci-fi író – is utal az Internet által támogatott globalizált veszélyeire az eddig kevésbé háborgatott történelmi helyekre nézve, mint amilyen mondjuk a 40 évig vasfüggöny mögött „mélyfagyasztott” Prága.

– Az amerikanizálás mellett milyen jobb tendenciákkal kell még számolnunk, ha az információs társadalom kialakulásáról beszélünk?

– Ennek a kérdésnek a korrekt megválaszolásához valószínűleg több helyet és időt vesz igénybe, mint amennyi most rendelkezésünkre áll. Így hát csak felsorolásszerűen említenék meg egy párat. Először talán a *McLuan*-féle globalizáció, amelyet ugyan már a rákövetkező évtizedben hevesen támadtak, mondván, hogy az információs társadalom és technológia ilyen mértékű fejlődése mellett inkább egyfajta fragmentáció figyelhető meg a különböző érdekek és érdekeltségek mentén. Ehhez a Világháló nagy segítséget ad a kommunikáció tér- és időkorlátjainak megváltoztatásával, de ez végül is a globalizációnak köszönhető, így hát aminek tanúi vagyunk, az egy globális átrendeződés az új érdekek alapján... Az online kommunikáció elterjedésével a tradicionális, fizikai helyhez kötött közösségek visszafejlődésével és egy bizonyos elidegenedéssel számolhatunk. Ez volt talán az első jelenség, ami nagy hangsúlyt kapott a korai kiberkulturális művekben. A téma egyik legjelentősebb egyénisége, *Howard Rheingold* ugyanakkor biztató jeleket is lát új, virtuális közösségek és ún. közösségi számítógép-hálózatok kialakulásában. A következő a gép és az ember egymáshoz való közeledése, azaz az ember elgépiesedése és a gép antropomorfizációja. Ez ember egyre inkább a legkülönfélébb protézisek segítségével bővíti képességeit, és lassan bizonyos elemek már a saját részévé válnak. Ezek egy része szükségszerű (például a legtöbb orvosi beültetés vagy a világhírű fizikus, *Stephen Hawking*s *Votrax* alfonn generátorral – mesterséges beszéd-szerkezettel –

ellátott elektromos tolmáczok), más része nem feltétlenül (mondjuk egy cipőtalpa beépítést, előre programozott szerkezet, amely jelez, ha egy olyan illető mellett haladunk el, akinek a hasonlóan „betalpalt” érdeklődése vagy szexuális preferenciája megegyezik a miénkkel). A sci-fi irodalom még messzebb megy, és olyan jövőt jósol, ahol az emberi agy funkciói bővíthetők mesterséges elemekkel (wetware). Ugyanakkor a mesterséges világ is kezd





emberi formát ölteni: a robotok egyre inkább emberszabásúak, több és több természetességi intelligencia-program teljesíti a Turing-tesztet, és hiteli el hús-vér emberekkel, hogy ő is közülük való. Létrehozott a mesterséges életet, a virtuális valóságot; a számítógépcink beszélnek hozzánk, szövegszerkesztő programjainkban egy kis pislogó gemkapocs próbál segíteni, üzenet rögzítő-kel és ART-rendszerekkel társalgunk a telefonon, és sorolhatnám tovább. Egy távolabbi jövőben talán elmosódnak a gép és az ember határai... Végül pedig ott egy általános virtualizáció, amely talán a legnagyobb veszélyeket rejtje magában. Már otthon is tapasztalható, de az Egyesült Államokban még inkább, hogy egyre több információ, kommunikáció és hétköznapi rutin tevődik át a digitális világba, az anyagtalán létébe. Nem is tudom, mikor kellett utoljára egy mondatnál hosszabbat egyszerű leírom papírra; minden számítógépen és terminálon keresztül történik. Az emberiség tudása is folyamatosan és rohamosan tevődik át elektronikus formátumba, online adatbázisokba. A nem ragaszkodnék hozzá, papírpénz sem nagyon fordulna meg a kezembem, a banki tranzakciók, fizetések, vásárlások, minden digitálisan történik. Nem sok fantázia kell hozzá, hogy ennek a jelenségnek a veszélyeit felismerjük. Vegyük csak példának *Wim Wenders* A világ végéig című filmjét, vagy egy inkább akadémikus példával élve a *Paul Virilio* által megfogalmazott aggodalmakat a „Nagy Balesetről”, amikor a virtuális valóság lesz, mint maga a valóság. Ha már virtuális valóságról beszélünk, *Jaron Lanier*, a téma szülőatyja pár héttel ezelőtt tartott előadást itt, az egyetemen. Központi mondanivalója a művészet és a művészek új, kulcsfontosságú szerepe volt, mint az egyetlen megoldás, amely megakadályozhatja az új technológiák káros és romboló felhasználását. Szerintem a közeljövő egyik központi kérdése a fizikai anyag, a test, a lét és a digitális „megfoghatatlanság”, a virtuális valóság egyensúlyi lése.

– Az ember legendákat hall az Internet Államokbeli igen széles körű használatáról, ami egy

olyan kultúrából odacsöppenne, mint a miénk, szokatlan lehet...

– Mivel én igazán itt ismertem meg az Internet és a Világháló adta lehetőségeket, 1995-ben, egy korábbi ösztöndíj során, hazacsöppenne volt szokatlan a dolog. De a „rendszer” rákényszeríti az embert különböző taktikákra, úgy mint „offline” levélírás és weboldal-készítés, éjszakai IRC-zés és FTP-zés meg hasonló. Ugyanakkor tényleg kellemes érzés, hogy miközben neked írok, a Duna TV ma esti híradóját nézem-hallgatom „élőben”, és még vagy 5 hálózati applikáció fut a háttérben. A széles körű használat egyáltalán nem meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy vagy 10-szer akkora fizetés mellett havi 4000 forintnak megfelelő összegért külön telefonszámla nélkül lehet internetezni.

Egyébként ma az amerikai háztartások kb. 27%-ában van Internet-kapcsolat, amely a világ többi részéhez viszonyítva valószínűleg vezető helyet jelent, viszont ha azt nézzük, hogy a televízió elterjedtsége az Amerikában közel 100%-os, akkor az Internet-hozzáférés még nem tekinthető tömegjelenségnek. Persze ennél nagyobb az arány, ha a munkahelyi hozzáférést is hozzáadjuk a képlethez. Ami Magyarországot illeti, a legtöbb, amit most tehetünk, hogy növeljük az egyetemek és iskolák behálózottságát és kapcsolódási sebességét, kapacitását, s tiltakozunk a Matáv peredijai ellen. Legrosszabb esetben pedig várunk még 3 évet a telefon-monopolhelyzet feloldásáig.

– A digitális kultúra tudományos megközelítése hol ültette fel először a fejét az Államokban, és itthon szerinted ez hol várható?

– Egyelőre főleg bizonyos emberekhez kötődhet a terület, és rajtuk keresztül az egyetemekhez, intézményekhez. Így kiemelhetők például a Massachusetts Institute of Technology Média Laboratóriuma (Negroponte, Kapor, Turkle) vagy a University of Texas at Austin Advanced

Communication Technologies Laboratóriuma (Stone). Úgy tűnik, két irányból közelíthető meg a kiberkultúra területe. Egyrészt a számítástechnikai tudományok, a médiatechnológiai laboratóriumok és más, magas szintű digitális technológiával foglalkozó tudományágak felől, amikor is ezek a szakemberek kezdenek érdeklődni az általuk kutattat vagy létrehozott dolgok társadalmi hatásai iránt, másrészt a humán tudományok felől, ahol az ezekkel foglalkozók azt tapasztalják, hogy a számítógépek és információk hálózatok előretörésével és elterjedésével egyre inkább megváltozik az általuk vizsgált és tanított terület. Ha a kultúrát elemzését tekintjük, akkor ilyenek vagyunk mi is a Marylandi Egyetem amerikanisztika tanszékén. De fellelhetők kezdeményezések egy-egy kurzus vagy publikáció formájában más területeken is, ilyen például az építészet, a jog, a politológia, az összehasonlító irodalom, a filozófia, a szociológia, a médiatudomány vagy a kommunikációelmélet. Egyébként a kiberkultúrhoz sorolható, az Egyesült Államokban tanított egyetemi kurzusok legáltalánosabb leírása a mi tanszékünkön létrehozott Resource Center for Cyberculture Studies online adatbázisában található meg (otal.umd.edu/~rcs/). Nálunk a hangsúly a pedagógián és az interdiszciplináris megközelítésen van. Hasonló kezdeményezés a Georgetown Egyetem amerikanisztika tanszékén is található.

Magyarországon, amíg nem válik tömegjelenséggé az Internet használata, valószínűleg nem várható kiberkultúrával foglalkozó egyetemi órák megjelenése, bár elvéve biztosan fogunk találni humán jellegű kurzusokat, amelyek nagyobb léptékben az információk társadalom változásaival foglalkoznak, vagy informatikai szakdolgozatokat, amelyek bizonyos online jelenségeket vizsgálnak.

Bak Árpád
bak@tigris.klte.hu

Az interjú teljes szövege, illetve bővebb információ a témáról elérhető Végh Sándor honlapján: otal.umd.edu/~veghs/.

RECCS

Az abszolút favic poénjával rövidítjük inkább a Resource Center for Cyberculture Studies (otal.umd.edu/~rcs/) online nonprofit szervezet nevét, mert ezt talán könnyebb megjegyezni, mint a külön értelem nem hordozó RECCS-t. A RECCS célja a kiberkultúra kutatása, tanulmányozása, tanítása és támogatása, valamint széles körű és dinamikus építése. Kollaboratív természetű felvagy a RECCS párbeszéd létrehozására és elősegítésére törekszik egy diákból, tudósokból, oktatókból, érdeklődőkből és a kiberkultúra építőiből álló közösség támogatásával, különböző modellek, folyamatban lévő és online projektek bemutatásával.

A szervezet Internet-kikötője tudományos források gyűjteményét tartalmazza, ezen belül kiberkultúrával foglalkozó, egyetemi szintű kurzusokat, eseményeket és konferenciákat, egy átfogó, annotált bibliográfiát, valamint egy havi könyvismertést.

Kapcsolat: David Silver (rcs@otal.umd.edu – csak angolul) vagy Végh Sándor (veghs@otal.umd.edu – angolul vagy magyarul).

Biológia

Darwin alkonya?

(Michael Cremo and Forbidden Archeology)

www.mcremo.com/

Emlékezzünk csak vissza iskolás éveinkre (persze aki még mindig oda jár, annak nem kell emlékeznie...), hogy a biológiaórán megtanultuk a darwin elméletet, amely szerint az

1993-ban adta ki a Forbidden Archeology (Tiltott régészet) című, nagy vihart kavart könyvet, amelyben elénk tárja ama bizonyítékok egy részét, amelyeket utazásai és munkái során gyűjtött. Egy másik könyve, Az emberiség misztikus eredete alapján készült dokumentumfilm 1996-ban az amerikai NBC tévéadáság történetének egyik legnézettebb műsora volt. Nem véletlen, hiszen az emberek mindig is megvoltak a kétségei a hagyományos

„majmos” teremtésméltal kapcsolatban. A tudós hivatalos web-oldalán igen sok információt közölnek a látogatóval. Bizonyítékokat tárnak elénk, saját visszhangokat olvashatunk. Külön érdekesség az a képes beszámoló, amit az 1997-ben, hazánkban tartott előadókörút során készült fotók alapján kreáltak. Bár a web-page grafikailag nem egy remekmű, tartalmánál fogva sokak érdeklődésére tarthat számot. Az már külön csemege számunkra, hogy a tudós március 7. és 17. között újabb körutat tesz hazánk főbb egyetemén, és valószínűleg ez az anyag is felkerül majd az internetes kiadásra.

Michael Cremo and Forbidden Archeology Etc.

From its initial release in 1997 to the present, *Forbidden Archeology* has shocked and challenged readers across the globe with its revealing revelations of numerous scientific evidence challenging the standard view of human evolution.

Since its first unveiling, *Forbidden Archeology* has been a major reference work for all serious students of human evolution, and has played a key role in the evolution of contemporary history.

Michael Cremo and Michael H. Hart



ember és a majom ősei egy közös elődtől származnak. Persze eme elméleten azóta már sokat finomítottak, de a természetudósok nagy részének álláspontja még mindig erre épül. Am mi van akkor, ha az ember nem csak százezer évvel ezelőtt „jött létre”, hanem már jóval korábban? Mi van, ha az ember évmilliók óta értelmes „tevékenységet folytat”? Ezek az állítások elsőre nagyon súlyosan hangzanak, de van néhány tudós, aki szerint ezek nem is olyan vad állítások, sőt bizonyíthatóak. Michael Cremo, aki a Los Angeles-i székhelyű Bhaktivedanta Institute kutatója, jó néhány évi kutatás után,

tést találhatunk a letűnt korok univerzummodelljeiről, illetve a ma elfogadott vagy magukat ma is makacsul tartó elképzelésekről. A lapos Föld-modelltől az oszcilláló világegyetemig minden elképzelés helyet kapott itt, s a megértés néhol mozgó ábrák is segítik.

Emellett persze ott vannak a mai kozmológia főbb kutatási területeihez tartozó anyagok is. Olvashatunk a fekete lyukakról, a féreglyukakról s a téridőben keletkezett szingularitásokról, melyek viselkedésének pontos megértése ma is az elméleti fizikusok egyik nagy problémája. Kiderül, hogyan és



meddig tárgyalhat a világegyetem, mi a kozmikus háttérugrázás eredete, s hogy miről is híres Schödinger macskája.

A sort végül különböző szerzők kisebb értekezései zárják a kozmológia jövőjéről, a kvantumfizikát és a relativitáselméletet összekapcsoló átfogó elméletről. Más tanulmányok a csillagközi utazásról vagy az univerzum nagy részét kitöltő úgynevezett sötét anyaggal foglalkoznak.

Egy szó, mint száz, ezeket a lapokat olvasva mindenki könnyen bővítheti tudását a jelenkori tudomány eme ágával.

Astronomy & Cosmology

www.netlabs.net/hp/tremor/

Úgy tűnik, a nagy víz túlsó partján egyre nagyobb süllyt fektetnek az ismeretterjesztésre az asztronómia terén. Legálábbis ez az érzésünk támadhat, figyelve az egymás után megjelenő hálózateket, amelyek közérthető módon, mondhatni konyhanyelven mesélnek a kozmológia és a csillagászat főbb témaköréről.

Egy ilyen gyöngyszemet olvashatunk erről a címről kiindulva, tanulmányozhatjuk a témával kapcsolatos oldalakat, amelyeket igazán szemet gyönyörködtető grafikák tesznek igényessé. A lapok elsősorban technikailag jellegű információkat rejtenek azok számára, akik még csak most ismerkednek az égi tudománnyal. Könyvajánlatok, hasznos tippek, linkgyűjtemények várják az ide látogatókat, illetve néhány kisebb program-csomaggal is bővíthetjük arzenálunkat. Persze néhány témakört részletesebben is kifeje-

nek, ilyen például a földön kívüli intelligencia kutatása, ahol a jelenlegi célokról, feladatokról, illetve a híres Drake-egyenletről tudhatunk meg többet, vagy a teleszkópokkal foglalkozó fejezet, ahol a ma használt nagyobb távcsőtüpökkel ismerkedhetünk.

A kikötő kozmológiával foglalkozó része lényegesen bővebbre sikeredett. Többoldali anyag szól az anyag és az antianyag kapcsolatáról, a kvantummechanikáról és az ősrobbanásról. Világossá válik, hogyan is görbült a tér, s hogy mi történik nap mint nap egy fekete lyuk közelében. Megtudhatjuk, mi alkotja az univerzum tömegének nagy részét kitevő úgynevezett sötét anyagot, hogy mik is azok a kvazárok, s hogyan „éli le” egy átlagos csillag azt a pár milliárd évet, ami számára kiszabott. Mindezt persze bonyolult körmondatok és

szakkifejezések áradata nélkül, hisz a fő szempont a közérthetőség.



CSILLAGÁSZAT

Stephen Hawking világegyeteme (Stephen Hawking's Universe)

www.pbs.org/wnet/hawking/html/home.html

A kozmológia iránt mélyebben érdeklődők figyelmébe ajánljuk ezt a kikötőt, melyet korunk egyik legismertebb elméleti fizikusának neve fémjel. A brit tudós, aki a Cambridge-i egyetemen Isaac Newton egykori posztját tölti be, a kozmológia jelentősebb álló-

máshelyeit tárja elénk e honlap segítségével. Rövid leírások olvashatunk századunk legjelentősebb gondolkodóiról, de a sorban ott vannak a régimúlt nagy tudósai is, Kopernikusz éppúgy, mint Ptolemaiosz vagy Eratoszthenész. Rövid, grafikákkal színesített áttekin-



KÉMIA-FIZIKA

A molekulák világa

(Molecular Expressions: Images from the Microscope)
micro.magnet.fsu.edu/

A fenti site bővelkedik az érdekesebbnél érdekesebb, látványosabbnál látványosabb felvételekben. Közérlől láthatunk itt különféle gyógyszereket, különféle söröket, sejteket és így tovább. A legérde-

Mikor általános iskolába jártam, kaptam egy könyvet a mikroszkópokról. Az a néhány színes kép, amit abban láttam, teljesen lenyűgözött: nem tartott sokáig, hogy szüleitől ki-könyörögjem egy mikroszkópot, és belevessem magam a miniatűr élőlények világába. Hiába, nem nehéz beleszeretni az elsőre ismeretlen formák, a furcsa színek világába. Különösen igaz, ez akkor, ha nem csupán egyszerű, alulról megvilágított mikroszkópról, hanem professzionális, digitálisan utószínezett, elektronmikroszkópos felvételtől van szó.

kesebb rész azonban mindenképpen a Virtual Microscopy. Itt Java-appleteket találunk (sajnos eltart egy ideig, amíg lejönnek), amelyekkel máris átéltethetjük a mikroszkópozás összes örömeit: polárfény-mikroszkóp, optikai mikroszkóp és szinte minden elérhető technika itt van, persze csak szimulálva. Kiválaszthatjuk, hogy mit nézünk meg, milyen szögben, milyen fényen. Aki eddig csak álmodtak ezekről a drága vizsgálati technikákról, most az internetezés árát ki-próbálhatják: garantáltan érdekes élmény.

Mértékegység-átváltás

(Measurement Conversion)

www.brookings.net/~darinaf/measure.html

Azt hiszem, senki sem száll vitába velem, ha azt mondom, a különböző mértékegységek és mérőszámok közötti átváltás hozzátartozik az alpműveltséghez. Ugyanúgy, ahogy tudjuk, hogy a tucat az 12-t, a kilo- 1000-rel való szorzást, a milli- pedig osztást jelent. Az az ember, aki elcsodálkozik azon, hogy egy köbméter víz körülbelül egy tonnát nyom, szégyelli magát, arról nem is beszélve, hogy a mindennapi életben történő eligazodásunkhoz legalább az alapvető átváltások ismerete szükséges.

Bár az SI-rendszerből az alpmértékegységek használatával minden levezethető, sok



gyakori kapcsolatnak adunk külön nevet: példának okáért az erő mérésekor a $\text{kg}\cdot\text{m}/\text{s}^2$ helyett a newton (N) használjuk. Még bonyolultabbá válik a helyzet, ha az ember jobban belemélyed a természettudományokba, főleg ha angolszás országban vagy nyelven teszi ezt, például a „font per köbláb” vagy „unciaszor Fahrenheit”

hallatán megáll az útó az emberben. Aki pedig látott már tizedhüvelyk osztású vonalzó, tudja, hogy az életben akadnak szomorú pillanatok.

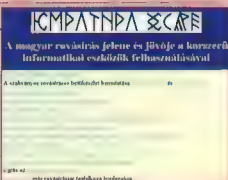
Ha úgy érezzük, hogy el vagyunk veszte, látogassunk el a fenti címre! Nehéz kitalálni olyan örült mértékegységet, ami itt nincs meg, ráadásul a konverziókat egy egyszerű Java-script

azonnal el is végzi nekünk. Szögelfordulás és terület, teljesítmény és nyomatek, nyomás és súly – egyszerűen minden megtalálható itt. Találunk kávéskanalat, bruttóregisztertont, kábel, rudat, tengeri mérföldet, lőerőórát és kvadráns. Az egyedüli dolog, ami hiányzott, az a sajtburger és az SDRAM ára közötti konverzió...

NYELVÉSZET

Rovásírás

nimrud.cet.bme.hu/rovas



A rovásírás a magyar műveltség igen távoli korokba visszanyúló emléke, és egyben értékes nemzeti kincs. Érdekes belegondolni, hogy a keresztény felvételek felfedezése ellenére, amelyek saját hagyományaink háttérbe szorulásától féltettek, pont az egyházi feljegyzések segítettek abban, hogy az ősi emlékek az utókör számára is megmaradjon. Ezen a pálos szerzetesektől fennmaradt rovásírásról kívül még egy másik, Székelyföldön használt változatot is ismerünk. Sajnos a régebbi, több ezer éves emlékek csak elvétve fordulnak elő, lévén, hogy a rovásírás „papírja” a fa volt, és abba hiába vésték szöveget ősmagyar rokonunk az utókornak, mert sajnos idejében elkorhad.

A rovásírást a középkorban végig használták, de még a XIX. században is találkoztunk vele. Jellegzetességei közt tartozik, hogy főként jobbról balra írták, de léteznek balról jobbra írt emlékeink is. Ez utóbbi esetben ugyanazokat az írásjeleket használták, de a betűket ellenkező irányba rajzolták, mintegy tengelyes tükröképeket a jobbról balra haladó szövegnek. Gyakoriak a magánhangzó-kihagyások, a hosszú magánhangzók jelölése pedig egyáltalán nem jellemző.

Érdekes tény, hogy a magyar pálos rovásírásnak sok emléke maradt fenn Dél-Amerikában is, tudniillik a portugál király fő-

lünk küldött szerzetesek Brazíliába az indiánokat megtéríteni, és ők bizony sok szöveget véstek az ottani barlangok falába. (Ősi magyar graffiti...) De nemcsak ezzel az egy külföldi emlékekkel dicsekedhetünk, még Svájcban is maradt fenn egy XIII-XIV. századi rovásírásos felirat, a svájci Annivers-völgyben, melynek lakói azt tartják magukról, hogy ők az Attila seregéből leszálltak 20-30 hun harcos leszármazottai. Ezt némileg alátámasztja, hogy családeveik és a környező települések nevei is magyar eredetűnek tűnnek (Penszék, Vizsoly, Kálló, Ruas – ez utóbbi Attila 432-től 434-ig uralkodott nagybátyjának neve).

És most ugorjunk a mába! A Rovásírás honlapon ugyanis a cikkek, ismertetőik mellett eredeti, rovásírással írt dokumentumokat is lelőhetünk, és rávehetjük Word szövegszerkesztőnk, hogy megismerkedjen a mi ősi rovásírás betűnkkel. Leölthetjük a szabvány rovás-betűkészletet, és már írhatunk is. Sőt akár mindkét irányba, mivel létezik a balról jobbra íráshoz tükrözött betűkészlet is.

És attól sem kell félnünk, hogy a századok majd elégetik vagy elkorhasztják a monitorra „vést” írásjeleinket.

Egyetemek, főiskolák

Magyar felsőoktatási intézmények a Világhalón



Sorozatunkban magyar egyetemek és főiskolák honlapjait mutatjuk be, ám úgy tűnik, rohamosan fogynak az ilyen jellegű kikötők... Ha valakinek van egy jó ötlete, mi legyen a következő sorozat témája, szívesen fogadjuk a tippet...

Felsőoktatási honlapok

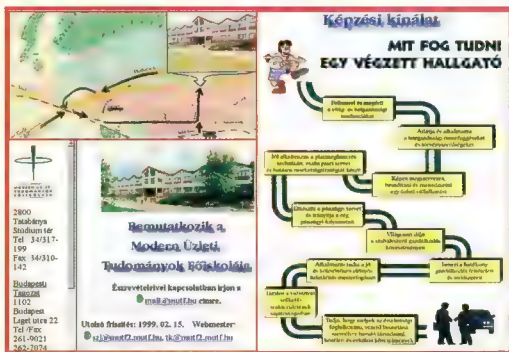
Modern Üzleti Tudományok

Tatabányán található az MÜTF, azaz a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája. Örülünk, hogy most rá került a sor, hiszen az eddigi felsőoktatási intézményektől eltérő jellegű iskolát mutathatunk be. Az MÜTF 1990-ben alakult, s így nem büszkélkedhet „kiforrott oktatási rendszerrel és több emberöltős hagyományokkal”. Senkinek sem kell magyaráznunk, hogy nagynevű társai, mint például az ELTE, a DOTE vagy a BME közeléhez befurakodni. Még az ismert iskolák között is evakarni van kisebb-na-

gyobb ellentét (lásd: BME-Közgáz), akkor képzeljük el, mi vár egy „pénzes” iskolára! Annak a helynek az oklevele, ahol az oktatásért fizetni kell, könnyen megkapja a „vásárolt diploma” címkeét. Azt a tényt, hogy a világhírű „college”-ok, mint a Harvard, a Yale vagy a Cambridge szintén szép summákat kérnek diákjaktól, ilyenkor való, ahogy elfelejtjük. Rádadásul ezek a tanintézetek ténylegesen a tandíjból tartják fenn magukat, még ha állami és alapítványi források is akadnak olykor. Így ha „kiszórják” diákjaikat, egy idő után nem lesz kit és miből oktatniuk, ha viszont mindenkit átengednek, egy idő után elveszti értékét az ott szerzett diploma, és a szülők a „csak legyen meg a papír” felkiáltással íratják be gyermekeiket. Nehéz a 22-es csapdjából szabadulni, van, akinek nem is sikerül, de olyan eset szintén létezik, hogy állami képzés is indul eev magániskolában.

Ne ítéljük el tehát az MÜTF-et sem látatlanban! Elvégre osztálytermekről, diákokról, továbbadott tudásról van szó, ami szent dolog. Így gondolhatták ezt az alapítók is – a városi és megyei helyhatóság, a legnagyobb környékbeli vál-

lalatokkal karöltve –, akik két éves előkészítő munka után, 1992-re elérték, hogy a kormány besorolja az intézményt a „nem állami” főiskolák közé. Kezdeményezésük révén új színfolttal gyarapodott Észak-Dunántúl térsége, ahol azelőtt nem volt hasonló intézmény. Ide bizony felvételizni is kell, méghozzá matematikából. A felvételi-mentesség feltétele a 3,51-nél magasabb érettségi átlag, amihez kereskedelmi szakon még a középfokú nyelvviszga meglelte is járul.



Sok diák ezt a főiskolát tekintti elképzelt karrierje első lépcsőjének, ahol nagy hangsúlyt fektetnek a piacgazdaságra való áttállással kapcsolatos problémákra. A sok tehetséges „ad hoc” vállalkozó mellé – s részben helyére – képeznek itt jó kommunikációs képességekkel rendelkező, több nyelvet tudó menedzsereket, gazdasági, pénzügyi szakembereket. Lehetőséget adnak a legújabb információtechnológia megismerésére és annak felhasználására, ami nélkül egy mai cég vagy vállalat szinte működésképtelen. Aki itt tanul,

felkészülhet a következő évezredre, ahol az idővel, a változásokkal és a konkurenciával egyszerre kell versenyezni, hogy az egyre inkább megnyíló határokról már ne is beszéljünk. A kreativitás, innováció, gyakorlatiasság és naprakész tudás az iskola jelszava.

A képzési rendszer a szokásoknak megfelelően két részre bomlik: alap- és szakképzésre. Két szak közül lehet választani, az egyik a már említett kereskedelmi, a másik a gazdálkodási szak. A képzési idő 8 félév, a hetedik szakmai gyakorlattal telik. A szakirányválasztás a 4. félévben történik, amikor is nemzetközi üzletek, marketing, vállalkozások menedzsélése és pénzügy (Tatabánya), valamint idegenforgalom és iudaszitika

(Budapest) irányban haladhatnak tovább a diákok. Akit a téma jobban érdekel, mindenképpen nézze meg az MÜTF honlapját, mivel itt erősen leegyszerűsítettük a kérdést.

Említettük a szakmai gyakorlatot. Ez a féléves elfoglaltság többségében külföldi tulajdonban lévő itthoni vagy teljesen külföldi fogadókéggel történő együttműködés keretében jöhet létre, ami a résztvevő egy 30 oldalas dolgozattal zár. Egy gyakorlati tudást előtérbe helyező iskola esetén nagy jelentősége van az itt eltöltött időnek.

amely gyakran nem csak a diák és az iskola, hanem a foglalkoztató cég számára is gyümölcsözően zárul.

Végezetül mindenkinek ajánljuk, hogy vessen egy pillantást a „végezték hallgatók” linkre. Itt az iskola diákjai mutatkoznak be, fényképpel, rövid önéletrajzzal. Ezek a vallomások nem hazudnak: aki képet akar kapni arról, kik járnak ide, miről is szól ez az iskola, valószínűleg innen kaphatja a legbiztosabb képet. Elég hozzá egy kis pszichológiai érzék és a megfelelő mondatok, szavak elkanosása.

www.mutf.hu/

Számítástechnika oktatásához ajánljuk!

TanNet oktató és felügyeleti rendszer számítógépekhez.
Tanári segítség a diákoknak speciális hardverhálózaton keresztül.

A TanNet hálózat szolgáltatásai:

- A tanári számítógép videoképe kiadható bármelyik diák monitorjára vagy az összes számítógépre.
- A program kezelése szemléletesen bemutatható a diákok számára.
- A központi analóg videoforrás (pl. videomagnó) képe kiadható a monitorokra (video/VGA átalakító beépítésével), így a monitorok tv-ként is működhetnek.
- Kijelölt diák monitorképe bemutatható a többi diák számára is.
- A tanár bármelyik diák monitorképét a saját monitorjára kapcsolhatja, így láthatja a diák munkáját.
- A tanár saját billentyűzetét rákapcsolhatja bármelyik diák PC-jére.
- Lehetővé válik a diákok munkájának gyors ellenőrzése és kijavítása a tanári PC-n.



A tanár ezzel a speciális hardvereszközzel betekinthez a diákok munkájába, és segíthet nekik anélkül, hogy helyét elhagyná. A TanNet rendszer egy olyan számítógépes video- és billentyűzethálózatot valósít meg, ahol a tanár nyomógombos kezelőegységén összeköttetéseket tud létrehozni. Meglévő és újonnan létesítendő számítógépes oktatóteremben egyaránt alkalmazható.

Működtetéséhez hálózati szoftver nem szükséges.



1149 Budapest,
Nagy Lajos kir. útja 117.
Tel.: 220-6454
Fax: 220-6455

ÖN IS SZERETNE tisztán látni?



MIRAKEL
csodatorló

- mikroszálás
- környezetbarát
- tisztítószert nélkül tisztít
- allergiásoknak nélkülözhetetlen
- élettartama minimum 100 mosás



1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158, fax: 331-0340
E-mail: areconet@mail.datanet.hu
www.areconet.hu és www.irodaszor.com

SZÖRFÖZZ VELÜNK!

...PERC- ÉS FORGALMI DÍJ NÉLKÜL

56K-S MODEMEN

BÉRELT VONALON

07-181 2000 FT
18-071 3000 FT
0-241 5000 FT
18-071 10000 FT

64Kb/s: 65*95 E FT
28Kb/s: 130*171 E FT

10000 FT
10000 FT
10000 FT
10000 FT

InterWare

INTERWARE KFT.
1132 BUDAPEST, VICTOR HUGO U. 18-22.
TEL./FAX: 350-6892
E-MAIL: INFO@INTERWARE.HU
WEB: HTTP://WWW.INTERWARE.HU

V.90
56K STANDARD
COMPLIANT

Az Informatika:

üzlet vagy szórakozás?

A PRIM Online:

munka és szabadidő egyben!

A PRIM Online az informatika információbázisa

A naponta megújuló frissülő PRIM Online információk mellett, nagy felölelt az informatika minden területét (**VGA Monitor, Hírek**), kalauzstól az Interneten (**Internet Kalauz, MacI, Böngészők, Letöltés**), és sokszor utóvízt kínálhat a „b@ngoláshoz”. A prim online segít eligazodni

az informatikában, az Internet világában, a web-címek között, az online befektetések világában, az üzleti információkban és mindenben, ami munkájával vagy hobbi-jával kapcsolatban az Interneten. Többek között: PRIM ügyfél-működés...

www.prim-online.com

Legyen ez az első lépés az online világban!

...és a többi már gyerekjáték...

www.prim-online.com



Írjon egy jó hírt – és utazzon a CeBIT-re!

Az Internet Kalauz márciusi száma csupán március 3-án kerül az újságárusokhoz, és az előfizetők némelyike meg se kapja péntekig vagy hétfőig, így némiképp lelkiismeret-furdalást érzünk amiatt, hogy szabad-e egy éppen lejáró „hírpályázatot” meghirdetnünk. Az igazság azonban az, hogy ha valaki tud egy izgalmas hírt, azt akár azonnal leírhatja, s hát miért ne teremtünk meg a lehetőségét annak, hogy a prim-online és a VGA Monitor olvasói mellett esetleg az Internet Kalauz kedvelői közül kerüljön ki az, aki a legjobb hírral gazdagítja a prim-online fődolát...

Nem tudom, hogy tudják-e, miről van szó. Február eleje óta a prim-online már nem csupán kiadónk papírmagazinjainak hátsószága, hanem egy önálló hírújság, amelyre a nap bármely percében felkerülhetnek a friss, fontos, aktuális hírek.

A www.prim-online.com tehát önmagában is egy újság, ám azt, hogy jó újság lesz-e, az dönti el, hogy milyenek a hírek. Bár rengeteg sajtótájékoztatóra járunk, és kilószámra kapjuk a „press-release”-eket, az újságíró-iskolán azt tanítják, hogy amit a cégek magukról elmondanak, az nem hír; hír az, amit nem mondanak el. Mi nem akarunk a vállalati titkok kifecseggői lenni, de azt mindenképpen szeretnénk, hogy valódi, a szakembereket döntéseikben befolyásoló információk jelenjenek meg az oldalon, az éppen kiaskasztott 25-30 legfrissebb hír közül mindenki számára akadjon legalább egy olyan, amiért érdemes volt a www.prim-online.com kikötőbe elhajózni.

Ez csak egy esetben lehetséges: ha Önök, a hírek olvasói, együttműködnek velünk, és adnak is jó információkat. Ezt elősegítőként hirdetük meg **hírpályázatunkat**.

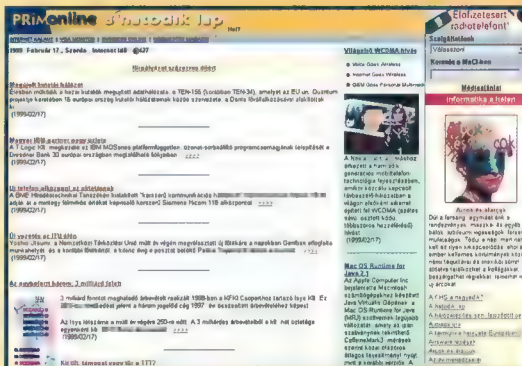
A hírpályázat díja: egy március 17-étől 20-áig tartó (három éjszaka), kétszálitós szállaladai elhelyezés Hannover közelében és két – egyenként 55 márkás – belépő a CeBIT-re, együttesen ca. 100000 Ft értékben.

Tendő: mindezt nem kell mást tenni, mint körülnézni munkahelyünkön, partnereink munkahelyén, beszállítóinknál, viszonteladóinknál, ellenfeleinknél, barátainknál, és utána megírni egy magyar vonatkozású, másutt még nem publikált, de közlésre alkalmas, ellenőrizhetően igaz, aktuális informatikai hírt a prim@prim.hu címre. Természetesen ahhoz, hogy a hír kapja a pályadíjat, még egy előfeltevélnel kell teljesítenie: ez legyen a február 14. és március 7. között pályázati céllal beküldött hírek között a legjobb, a legizgalmasabb, a legfontosabb, a legfrissebb. A zsűri munkájában – amelynek elnöke Gutray László (aki az Informatikus Bál tomboláján elnyert díjat ajánlotta fel e nemes célra, hiszen ő újságíróként amúgy is ott lesz a világ legnagyobb

informatikai kiállításán) – két Prim-munkatárs és két felkért „szakértő olvasó” vesz részt.

Bár híreket később is örömmel fogadunk, március 10-én muszáj eredményt hirdetnünk, hiszen legkésőbb 17-én hajnalban kocsiba kell ülni, hogy a nyertes estére a szálláshelyen legyen.

Nincs darabszám-korlátozás, minden pályázó tetszőleges számú hírt küldhet be, ugyanakkor a prim-online szerkesztősége fenntartja magának a jogot akár az átszerkesztésre, akár arra, hogy eldöntse, mi kerül a prim-online-ra, és mi nem. Terjedelmi korlátozás sincs, bár a hír már műfajában is jelent némi korlátot...



Mi a hír? Ez a legrövidebb műfaj az újságírásban: alapvetően a „ki, mikor, hol mit csinált(t)” vagy a „kivel, mikor, hol mit történt” kérdésekre kell felelnie, esetleg a „miért” vagy más hasonló kérdőszókkal kombinálással.

Jó hír (függetlenül a történés-cselekedet konkrét tartalmától) az, ami meglepi információt tartalmaz, információ pedig az, ami befolyásolja az emberek cselekedeteit! Vagyis az ilyen izgalmas, meglepő (DE ELLENŐRIZHETŐEN IGAZ!) információk beküldői között dől majd el, hogy ki nyeri a két főre szülő, három éjszaka szállástulányt és a CeBIT-belépőket.

Ha a győztestől a CeBIT-ről is kapunk jó híreket, az már versenyen kívüli üzlet, majd megegyezünk a honoráriumban...

Zene és tudomány

Pierre Csillag, azaz Csillag Péter júniusban múlt hatvanéves. 1956-ban érettségizett a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, a budapesti „konziban”. Zongorát **R. Chitz Kláránál**, zeneszerzést **Sugár Rezsőnél** tanult. De alig száradt meg a tinta a végzős fiatalember bizonyítványán, máris elhagyta az országot.

– 1956. december elsején érkeztem Franciaországba. Magyarországon akkor a jövő nagyon bizonytalan volt, főleg egy fiatal zenésznek. Folytattam a zenei tanulmányaimat a Párizsi Conservatoire-ban, zongorát **Vlado Perlemuternél** tanultam, majd karmesterképzős magánhallgató voltam **Eugène Bigot**-nál, és később két karmesterképző nyári tanfolyamon és egy elektroakusztikai zenei nyári tanfolyamon is részt vettem. **Sébők György** sohasem volt a tanárom, de egy-két vele folytatott beszélgetés annyira megváltoztatta zongoraszemléletemet,

hogy tiszteletbeli növendékének érzem magam. Magyarország mindig zenészeket exportáló ország volt, a **Rákosi-rendszer** idején azonban nem lehetett az országból kimenni, olyan sok zenésznek pedig nem volt hely, így hát az első adandó alkalommal sokan távoztak. Az általános sztrájk idején édesanyámmal vonattal elutaztunk az osztrák határra – érdekes

módon csak az a vonat járt akkor. A határon eltévedtünk. Körülbelül negyven kilométert gyalogoltam havas szántóföldeken keresztül szívbeteg édesanyám-



mal. Ausztriában valahogy elkeveredtünk Bécsbe, ahonnan a francia követség segítségével vonatoztunk végül is Franciaországba. Magyarok születtem, de francia állampolgár lettem. Most száz százalékig franciának és száz százalékig magyarok érzem magam – úgy kell a matematikának! Ez csak akkor zavaró, ha egy magyar–francia meccset nézek a tévében. Ez az egyik fő oka annak, hogy nálunk nincs a házban tévé.

– **Bár a zenei pályafutás miatt ment ki, végül is másfél év párizsi konzervatórium után hirtelen pályát változtatott, és kitanulta a mérnöki mesterséget.**

– 1962-ben bekerültem egy Toulouse-i „nagiskolába” (ENSEEIH, Toulouse) – a franciák így hívják azokat a műegyetemeket, ahol mérnököket képeznek –, és a diplomám után maradtam asszisztensnek.

Most is itt vagyok mint docens. Digitális elektronikát, hibajavító kódokat és „C” programozási nyelvet tanítok. A digitális elektronika a számítógépek alapja

(a hardver), a hibajavító kódokat használják a számítástechnikában, a digitális adatátvitelben (például akármelyik modemben), a digitális adattárolásban (például bármelyik CD-ben), a „C” nyelvet pedig főleg számítógépekben használják (szoftver).

– **Pályafutása alatt egy tanéven keresztül az elektroakusztikus zene tanára is volt a CNRT-ben (Conservatoire National de Région de Toulouse), tudományos munkája mellett ugyanis sosem lett hűtlen a zenéhez.**

– Kanyargós pályafutásom alatt kétféle kultúrát szívtam magamba: tudományos és zenei kultúrát. Gyakran kérdezik tőlem: hogy tudom magamban összefergethetővé tenni ezt a két, látszólag egymástól igen távol álló területet, amelyek pedig nem is állnak olyan messze egymástól. Tudományos képzettségem gyakran segített a zeneművek elemzésénél, és pedagógusi mesterségem gyakorlása során zenei ismereteim megfigyezhetetlen szolgálatokat tettek. Egy zenemű felépítése egy katedrálisra emlékeztet: egészében is, részleteiben is strukturált. A mű korrekt előadásához ugyanolyan fontos a felépítés megértése, mint az érzelmi tartalom megismerése. Könnyű észrevenni, hogy az érzelmi tartalom erősen összefügg a darab struktúrájával. A mű felépítésének feltárásához kell egy jó zenei analízis-tréning. Úgy találom, hogy a tudományos képzettség jól készít elő a zenei elemzés gondolkodásmódjára. De nézhetjük mindezt a zenétől a tudomány felé is. Egy zenemű előadásához meg kell érteni a darab felépítését (szerkezetileg és érzelmileg), majd meg kell tanulni a hangokat, és végül meg kell tervezni, hogyan tegyük előadásunkkal a darab struktúráját érthetővé a közönség számára. Mindezt úgy, hogy a közönség érdeklődését is állandóan ébren tartsuk. Egy tudományos (vagy bármilyen más) tárgy tanításánál ugyanezt a sémát kell követni. A tudományos tárgyak oktatásához alkalmazott pedagógiai képességeim nagy részét zenei ismereteimből „örököltém”.

– **Toulouse, az egyetem városa, nem azonos a lakóhellyel, néhány apróság mellett a nagyvárost sem nagyon szokta meg a docens úr...**



– Rieumajou-ban lakom, Toulouse-tól kb. 40 km-re délkeletre. A térképen Carcassonne környékén esetleg meg lehet találni Villefranche de Lauragais-t. Innen északkelet felé van Rieumajou, de az már biztos nincs a térképen. Toulouse óriási város, de szűk utcákkal, ezért szörnyű a közlekedés. Rieumajou egy kis falu, körülbelül nyolcvanvan élünk itt. Ha kilépsz a házból, azonnal elmentél kirándulni. Ez megéri a napi utazást. Nekem annak idején nagyon könnyen ment a beilleszkedés, édesanyámnak jóval kevésbé. A franciák minden salátába olajat öntenek. Lehet, hogy mulatságos, de ebbe nagyon nehéz volt beletörődnöm. A birka- és bárányhúst, továbbá a kecskesajtot máig sem sikerült megszoknom. Feleségem, Véronique olasznak született – Normandiában, Vernon városában. Ő fuvalaművész-tanár. Kislányunk, Dóra októberben lett hetéves. Két nyelvet jól ismerni – ez megint csak két különböző kultúrát jelent; én magam elég hamar kétnyelvűvé váltam. Amíg az ember csak egy országban él, az értékrend és általában a gondolkodásmód abszolútan, állandónak tűnik. Egy új országban mindez újra kérdésessé lesz. Egy idő után Franciaországban észrevettem, hogy a „második nyelv” mélyebb ismeretű újfajta gondolkodásmódra készít. A két nyelvben rejlő két kultúra gondolata arra ösztönzött, hogy Dóra lányommal egy érdekes kísérletet indítsak el. Mióta megszületett, csak magyarul beszéltek hozzá. Most hetéves, mindig franciául válaszol nekem, de kitűnően ért magyarul. Mikor Magyarországra megyünk, szép folyékonyan beszél magyarul mindenki, aki nem ért franciául. Úgy látszik, a kísérlet jól sikerült. Eleinte többen figyelmeztettek, hogy a gyerek össze fogja keverni a két nyelvet, és végeredményben nehézségei lehetnek majd franciául is, magyarul is. Beszélgettünk pszichológusokkal, és egy kicsit utánanézünk a szakirodalomban. Az derült ki mindebből, hogy csak akkor lép fel nyelvkveredés, ha a szülők között komoly konfliktus van. Ilyenkor a szülői konfliktus nyelvi konfliktusként hárulhat a gyerekekre. A következő az alapelv: egy személy mindig csak egy nyelven beszéljen a gyerekhez. Elvben így

nincs határ, akárhány nyelven lehet a gyerekhez beszélni. Mindegyik nyelvet megtanulja, feltéve, ha mindenki szigorúan betartja a fenti elvet. Kísérletem teljesen igazolta mindezt. Dóra válaszfőképpen beszél franciául, és jól kifejezi magát magyarul is. Ha kell, még tolmácsolni is tud a két nyelv között.

– Természetesen egy internetes magazinban muszáj a világháló kötıdésekről is kérdeznı...

– Annyi minden érdekel, hogy akár-mivel foglalkozom, az mindig kikapcsolódás a többihez képest. Mennyire kötıdik ehhez a számítástechnika, az Internet? A zenéhez például úgy, hogy műveimet egy kotta-szövegszerkesztővel írom le, kiadomat az Interneten keresztül találtam, és propagandámat

Krantz web-lapját minden fuvalásnak meg kell látogatnia (users.uniserve.com/~lwk/welcome.htm), de egy érdekes cikksorozat miatt érdemesnek találja *Matthew Fields* zeneszerzsről szóló Internet-kikötőjének felkeresését: www-personal.umich.edu/~fields/.

Mike MacMahon néhány nagyszerű cikket írt a fuvalajátékról, mégpedig egy fonetikus szemszögből: users.uniserve.com/~lwk/mike.htm. Hatékony zeneelméleti eszközöket alkot számítógépen *Didier Guigue*: terra.npd.ufpb.br/~guigue/. *Mikola Péter* pedig olyan zenebarátoknak szerkesztett nagyon hasznos zenefüzeteket, akiknek életéből kimaradt a szervezett zenetanulás: www.tolna.hungary.net/kultura/MIKOLAP.HTM



a zeneművekhez szintén az Interneten próbálom létrehozni.

Web-lapján Csillag Péter részletesen bemutatja zenei működését. Zeneszerzőként negyven-egynéhány zongoraművet, szinpadit zenét, különböző kamaraműveket jegyezhet. Volt másodkarmester, majd karmester, s mint koncertező muzsikusz több mint 200 koncerten lépett fel karmesterként, szóló-zongoristaként, kamarazenészként és kisézőként – jelenleg zeneiskolai elnök is. Több rádióadást és konferenciát tartott a magyar zenéről, főleg *Bartók Béláról*. Homepage-e egyébként a www.geocities.com/Vienna/5635 hálózemen található, egyszerű formai kivitelezéssel és rendkívül gazdag tartalommal. Zeneműveinek listájáról több kottából is lehet hívni egy-egy oldalt. Véleménye szerint *Larry*

Franciaországban a háztartások négy százalékának van Internet-kapcsolata, de a felhasználók elégedetlenségének a tarifákkal, magasnak tartják a France Telecom árait. A felhasználók havi átalánydíjat követelnek a helyi hívásokra. A francia Internet-felhasználók jelenleg óránként 8–16 frankot (300–600 forint) költenek telefonra, erre jön még rá az Internet-előfizetés költsége. Csillag Péter viszonyítás-ként elmondta, hogy tízezer frank Franciaországban nem nagy, de tisztességes fizetés. A legkisebb megengedett havi fizetés, azaz a „hivatalos éhbér” 3000 frank körül van. Számára az internetezés nem jelent gondot – a Hálózatra munkahelyén keresztül kapcsolódik.

– Rendszeresen csak az AltaVistát meg az Amazon.com-ot használom. A munkámhoz kötődően van még néhány web-lap, amit szívesen látogatok: History of Mathematics: www-groups.dcs.st-and.ac.uk/~history/index.html; The World-Wide Web Virtual Library: Mathematics: www.math.fsu.edu/Science/math.html; TidBITS, egy Macintoshal foglalkozó elektronikus hetilap: www.tidbits.com/tb-issues/TidBITS-current.html; *Philippe Langevin*, egy szenvedélyes és érdekes matematikus: www.univ-tln.fr/~langevin/.

Csapó Ida
kikelet@elender.hu

INTERNET LOVE STORY X.

Rovatszerkesztő: Wesselényi Andrea (andrea@prim.hu, www.wesselenyi.com/love.htm, www.prim-online.com)

CSAK ÓVATOSAN A CSEVEGŐKKEL!

Az alábbi olvasói levél kapcsán most a korábbi szerelmi történetekben gyakran áldott, a virtuális randevúk színhelyeként emlegetett IRC és ICQ beszélgetőprogramokról és más online csevegőkről, ezúttal azonban inkább a chat árnyoldalairól, veszélyeiről esik szó. Az internetes csevegés közben a képernyőn futó betűk igazán ártalmatlannak tűnnek, mégis sokszor fájdalmat okozhatnak azoknak, akik őszinte, tiszta szándékkal (sokszor naivan) próbálnak ismerkedni a Neten, miközben mások kárán szórakozó szélhámosok vagy szerepjátékok játékos álsmélyiségek csapdájába kerülnek.

Azok, akik még kezdők ezen a téren, és mint levelükben jelezték, nemigen tudják, mit jelent az IRC, az ICQ és a Java Chat fogalma, most rövid magyarázatot is olvashatnak ezekről, néhány közkedvelt csevegőcsatornát pedig azonnal fel is kereshetnek, és kipróbálhatnak az ajánlottak közül – ahol az idézett levélíró tanácsaival felvértezve talán majd kevesebb csalódás árán sikerül barátot vagy akár társat találniuk az Interneten.

„Kedves Andrea!

Egy olyan, a chateken jelen lévő negatív jelenségről szeretnék írni, amelynek gyanútlanul én is áldozatul estem. Nem tudom, hogy ez a dolog mennyire harapódzott el (remélem, nem nagyon), de szerintem senkinek ne legyenek illúziói, hogy a Neten csak jó szándékú emberek léteznek, mert ott is ugyanúgy jelen vannak a csalók, akárcsak a valós életben. Ráadásul a jelenséget az is erősíti, hogy az Interneten kis házankban erős túlsúlyban vannak a férfiak.

Nem akarom mindjárt az elején ledolni a poént, a történet úgy kezdődik, hogy rákapszolódtam egy társkereső chatre. (Az IRC mellett egyre több ilyen – külön kliensprogram nélkül elérhető – javás chat van, mivel a Javát az összes újabb Internet-böngésző támogatja.) Jó volt „poénkodni” az ott lévőekkel, de én valójában komoly kapcsolatot kerestem. A második napon, ahogy újra benéztem, hamarosan elkezdtem beszélgetni valakivel, aki Jul-

csi becenéven szerepelt. Körülbelül félórás beszélgetés után úgy látszott, hogy egy értelmes, csinos egyetemista lányról van szó, akivel hasonló az érdeklődési körünk, és aki érdeklődik irántam. Meg is beszéltem, hogy másnap újra találkozunk a chaten. A megbeszélés időben azonban nem volt ott, bár vártam rá kb. két órát, úgy, hogy mással nem is igen kezdeményeztem beszélgetést, hogy ne legyek „hütlén”. Ekkor bejelentkezett valaki egy férfi nickkel, aki rögtön nekem címzett egy privát üzenetet, miszerint ismeri Julcsit. Elkezdtem vele beszélgetni, de túl sokszor ellentmondásba került azzal, amit előzőleg mondott, és nagyon úgy nézett ki, hogy olyan alapvető dolgokat sem tud Julcsiról, amit Julcsi előző nap nekem mondott magáról. A végén bevallotta, hogy az egész csak „poén” volt, mert Julcsi az ő haverja, aki nem lány, hanem fiú, és már akkor is ott volt a chaten a saját nevén, amikor én először léptem be, sőt beszélt is velem. Aztán másnap, amikor újra beléptem, ő megint ott volt, kilépett, és rövid idő múlva visszajelentkezett Julcsi néven. Hát, nem mondhatnám, hogy kellemesen éreztem magam :-(.

Az is jellemző, hogy mit javasolt Julcsi haverja, miután elárulta, hogy mi az igazi nickje Julcsinak: „Szerintem szívesd vissza, csak ne árdul el, hogy tőlem tudtad meg.” Erre pedig nem voltam hajlandó. Lehet, hogy az ilyen emberek jópofa játéknak tekintik az ilyesmit, de valójában önző, lelkiismeretlen

egyének, akik másoktól időt rabolnak a saját szórakozásukra. Ehhez tényleg nem kell sem ügyesség, sem ész, csak rosszindulat.

Egyébként korábban már találkoztam jó szándékú, értékes emberekkel a Neten, de ha ez rögtön az elején történik meg velem, akkor valószínűleg az lett volna az első és egyben utolsó próbálkozásom az online társkeresés területén. Ha megjelenik a levelem az Internet Kalauszban, akkor talán mások elővigyázatosabbak lesznek olvastán, és ebben az esetben még lenne egy pár megjegyzésem.

Mivel nem akarom, hogy más imbecillis egyének eből a levélből jó ötletet merítve szintén játszadozni kezdjenek, el kell mondanom: én úgy tudom, hogy amennyiben a chat-szerver archíválja a belépők adatait, vissza lehet keresni, hogy egy időpontban milyen ISP-ről és host addressről csatlakoztak rá a szerverre az egyes chatelők, így az ISP-n keresztül van esély a személyazonosság kiderítésére. Ha a chat szolgáltatója a beszélgetés szövegét is archíválja, akkor megvan minden kellő bizonyíték arra az esetre, ha valakit súlyos sérelem ér, jogi útra is lehet térlni a dolgot – civilizáltabb országokban az ilyenért akár súlyos büntetést is lehet kapni. Hogy Magyarországon milyen a jogi szabályozás, azt nem tudom. Nekem a fenti eset miatti károm „csupán” néhány száz forintnyi telefonköltség meg pár feleslegesen elvesztegetett óra, de lehet, hogy vannak, akik rosszabbul járnak, mert esetleg személyes adatokat vagy intim dolgokat árulnak el magukról, nem beszélve arról, aki igazán mély érzelmekbe éli bele magát, mire kiderül, hogy a megismert „jó barát” minden szava hazugság volt. Vannak, akik hajlamosak elfelejteni, hogy ha virtuális mederben is, de egy valós kapcsolathoz hasonlóan érző emberi lény-nel találkozunk.

Mondanék két dolgot, aminek mindenképpen gyanút kell ébresztenie a chatelő társ tisztességét illetően:

1. Valaki túl kíváncsi, tókéletesnek mutatja magát. Szuperintelligens, tanult, sok pozitív tulaj-

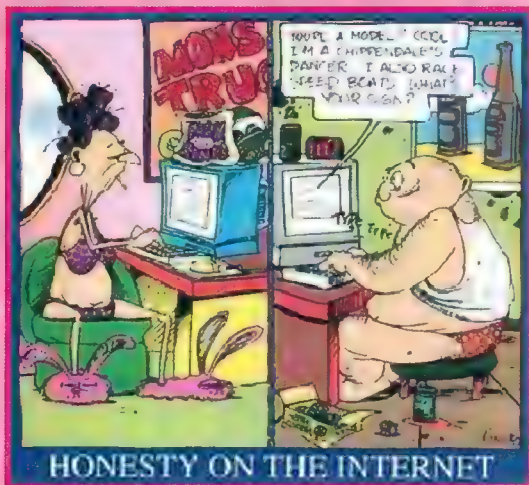
donsággal rendelkezik, semmi negatívum, szép, gazdag stb.

2. Eleinte túl sokat kérdez, és keveset mond magáról (nyilván azért, hogy előbb megtudja, mi a fontos számodra), azután a válaszaiban feltűnően olyannak állítja be magát, mint akit te keresel.

Tanácsolnék még két alapvető dolgot, amit érdemes betartani:

1. Soha ne adj meg a chateken olyan személyes adatot, amit nem adnál meg szívesen bárkinek.

2. Ne mesélj magadról túlzottan személyes jellegű dolgokat, amíg nem győződöttél meg 100%-ig arról, hogy akivel beszélgetsz, az nem csaló. Például minél előbb javasolj egy rövid telefonbeszélgetést, amiből legalább az kiderül, hogy mi az illető neme."



Egyperces „chat-FAQ”

Mi az IRC?

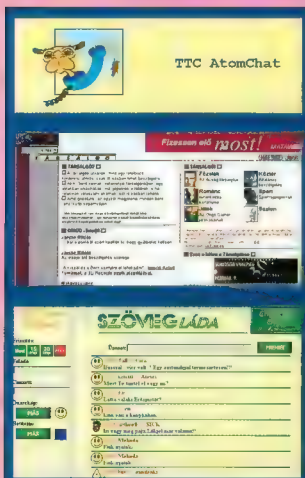
Az Interneten lehetőség van egy vagy több másik felhasználóval való idejű beszélgetésre a billentyűkön, illetve a képernyőn keresztül. Az erre írt programok közül legelterjedtebb az IRC, teljes nevén Internet Relay Chat. A legnépszerűbb IRC program letölthető a www.mirc.co.uk web-címről. Akinek gondot okoz az angol megértése,

az IRC részletes magyar leírását, parancsait megtalálhatja a www.akk.hu/irc web-címen.

Mi az ICQ?

Rendkívül közkedvelt csevegő-program, amelyet csak az ICQ („I seek you”) rendszerben regisztrált tagok használhatnak. A világszerte gyorsan el-

terjedt ICQ programot a www.mirabilis.com címről tölthetjük le. Már installálás közben kapunk egy azonosítót (UIN), ezt kell majd megadni azoknak a barátoknak és ismerősöknek, akikkel szeretnénk a Hálón beszélgetni. Az ICQ különleges tulajdonsága, hogy amikor kapcsolódunk a Hálóra, a program külön ablakban jelzi, hogy lista-ba vett ismerőseink közül épp ki van „vonalban” – ugyanígy virtuális barátaink is látják, hogy „fenn vagyunk”, így ők is bármikor beköszönhetnek hozzánk, és kezdődhet a társalgás.

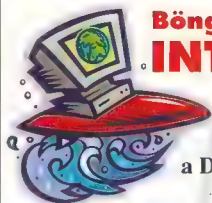


Csevegőajánlat

Néhány népszerű magyar csevegőhely a weben:

Internetto Presszó (www.internetto.hu/stb/presszo)
 HIX Aréna (www.hix.com – belépés Teinettel!)
 Tétova Teve Club AtomChat (www.napfolt.hu/ttc/magyar/chat.htm)
 Datanet Chat (chat.datanet.hu)
 Origo Társalgó (www.origo.matav.hu/kozossag/index.html)
 Accent Communications Talk Café (www.accentcomm.com/talkcafe)
 BullNet Társkereső Klub (www.bullnet.deltasoft.hu)
 Népszabi Szövegláda (www.nepszabadsag.hu/nepszabi/szoveglada)
 Netweb Dumaparti (www.netweb.hu/tlsh/chat)
 Danubius Capuccino (www.danubius.hu/capuccino/chat.html)

A „chatkultúra” egy másik jellemző árnyoldalára mutat rá az Origo Társalgó programjának különleges képessége, amelyet a szerkesztők előre tudatnak a felhasználókkal: a társalgó szövegéből a szoftver automatikusan kiszűri a káromkodásokat :-).



Böngésszen Ön is az INTERNETEN

az 1999. év
Internet slágerével,
a Data Pack díjsomagok
valamelyikével.

**Internet szörfözés
havi díj nélkül! már
2.000 Ft +ÁFA-ért!**

Bővebb információért keresse
Ügyfélszolgálati Irodáinkat:

Békéscsaba	Kinizsi u. 4-6.	Tel.: 66/454-831	Practicomp
	Szt. István tér 1.	Tel.: 66/444-044	Hungarotel
Gyula	Városház u. 23.	Tel.: 66/463-181	Practicomp
Orosháza	Vörösmarty u. 23.	Tel.: 68/412-935	Selex
	Thököly u. 4/F.	Tel.: 68/413-133	Hungarotel
Gyomaendrőd	Fő út 181/1.	Tel.: 66/284-559	On-Line

PRAKTICOMP – INTERNET
Békés megyében az első

KGBT
INTERACTIVE

www.kgbt.hu



Néhány szó az *Internet 99* oktató CD-ROM tartalmából:

- Az Internet alapjai, történelme, működése
- A világháló szolgáltatásai, az alkalmazások használata
- Web szerkesztés kezdőknek és haladóknak
- Ingyenes internetes programgyűjtemény
- Rendszerezett magyar és külföldi webtár.

**Egy egyedülálló
multimédiás CD-ROM
azoknak a kezdőknek
és haladóknak, akik
lépést szeretné-
nek tartani az
információs
kultúra fejlődésével.**



A CD-ROM Kedvezményes áron megrendelhető nyílt postai
levelezőlapra vagy az alábbi e-mail címen:

Hilltech Kft. Budapest 134 Pf.: 48, master@kgbt.hu
Ára: 4990.- +postaköltség

FUJIFILM
COMPUTER
PRODUCTS

Ahol a jövőt tárolják

Képviselő: MAGNECO Kft. Tel./fax: 291-9938



Nagykereskedő:

MACOMP KFT.
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-6609; Fax: 436-6610



1117 Budapest,
Prielle Kornélia u. 4.

A.I.D.A. Tel.: 463-0630; Fax: 463-0639



99/04
WebMester

A Microsoft rémálma

avagy a szabad szoftverek jövője

Napjainkra a szabad szoftverek minősége és piaci részesedése nem csupán megközelítette, hanem néhány területen meg is előzte a kereskedelmi szoftverekét. Ennek sokan örülnek, mások azonban saját jövőjükre nézve fenyegetőnek érzik a folyamatot. A támogatók táborába az Internet alkotóközössége mellett néhány kereskedelmi világégő (Sun, IBM, Compaq) tartozik, a másik oldal legmarkánsabb képviselője a Microsoft.

A szabad szoftver fogalma ma lényegében az *Open Source Software*-t (továbbiakban OSS) jelenti, amely „nyílt forrású szoftvernek” fordítható. Korábban ezt a szoftverkategóriát *free software*-nek hívták, ám mivel az elnevezés félreérthető volt – a *free* szó „ ingyeness ” is jelent –, és valójában a szoftverek szabad terjeszthetőségét akarták vele kifejezni, a kilencvenes évek második felében kikopott a szóhasználatból. A két legerjedtebb OSS-forma közül az egyiknél a forráskód teljesen szabadon felhasználható (pl. *FreeBSD*), míg a másik esetben a *GPL* (*General Public Licence*) rendszere a származtatott termék (a forráskód felhasználásával készült szoftver) további szabad felhasználását és *GPL* alá esését írja elő.

Az OSS-ben rejlő lehetőségeket leginkább a WWW-szerverek több mint felén futó *Apache* szoftver és a kereskedelmi termékeket egyre több helyen (leginkább az oktatásban) felváltó *Linux* operációs rendszer szemléltetheti. A mexikói *SchoolNet* program keretében például 140 000 személyi számítógépre telepítettek *Linux*ot, és terjedőben van az üzleti célú felhasználás is. A Sun és a Compaq hivatalosan bejelentette, hogy gépeit linuxos konfigurációval is forgalmazni

és támogatni fogja. Becslések szerint a *Linux* jelenlegi részesedése a szerverek piacán 5,8%, a klienseknél pedig 4%.

Az OSS csendes terjedésének időszaka 1998 novemberében ért véget, amikor *Eric S. Raymond*, az OSS-mozgalom egyik jeles képviselője bombát robbantott. Raymond, aki *A katedrális és a bazár* című, 1997-es írásában az OSS-jelenleg kiváló elemzőjének bizonyult, hozzájutott egy bizalmas Microsoft-feljegyzéshez, amit kommentárjaival sűrűn teletöltve, az angolszász kultúrkörben jól ismert „rémünnepr” utalva a beszédes *Halloween* címmel jelentetett meg az

Interneten. Néhány hét elteltével újabb gyöngyszem követte az elsőt: két, egymástól független fegyvertárs küldte el a dokumentum folytatásának tekinthető *Linux*-elemzést, amely a hálózati keresztjén egy *Halloween II* nevet kapta.

A közlemények nyomán kirobbant botrány hatására a Microsoft kis idő múlva elismerte a dokumentum hitelességét, de az ügyet igyekezett bagatellizálni. Az erről szóló közlemény sem kerülhette el a sorsát: Raymond keze közé kerülve a meglepő *Halloween III* néven csatlakozott szövegelődeihez. Hogy valóban csip-csup dologról van-e szó, arról bárki meggyőződhet, ha elolvassa a Microsoft egyik memóke, a festői nevű *Vinod Valloppillil* által jegyzett eredeti szöveget (www.opensource.org/halloween.html), amely azt taglalja, hogy vállalatának mikoly lépéseket kellene tennie az OSS piacról történő kiszorítására.

(folytatás
a 32. oldalon)

The Halloween Documents

Where will Microsoft try to drag you today?
Do you really want to go there?

In the last week of October 1998, a confidential Microsoft memorandum on Perlman's strategy against Linux and Open Source software was leaked to me by a source who shall remain anonymous. I annotated the memorandum with my opinion and commentary over Halloween Weekend and released it to the internet press. Microsoft was forced to acknowledge its authorship. The press rightly treated it as a major story and covered it (with varying degrees of cheerfulness).

The new affidavit, "Halloween Documents" contained references to a second memorandum specifically on Linux. Within days, copies of the second memo had been forwarded to me from two separate sources. I released the first annotated version, "Halloween I" and set about annotating the second. While not as dramatic or sinister as its predecessor, Halloween II includes a lot of content at variance with Microsoft's public party line on Linux.

Before making or phoning me with a question about these documents, please read the [Halloween Documents Frequently Asked Questions](#).

Here they are:

- [Halloween I](#) - Open Source Software - A (New?) Development Methodology
- [Halloween II](#) - Linux OS Competitive Analysis: The Next Java VM?
- [Halloween III](#) - Microsoft's reaction to the "Halloween memorandums" (so)
- [Halloween IV](#) - When Software Thins: Where's the line?
- [Halloween V](#) - The end of the "Halloween Road and the merry band" - We return the compliment

Halloween II

Halloween I

Az eredeti Microsoft-dokumentum (amelynek címe *Nyílt forrású szoftver, avagy egy (új?) fejlesztési módszertan*, keltezése 1998. augusztus 11.) a zászlós-hajók, a Linux és az Apache történetjének kereszttulajdonosát mutatja be az OSS fejlődését, felismerve, hogy nem egy konkrét cég vagy vállalat, hanem az egész folyamat az, ami ellen lépni kell, illetve aminek a pozitívumából át kellene venni.

A feljegyzés éppen Raymond nevezetes cikke segítségével kalauzolja el az olvasót az OSS-világ műhelyébe (motiváció, altruizmus, egoizmus, kódálgazdálkodás, párhuzamos hibafelderítés, párhuzamos fejlesztés stb.). Megismerjük a fejlesztésben résztvevők csoportját (a magot, a „holdudvart” stb.) és a munka során alkalmazott koordinációs módját. Képet kapunk az OSS üzleti modelljeiről, az alkalmazás üttörőin túl a másodlagos szolgáltatásokat nyújtó és főmunkaidős fejlesztőket foglalkoztató cégekről is.

Valloppillit számára a kérdések kérdése az, hogy mi magyarázza a sikert, az OSS fejlődési és terjedési gyorsaságát. Az okot a felhasznált protokollok nyílt mivoltában találja meg, és innen természetesen már csak egy lépés, hogy az OSS elleni támadás leghatásosabb módja a protokollok zártá tétele.

Az OSS-folyamatból a Microsoft számára hasznosnak ítélt mozzanatok és a tanulságok felhasználásának módjaira vonatkozó javaslatok közül az alábbiak tűnnek különösen érdekesnek:

- **fejlesztői tudáscsere** (a feljegyzés meglepőnek tartja, hogy az OSS mennyi „IQ-t” tudott a maga oldalára állítani)
- **a Microsoft belső folyamatainak megváltoztatása** (bármilyen nehéznek is tűnik a jelenlegi elszigetelt fejlesztések, az eltérő eszközök, a központi adattár és a széles körű fejlesztői kommunikáció hiánya, a nem kellőképpen robusztus szoftverkomponensek és a növekvő költségek miatt)
- **szolgáltatási infrastruktúra** (az MS jobban háttérbe tudna adni a fejlesztéshez, mint az OSS)

Az eredeti dokumentum címe *A Linux operációs rendszer versenyképességi analízis*, alcíme pedig az *Ez a következő Java virtuális gép?* kérdést teszi fel. Nem titok, hogy Microsoft a Sun által kifejlesztett és szabadalmaztatott Java-technológia létét nyílt fenyegetésként éli meg, és minden eszközzel (tisztességgel és tisztességtelennel egyaránt) küzd annak ellehetetlenítéséért. Ezért a kérdésfelvetés előre vetíti a jelentős hangvételét, valamint a végén levont következtetéseket.

A jelentés először egy viszonylag teljes és igen pontos áttekintést nyújt a Linux operációs rendszer történetéről a kezdetektől napjainkig, majd elemzi egy átlagos Linux-disztribúció felépítését annak fényében, hogy mely részei esnek a GPL alá, illetve hogy mennyire egységes az egyes rendszerelemek fejlesztése. A Linux legkevésbé kidolgozott és legsebezhetőbb pontja – állítja a szerző – a grafikus felhasználói felület (GUI), melynek fejlesztése több szálon fut, és a már működő és életképes változatok (mint pl. a KDE) általában nem GPL alá eső könyvtárakra épülnek.

A Linux kereskedelmi felhasználása egyelőre nem tipikus, ennek fő okát abban látják, hogy az átlagos Linux-felhasználó tálcán – és ingyen – kapja a disztribúcióval mindazokat az alkalmazásokat, amelyekre általában szüksége van. Ennek ellenére léteznek kereskedelmi szoftverek is Linux alá, ezt pedig az ún. *Library-GPL* licenc teszi lehetővé, amely megengedi, hogy a Linux könyvtárait használó programok ne essenek a GPL korlátozásai alá. És ez a tény már napjainkra is több jelentős gyártót ösztönözött termékei Linux alá való átírására – elég csupán az *Oracle-t* és a *Corel* említeni – és ez a tendencia egyre erősödni látszik.

Úgy tűnik, a szerverek piacán a Linux egyelőre előnyösebb helyzetet foglal el, a Microsoft „éltérképét”, a Windows NT-t ugyanis „csak” a következő néhány területen múlja felül: teste szabadság, rendelkezésre állás, megbízhatóság, skálázhatóság, teljesítmény, valamint más rendszerekkel való együttműködés. És ezt nem egy elvakult Linux-rajongó, ha-

nem a Microsoft mérnökei által készített belső jelentés állítja!

Természetesen a szerzőket nem azért fizették, hogy bemutassák a Linux nagyszerűségét, hanem hogy módszereket javasoljanak tényerésének megállítására, melyek lényege az, hogy a Microsoft jelentősen kibővíti/átírja a jelenleg használatos nyílt szabványokat, és ezekre a – már titokban tartott – szabványokra építi rendszereit, lehetővé téve a Linuxhoz hasonló szabad szoftverek számára az együttműködést. (A technika *Shifting Standards* néven már eddig is ismert volt.) Egy másik támadási vonal a Linux elleni szerzői jogi és szabványügyi perek indítása lenne, bár számunkra nem világos, hogy milyen ügynök és ki ellen lehetne jogi úton fellépni.

Halloween III

A dokumentum *Aurelia van der Berg* – a Microsoft hollandiai PR-menedzsere – reagálása az előzőleg bemutatott jelentések közzétételére után kirobort botrányra. Többen úgy vélik (sőt később ezt a hölgy is sejtette), hogy a közleményben kifejtett álláspont a Microsoft vezérkarának véleményét tükrözi.

Van der Berg aszony a Linux (sokszor mondvasínáltnak tűnő) hiányosságainak ecsetelése mellett próbálja megbatizálni a problémát. Olyan kijelentéseket tesz, melyek szerint a Halloween dokumentumok csak néhány mérnök által készített vitairatok, és nem Linux elleni háborút jelentenek, mint azt sokan gondolják. Emellett találkoztunk a *FUD*-taktika alkalmazásával, amikor is a hölgy szerint „a Linux, hacsak nem fog *IP*-jogokat sérteni, nem lesz képes arra, hogy új dolgokat alkosszon”. (Az *IP* – Internet-protokoll – tudomásunk szerint nem esik semmiféle szerzői jogi védelem alá.) A *FUD* jelentése *Fear, Uncertainty and Doubt*, azaz „félelem, bizonytalanság és kétség”: használója a konkurenciáról, illetve annak termékeiről valótlán rémhíreket terjeszt, azzal a szándékkal, hogy ezzel a reménybeli fogyasztókat elriassza a versenytársól. A taktika a Microsoft esetében eddig kiválóan bevált (pl. IBM OS/2).



navigare necesse est...

leírások, tippek, letöltés...

A Halloween üzenete és háttere

Az üzleti életben teljesen természetesnek számít az, hogy a versenytársak próbálják megismerni egymás gyengéit, és minden legális eszközzel igyekeznek megőrizni, illetve erősíteni piaci pozíciójukat a konkurenciával szemben. Ha a fenti dokumentumok csak erről szólnának, akkor nem keltek volna ilyen nagy visszhangot az internetes közösség körében. A fő probléma az, hogy a Microsoft piaci ellenfeleit sem erkölcsileg, sem jogilag nem elfogadható eszközökkel próbálja legyőzni, és ez akkor sem megengedhető, ha a konkurencia esetleg hosszú távon a piaci pozícióit vagy akár a létét fenyegeti. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az említett dokumentumok nem csupán néhány mérnök vitaindító alkotásai, hanem a szoftveróriás egészét jellemző gondolatok, ami világosan kiderül az eredeti művek elkészítésében közreműködők névsorából. Ennek fényében rá kell ébrednünk, hogy ha a Microsoft a korábban említett taktikák alkalmazásával győzne a fogyasztókért vívott versenyben, a cég biztosan sokat nyerne, de a vásárlók minden téren vesztesékké válnának. (Természetesen ez nem csak a Microsoftra, hanem minden monopóliumra egyformán igaz.)

Fontosnak érezzük, hogy megemlítsük, mindhárom dokumentumban finom és kevésbé finom csúsztatások, illetve elhallgatások érhetők tetten, amelyek a valóságot a Microsoft számára kedvezőbbnek mutatják. Raymond mindezeket igen kritikusan állítja pellengérré, öreg „szabad szoftveresként” sasszemmel veszi észre a legkisebb tárgyi tévedéseket is (amelyek közül sok nem a véletlen művének tűnik).

Végezetül meg kell állapítanunk, hogy még egy olyan tőkeerős és a piacot nagymértékben uraló cég is, mint a Microsoft, arra kényszerül, hogy komolyan vegye, és reális alternatívának tartsa az OSS-mozgalmat.

**Goldschmidt Balázs –
Nagyipál Gábor –
Ország Zoltán**

A katedrális és a bazár

Eric S. Raymond egy általa kezdeményezett és levezényelt internetes alkamazás (fetchmail) megvalósításán keresztül mutatja be az OSS típusú szoftverfejlesztés életciklusát. A kereskedelmi világban leginkább elterjedt fejlesztési stílust (amit katedrálisnak nevez) és a Linux/GNU-világban alkalmazott fejlesztési módszert (a bázár) hasonlítja össze. A szerző korábbi meggyőződése szerint egy bizonyos kritikus bonyolultság felett, mint pl. egy operációs rendszer kifejlesztése, célravezetőbb egy centralizált, jól megtervezett fejlesztési stílus alkalmazása. A bonyolult rendszereket tehát katedrális módjára kell felépíteni, egyéniségek vagy kisebb csoportok ügyes fortélyai szerint, a külvilágtól elzárva, az eredményeket csak a fejlesztés késői vagy végső szakaszában bemutatva. Ezt a meggyőződését ingatta meg Linus Torvalds, a Linux szülőatyjának megközelítése, amelynek jellemzője az eredmények korai és gyakori kibocsátása, a feladatok szétosztása, elaprózása és a teljes mértékű nyíltság. Nem csendes és áhítatos alkotómunka jellemzi, inkább hasonlít egy nyüzsgő bazárra, amelyben rengeteg különböző erőforrással és hozzáállással rendelkező alany tevékenykedik, amiből egy összefüggő és stabil rendszer első látásra csak csodák következményeként bukkanhat elő. A Linux-világ viharos fejlődése és előretörése azt bizonyítja, hogy a módszer hatékonyan és jól működik. Az OSS jellegű fejlesztési folyamatot az alábbi kulcsmondatokkal jellemzi:

- „Minden jó szoftver a fejlesztő személyes 'viszketegségéből' indul ki.”
- „A jó programozók tudják, mit kell írni, a legnagyobbak tudják, mit kell átírni.”
- „Tervezz újratekészt, hiszen ez előbb-utóbb úgyis megtörténik.”
- „A felhasználók társfejlesztőként való kezelése meggyorsítja a kódkezelést és a hatékony hibakeresést.”
- „Elegendően nagyszámú tesztelőt és társfejlesztőt alkalmazva majdnem minden probléma felderíthető.”

- „Az ésszerű adatstruktúra és a buta kód hatékonyabban működik, mint fordítva.”

Az OSS-folyamat erősségei a Halloween I szerint

- **Exponenciális fejlődés**
Az OSS-folyamatok az Internettel együtt nőnek (minél többen kapcsolódnak az Internetre, annál többen vehetnek részt a fejlesztésben).
- **Hosszú távú hitelesség**
„Lehet, hogy a bináris állományok elvesznek, de a forrás örökké él.” Emiatt nem lehet alkalmazni a FUD (Fear, Uncertainty, Doubt – félelem, bizonytalanság, kétség) taktikát.
- **Párhuzamos tesztelés**
- **Párhuzamos fejlesztés**
- **OSS = „tökéletes” API**
(Application Programming Interface – alkalmazásprogramozói felület) ismeretetés/dokumentáció

Nyílt forrás esetén a programozó megnézheti, hogy ténylegesen mire fejleszt, míg zárt forrásnál csak bízhat benne, hogy a dolgok úgy működnek, ahogy leírták.

- **Gyakori kibocsátások**
Az OSS-projektek sűrűn és ezért gyorsan adják ki a hibajavításokat, bővítéseket stb.

Az OSS-folyamat gyengeségei a Halloween I szerint

- **Menedzsmentköltség**
Elkezdni nehéz, mert már kell valami félig működő és jövőt mutató termék; miután elérte a csúcstechnikát, nehéz új célt kijelölni.
- **A folyamatot érintő gondok**
 - ◊ Növekvő költségek: az OSS-ben gyakoriak a frissítések, és egy vásárlónak ez nem biztos, hogy kedvére van.
 - ◊ Nem szakavatott visszajelzések.
- **Szervezeti megbízhatóság támogatási modell**
Hiányos támogatás.
- **Jövőbeni stratégiák**
Az OSS-ben a jövőbeni stratégiáknak nincs központilag kialakított iránya.

M  **rt böngészni kell...**

www.bongesok.com

Saját kezdeményezésű bannercsere

Elszaporodtak az Interneten a link- és bannercsere-akciók. Mindez helyes is. Az egyetlen gond az, hogy szinte kizárólag a csereakció kezdeményezője profitál belőle, nála jelenik meg ugyanis ennek hatására egyre több látogató. Az alábbiakban egy egyszerű példát mutatunk arra, hogyan oldhatjuk meg, hogy mi magunk legyünk egy link- vagy bannercsere-akció kezdeményezője.

A HTML-űrlap

A látogató adatait természetesen egy űrlapon kérjük el egy tetszőleges oldalán, amelyet a „banner.cgi” fog feldolgozni:

```
<form action=„./mycgi/banner.cgi”
  method=„post”>
  <table border=2 cellpadding=10>
  <tr bgcolor=#dbdb70><td colspan=2>Your banner info:
  </tr><tr bgcolor=#dbdb70><td colspan=2>Your site
  description:</td></tr>
  <td valign=center align=right width=450
  height=140><form size=1>
  <b>Your name:</b><input type=„text”
  name=„Your_Name” size=30
  maxlength=40></input><br>
  <b>Your E-mail:</b><input type=„text”
  name=„Your_E-Mail” size=30
  maxlength=40></input><br>
  <b>The title:</b><input type=„text”
  name=„Banner_Title” size=30
  maxlength=30></input><br>
  <b>The Site URL:</b><input type=„text”
  name=„The_Site_URL” size=30 maxlength=150
  value=„http://”></input><br>
  <b>The Banner URL:</b><input type=„text”
  name=„The_Banner_URL” size=30
  maxlength=150
  value=„http://”></input><br></td></tr>
  <td colspan=2 align=right width=350
  height=140><b>
  <input type=„submit” value=„Send your
  Banner”><input type=„reset” value=„Reset”>
  </b></td></tr></table>
```

A banner.cgi

Ez a program, mielőtt beépíti az adatokat a megfelelő oldalba, megmutatja a látogatónak a végeredményt. A program szokásos módon kezdődik az útvonalak megadásával, a HTML-oldal fejléccel és háttérminijával:

```
#!/usr/local/bin/perl
push (@INC, \"%cgi-bin\");
print "Content-type: text/html\n";
print "<html><Head><Title>Check the
form!</Title></Head>";
print <body
background=„./backgrounds/cgi.gif”>
```

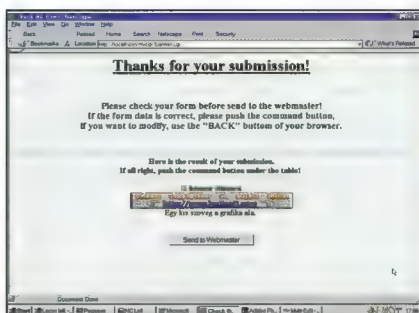
A továbbiakban ki kell olvasni a HTML-űrlap tartalmát a Post methodusnak megfelelően, és az átdotolt adatok alapján el kell készíteni

ellenőrzés céljából egy oldalt, ami a végeredményt mutatja. A „rendben” változóval csupán azt figyeljük, minden űrlapmezőt kitöltött-e a látogató, ha nem, nem engedjük tovább:

```
read(STDIN, $buffer);
$ENV{'CONTENT_LENGTH'};
$rendben = 1;
@pairs = split(/&/, $buffer);
foreach $pair (@pairs) {
($Name, $Value) = split(/=/, $pair);
$Value =~ tr// /;
$Value =~ s/%([a-fA-F0-9]{2})/[a-fA-F0-9]/pack("C",
hex($1))/eg;
$Value =~ s// /;
$Value =~ s// /;
```

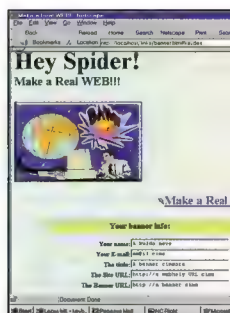
dolgozásra a „getform.cgi”-nek, ha azok helyesek. Ezért rejtett űrlapmezőkbe írjuk az előző oldalból átvett információt:

```
print "<form method=„post” action=„./mycgi/
getform.cgi”>";
@pairsy = split(/&/, $buffer);
foreach $pairsty (@pairsy) {
($Name, $Value) = split(/=/, $pairsty);
$Value =~ tr// /;
$Value =~ s/%([a-fA-F0-9]{2})/[a-fA-F0-9]/pack("C",
hex($1))/eg;
$Value =~ s// /;
$Value =~ s// /;
print "<input type=„hidden” size=5
name=„$Name” value=„$Value”>";
```



```
$FORM{$Name} = $Value;
print "<B>{$FORM{'Name'}}</B> to
<B>{$FORM{'E-Mail'}}</B>";
print "<center><h1>Thanks for your
submission!</h1><br>
print "<h3>Please check your form before send to
the webmaster!<br>
print "<table border=2 cellpadding=6>";
print "<tr><td>Here is the result of your
submission.<br>If all right, push the command
button under the table!<br>";
print "<tr align=center size=3 width=80%><td>";
print
"<center><b>{$FORM{'Banner_Title'}}</b><br>
A HREF=„{$FORM{'The_Site_URL'}}"><br>
<img
SRC=„{$FORM{'The_Banner_URL'}}" BORDER=0></td><br>
print "<form{$FORM{'Description'}}</center></td>";
```

Az adatokat nem csak a képernyőn kell megmutatni, hanem át is kell adni további fel-



Egyben ellenőrizzük a megjegyzésmezőbe írtak hosszát, és ha több mint 300 karakter, a „rendben” változó értékét 0-ra állítjuk:

```
if ("{$Value} eq "" || "{$Value} eq "http://" ||
length($FORM{'Description'}) > "300") {
$rendben = 0; } }
```

Ha minden rendben, azaz minden mező kitöltve, és a megjegyzésbe sem került 300 karakternél hosszabb szöveg, megjelenítjük a továbblépés lehetőségét egy parancsgomb formájában:

```
if ($rendben == 1) {
print "<br><center><input type=„submit”
value=„Send to Webmaster”></center></form>"; }
```

Ha valami nincs rendben, a „submit” gomb helyett csak a visszaút marad, és lezárjuk az oldalt:

```
if ($rendben == 0) {
print "<font size=4><b></b>Invalid
```



```
submission!<br>Please fill the form again!<br>;
print 'Use the back button of your
browser!<font><b>;';
print '</center><body></html>;'
```

Amennyiben a látogató elküldte az adatokat tartalmazó űrlapot, azt a „getform.cgi”-vel dolgozzuk fel véglegesen. Ezzel egy időben nem csak az oldalba épül be az űrlap tartalma, hanem a web-hely fenntartója is kap egy másolatot e-mailben. A program elején változókat definiálunk, és elkezdjük kiírni azt a HTML-oldalt, amelyben megköszönjük a cselekedetben való részvételt, valamint átvesszük az előző CGI programból a rejtett űrlapmezők adatait:

```
#!/usr/local/bin/perl
push (@INC, '%cgi-bin');
$mailto = '/usr/lib/sendmail';
$recipient = "lezi@best.com";
$utvonal = "/home/lezi/public_html";
print "Content-type: text/html\n";
print "<html><Head><Title>Get the
form</Title></Head>;"
print "<body
background='\".backgrounds/cgi.gif\"><center>;"
open (MAIL, "$mailtoprog $recipient") || die
"Unable to send request\nPlease send e-mail to
lezi@best.com, Thank you\n";
```

Addig olvassuk, amíg tart:

```
while ($row = <Author>) {
@elemek = split(" ", $row);
foreach $elem (@elemek) {
```

Megfigyeljük, hogy egyik-e valamelyik jelenlegi űrlapmező egy előző adattal. Ha igen, a „submitted” változó értékét 1-re állítjuk, ez azt jelenti, hogy többször próbálja valaki ugyanazt a címet beírni az oldalunkba:

```
if ($in{'The_Banner_URL'} eq $selem) ||
$in{'The_Site_URL'} eq $selem || $in{'Your_E-
mail'} eq $selem) {
$submitted = 1; } }
close(Author);
```

Ha az adatok először kerülnek elküldésre, akkor azokat egy átmeneti fájlba írjuk. Ennek neve „banners.tmp”:

```
if ($submitted == 0) {
$banner = "$utvonal/links/banners.tmp";
open(BtmpFILE, ">$banner") || die "Can't Open
datafile: $!";
print BtmpFILE "<hr align=center size=3
width=80%>\n";
print BtmpFILE
"<center><b>$in{'Banner_Title'}</b><br><A
HREF=\"$in{'The_Site_URL'}\">\n";
```

És soronként átírjuk a „banners.txt”-be:

```
print BFILE "$row"; }
print BFILE "\n";
```

Majd egyszerűen mögé írjuk a már előzőleg megadott, összes banner tartalmazó fájlt (banners.l.tmp). Ennek kiírását a 20. adatlal megállítjuk, és lezárjuk mindhárom nyitott fájlt:

```
$i = 0;
while ($row = <SubmittedR>) {
print BFILE "$row";
if (length($row) < 5) {
$ii++;
if ($ii > 20) {
goto kilepes; } } }
kilepes:
close(BFILE);
close(SubmittedR);
close(CurentR);
```

A következő lépésben a web-szerver CP (copy) parancsát használjuk arra, hogy a „banners.l.tmp”-be átírja az adatbázis aktuális állapotát (banners.txt). Ahol ez a parancs nem áll rendelkezésre, a Perl nyelven belül is meg lehet oldani a fájlok tartalmának átírását soronkénti olvasással és írással, illetve bármilyen más egyszerű másolási módszerrel:

```
system("/bin/cp -f
/home/lezi/public_html/links/banners.txt
/home/lezi/public_html/links/banners.l.tmp");
```

A küldő e-mail címére elküldünk egy rövid üzenetet (exchange.txt), amely azt a forráskódot tartalmazza, amelyben saját bannerünk és web-helyünk URL-címe van, nehogy elfelejtsen beilleszteni a saját oldalára egy miénkre mutató linket:

```
$cim = "$in{'Your_E-mail'}";
system("mail -s \"My Banner-exchange\" $cim <
/users/u2/lezi/public_html/exchange.txt");
```

Végül a „data.l.txt”-be beírjuk a sikeresen elküldött banner adatait:

```
$bdatafile = "$utvonal/links/data.l.txt";
open(FILE, ">$bdatafile") || die "Can't Open
datafile: $!";
print FILE "\n";
print FILE "$in{'The_Banner_URL'}
$in{'The_Site_URL'} $in{'Your_E-mail'}";
close(FILE); }
```

Ha pedig nem először próbálkozik a látogatóknak, erről is tájékoztatjuk:

```
else {
print "<center><hr color=bb0000>This site
has been submitted to my banner-exchange!</
center></font><br>;" }
```

Lezárjuk a levezető és a HTML-oldalt:

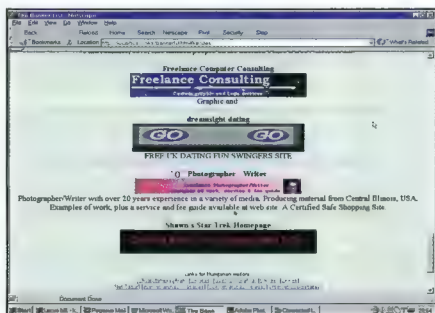
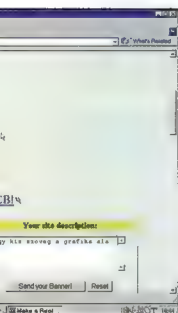
```
close (MAIL);
print "</body></html>;";
```

Nincs más hátra, mint egy újabb oldalba beilleszteni, tetszőleges helyre, a „banners.txt” tartalmát. Ehhez csupán egy sort kell beírni:

```
<!--#include file="banners.txt" -->
```

Perjes László (lezi@best.com)

1999 MARCHUS



```
read(STDIN, $buffer,
$ENV{'CONTENT_LENGTH'});
@pairs = split(/&, $buffer);
@pairsx = split(/&, $buffer);
foreach $pairsx (@pairsx) {
($sname, $svalue) = split(/=/, $pairsx);
$svale = tr/+//;
$svale = s%["a-zA-F0-9"]%["a-zA-F0-9"]/pack("C",
hex($1))/g;
$svale = s%["\r\n"]%/g;
print MAIL "$sname: $svale\n"; }
print "<h1>Your request has been sent, thank
you!</h1>;";
```

A továbbiakban ellenőrizzük, véletlenül nem szerepel-e már az aktuális banner az oldalon, a spam üzenetis ellenőrződik. Ezért első lépésben megnyitjuk a „data.l.txt”-t (ezt a ciklus végén írjuk ki):

```
open(Author, "$utvonal/links/data.l.txt") || die;
$submitted = 0;
```

```
print BtmpFILE "<IMG
SRC=\"$in{'The_Banner_URL'}\"
BORDER=0></A><br>\n";
print BtmpFILE "$in{'Description'}</center>\n";
close(BtmpFILE);
```

Ezután újra megnyitjuk a fenti fájlt, valamint a már előzőleg megírt „banners.l.tmp”-t, ezúttal olvasásra, azt a fájlt pedig, amelynek tartalmát egy SSL-funkcióval beillesztjük majd az oldalba (banners.txt), írásra nyitjuk meg:

```
open(CurentR, "$utvonal/links/banners.tmp") || die;
open(SubmittedR, "$utvonal/links/banners.l.tmp") ||
die;
```

```
$bannerek = "$utvonal/links/banners.txt";
open(BFILE, ">$bannerek") || die "Can't Open
datafile: $!";
```

Addig olvassuk a jelenlegi adatokat tartalmazó rövid, átmeneti fájlt, amíg az tart:

```
while ($row = <CurentR>){
```

Hívójelem: YO5QDD

Tudják Önök, hogy az éteren át is terjedhet az Internet? Lehet, hogy a rádióamatőrök mind tudják, itt, a szerkesztőségben mégis meglepetést okozott az alábbi levél:

Én egy nagyvárosi rádióamatőr vagyok. Kezembe került az Önök magazinja, és nagyon sok aktuális információt tudtam hasznosítani az Interneten keresztül. Sajnos nekem nincs Internet-elérésem, csak a rádióhullámokon keresztül tudok e-mailezni (számítógép + speciális modem + rádióamatőr adó-vevő). Ez is egy nagy lehetőség számunkra, itteni viszonylatban...

E-mail: YO5QDD@YO2KJO.AMPR.ORG

A levél többi részét most nem idézzük, erdélyi barátunk lényegében az írárt érdeklődött, hogyan tudna rendszeresen hozzájutni Nagyváradon a lapunkhoz. Megírtuk: ha megírja, hogy miképp is lehet e-mail postaládát nyitni rádióamatőr „hívójellel”, akkor minden hónapban küldünk neki egy tiszteletpéldányt a honorárium fejében, hátha rajtunk kívül olvasóink is érdekel a dolog. YO5QDD – Juhász Kollár Attila – örömmel a tenyerünkbe csapott, állt az alku, megkötöttük az üzletet, ime az írás:

A rádióamatőr-internetezéshez szükség van egy adó-vevőre, egy speciális modemre (9600 Bds célmodem, kifejezetten Rádióamatőrök számára fejlesztették ki), egy PC-re és néhány szoftverre (TOP153EN, Graphik Packet, WIN Packet stb.). A kapcsolát csomagrádiózáson keresztül jön létre (packet-rádió), és persze szó sincs böngészésről, ez csupán karakteres, szöveges kapcsolat. Hátrány még, hogy a repdszer minden sort külön visz át, tehát az e-mail átvitele is elég nehézkes, előfordulhat, hogy közben a kapcsolat megszakad túlterhelés vagy terjedési okok miatt, s akkor kezdhetjük előlről...

Na, de ne bontsuk mindjárt a kapcsolatot, először teremtünk meg, mégpedig egy rádióamatőr-frekvencián (433,700 Mhz). Kilépünk Nagyváradról egy USER ágon (YO5BRZ Pál – ez is egy alapítványnak köszönhető), ahonnan Püspökladányon keresztül eljutunk Salgótarjánba, majd onnan Balassagyarmatra, ahol létezik egy (X)NET kilépési lehetőség az Internetre. Innen jutunk el Temesvárra, ahol a Soros Alapítványnak köszönhetően egyszerű bejelentkezés után nyithatók egy e-mail postaládát magunknak.

Lehetőség van TELNET-kapcsolatra is, bejelentkezhetünk listaszerverekre, és FTP-zhetünk, de vannak olyan egyéb lehetőségek is, amelyeknek már nem is az Internethez, sokkal inkább a rádióamatőrökhöz van köze, nekünk érdekes.

Mindez persze – mint útvonal – csupán egy lehetőség, lényegében végtelen kombináció képzelhető el.

Szó, ami szó, nem lettem sokkal okosabb, de hát én nem is vagyok rádióamatőr. Mindenesetre, ha valahol Balassagyarmaton olvassák a lapot, és kedvük van megírni, hogy miképp is lépnek ki a rádióamatőrök az Internetre, szívesen bemutatnánk a kaput, de talán egyetértéssel olvasóink vetünk abban, hogy ha a technikai részleteket nem is tudtuk meg, önmagában az a tény, hogy az éteren keresztül is lehet internetezni, már megért egy misét...

V. J. A.

64 kbit/s kapcsolót, már havi 1900 forintért?
Nem tévedés, fahurdtól valamennyi díjszámagunk
már csak 64 kbit/s kapcsolót tartalmaz, és, miután az árakon,
a rendszeres díjszámagunk megfizetésétől függően.
Ez az az új díjszámagunk a sebesség!

06-40 06-51

Ismeri a díjakat (havi díj/óra díj):

1900/19900	206 2000/20000	506 3900/39000	1006 4925/49250
3006 6250/62500	Korlátlan 12000/122000		

Az új díjszámagunk, legyen az WWW-törlesztés és saját domain név:
106 4200/40200 • 1006 6000/60000 • 2006 10000/100000
Korlátlan is rendelkezésünkre áll az E-mail szolgáltatásunk, árs 0470 Ft egy óra díjért.

24 óra, folyamatos kapcsolata van szolgáltató?
Szolgáltatásunkhoz hozzáférést nyújtunk, továbbá is az új díj számú
Ismeri a díjakat (havi díj/óra díj):

Szolgáltatásunkhoz hozzáférést nyújtunk az
1, 22, 23, 24, 34, 32, 44, 94, 96, 99,
Korlátlan a 04, 07 kbit/s-kapcsolat is elérhető.

Uj!
Már a 92-es
korlaton is

ALARMIS Híradó
1118 Bp., Brósz u. 100-170 B/1.
Tel.: (40) 206-310, (1) 30-900-30
E-mail: sales@alarmis.net
http://www.alarmis.net

@Alarmis Internet

A virtuális áruház
már valóság!

A nap 24 órájában elérhető
INTERNETES ÁRUHÁZAK
az Areco-tól!

- többszörösen díjnyertes szoftverrel dolgozunk
- gyors áruháznitást garanzálunk
- egyedi elkészítéseit is megvalósítjuk
- kulcsrakás megvalósítását és akár üzemeltetést is vállalunk

Tekintse meg működő referencia áruházunkat: www.irodaszer.com

Areco Systems Kft.

E-mail: info@areco.hu, Honlap: www.areco.hu

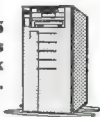
3COM
ACER
ADAPTEC
ALR
APC
AST
ATI
CHEYENNE
CISCO
COMPAQ
DIAMOND
DEC
DIGI
D-LINK
DPT
ECON
EPSON
E-TECH
FISKARS
FUJITSU
HEWLETT
PACKARD
HITACHI
IBM
INTEL
MATROX
MICRONICS
MICROSOFT
NAKAMICHI
NOKIA
NOVELL
PANASONIC
PHILIPS
PLEXTOR
QUANTUM
SAMSUNG
SEAGATE
SMC
SONY
TOSHIBA
TULIP
U.S. ROBOTICS
YAMAHA
VIEWSONIC
WESTERN
DIGITAL
XIRCOM

Mi felkészülten várjuk a 2000. évet...
...segíthetünk **ÖNNEK** is?

MICRONICS

Server konfigurációk és
intelligens munkaállomások
3 év garanciával.

Nagykapacitású, hibatűrő
RAID háttértárak, és
archiváló rendszerek
NOVELL és NT hálózatokhoz.



Meglévő rendszerét, gépeit kérésére
átvizsgáljuk, megoldást javasolunk.



SERVER
COMPUTERS Kft.

1149 Budapest, Egressy út 78. Tel./fax: 220-5606 (több vonal)
Home: <http://www.server-c.hu> Mail: server_c@mail.elender.hu

US LINE TRADE KFT

1066 BP TERÉZ KRT. 36.

VAN EGY JÓ ÖTLETE, DE NEM TUDJA MEGVALÓSÍTANI?

CÉGÜNK BEFEKTETNE INTERNETTEL FOGLALKOZÓ,
VAGY AHHOZ KAPCSOLÓDÓ VÁLLALKOZÁSOKBA,
AKÁR ÚJ CÉG ALAPÍTÁSÁVAL IS.

AMIT BIZTOSÍTVUNK:

- Cégalapítást, könyvelést.
- Tőkéhez illetve hitelhez jutást.
- Cégünk kapcsolatrendszerét.

AMIT VÁRUNK:

- A vállalkozás vagy ötlet rövid leírása.
- A (leendő) vállalkozás vezetőinek szakmai önéletrajza.

inter@ktiv
nyelvi
kurzusok
angol

1012 Budapest, Városliget utca 9. Tel.: 214-8621, Fax: 214-8623
E-mail: reward@allegro.hu <http://www.allegro.hu/reward>

Szeretné ha üzleti ajánlatát azonnal
eljuttatnának a célcsoporthoz?
Szeretné azonnal értesülni az Ön számára
fontos szakterület ajánlatairól?

Rendelje meg Ön is díjmentesen az
érdeklődési körének megfelelő
üzleti ajánlatokat:

WebBusiness

Internetes Üzleti Információs Adatbank
<http://webbusiness.webtime.net>

Ahol az ajánlatból üzlet lesz!

További információkkal munkatársaink
személyesen is készséggel
állnak rendelkezésére:

Tel.: 06 30/96 35-961
E-mail: whbinfo@webtime.net

Több, mint 60 000 CD.



www.zenebona.hu

Túl az ötezren

A Magyar Címár (egy is mint MACi) a prim-online.com oldalán (www.prim-online.com) önálló szolgáltatással vált: a jobb oldalon található szolgáltatási ablakban a legördülő menüből kiválasztható a MACi, és máris válogathatunk az immár ötezeren is több (a megjelenés pillanatában cca. 5300) magyar honlap közül.

A szolgáltatás az szolgáltatás, vagyis az eddigi ábécé-sorrendes csoportosítás mellé ideje volt felkínálnunk a keresési lehetőséget, mégpedig a megnevezés és az URL teljes körű és külön-külön is. Mivel a kereső azt nézi, hogy a megadott betűsor benne van-e a címjegyzékben, pillanatok alatt le-válogathatjuk mondjuk a Datanet, az Elender vagy a Malav szerverén található, önálló domain-névvel nem rendelkező oldalakat, de ugyanígy Geocities-beli szomszédainkat vagy az ingyenes Extra-tárhelyet kihasználókat. Továbbra is online módon lehet regisztrálni az új címeket, tehát csak és kizárólag olvasóinkon és a web-mesterek web-építő kedvén múlik, hogy mikor fogjuk hírül adni a tízezeredik cím felvételét.

Ugyancsak megkezdődtek a regisztrációk a BoCi-ba, ami nem más, mint a Business Online Címár, vagyis ide a vállalkozók, cégek, üzletek adatait kell megadni, itt több információra vagyunk kíváncsiak, amelyeket akár az alábbi kérdőív kitöltésével és elfojesztásával (228-3373) is meg lehet adni, de egyszerűbb az online regisztráció a prim-online szolgáltatási ablakban keresztül.

A vállalat, vállalkozás (vagy vállalkozó) neve:

A vállalkozás tevékenységének jellemzése 1-6 címszval:

Feladó vezető, ill. kontaktszemély neve:

Postai cím:

Telefon: Fax:

A vállalkozás web-címe a Világban:

A vállalkozás e-mail címe:

E-mailben is szívesen fogadjuk adatokat a BoCi-nak külön címe van: **boci@prim.hu**.

S akkor most nézzük, kikkel gyarapodott az elmúlt hónapban a MACi!

#FOCI IRC-csatorna focirc.hungary.hu
#hungarynet IRC-csatorna
#hungarynet IRC-csatorna
4F-CLUB www.extra.hu/irinyi121
A naturizmus kedvelőinek www.extra.hu/nudi
A rekonstrukció hatása a csőhálózatra
A Rippel testvérek érdekmérésioldala
www.ihgym.net/rippel/
Acheron www.extra.hu/acheron
Aczél Tamás www.extra.hu/aczeli
Agrometix Kft.
business.malav.hu/zlet/agrometix
Alpi www.extra.hu/alpi
Alvilág söröző - Magyarország legjobb
kocsiját www.extra.hu/cssteve
ATIF - Apáczai Csere János Tanítóképző
Főiskola www.atif.hu/4001/ALEPH
Autobuch Project
www.net-uszjed.hu/autobuch
Auto Magazin
members.tripod.com/auto_magazin
Autóiskola Sztráda www.inet.hu/strada
Avar www.adam.hu/-daniel/avar
Az építészeti rajtelnele
www.extra.hu/v_zsol/

Bács-Zöldért Rt.
www.sitcondoms.hu/bacszoldert
Balaton Elektronika (Tapolca)
www.balaton.hu
Baranyai Zsolt www.tozso.hu/zsolti
Barkács Bazár www.extra.hu/kalaci/
Beez Sessizet www.extra.hu/beez/index.htm
Besting Ingatlanközvetítő Iroda
www.igm.hu/best-ing/
BETA Klub Kft. www.betaklub.malav.hu
Beuwell Hardware and Software
www.extra.hu/beuwell/
Big Fish Bt. www.bigfish.hu/
Blout Utazási Iroda Világjáró Klub
www.tiszatnet.hu/blout/
Black Butterfly www.extra.hu/butterfly
Blasius w3.swi.hu/blasius/
BMW hun page www.extra.hu/bmw/
Boltok VolkesWagen www.extra.hu/woboch
Boltokszar Bazar www.nexus.hu/boltoszar
Boris Viktor www.nexus.hu/borisv
BorsodNet.hu www.BorsodNet.hu/
Br-Work Observer Brókerház Rt.
www.btwbserver.hu
Bura István www.extra.hu/bocsek
Buzás Péter www.extra.hu/buzas



Camion Magazin www.camiontruck.hu
Capella Computer Kft. www.capella.hu
Capry Adm www.extra.hu/webcool/
Centralinfo regionális hirdetőújság
www.guards.hu/kiskoros/central.htm
Chas www.nexus.hu/chas
Cheat Palace leco digitel2002.hu
Chelsea FC members.tripod.com/
-maibet/index.htm
Chrome www.extra.hu/chrome/index.html
Cinema cinema.cib.net
Citrompók speed.ebme.hu/citrompoko
Codex's World Programozóklub
www.extra.hu/Manac_Page
College International www.wmcbp-ci.hu/
Conductive E
www.nexus.hu/sasi_kati/mamohatlap.htm
Csomai Városi Könyvtár www.vicsoma.c3.hu
Damny www.extra.hu/ab-damny
Dark Troopers www.extra.hu/darktroopers
Deadlock Team
members.xoom.com/deadlock_el/
Deák Ferenc Gimnázium
www.jaszdecak.sulinet.hu
Deboraline www.extra.hu/deboraline
Dennis "Worm" Rodman
www.extra.hu/Rodman91
DirtyTwelve
www.extra.hu/DirtyTwelve/index.html
DJ Halogen www.extra.hu/dj_halogen/
DJ Shark www.nexus.hu/dj-shark
Dolomites www.extra.hu/dolito
Donogay Gergely www.extra.hu/donogay/
Dr. Csapó Csaba szőlész-négygyógyász
szakoskos www.tozso.hu/drcsapo
Dr. Csapó Miklós országgyűlési képviselő
www.elender.hu/országgyu/
Dragon Ball & Indiana Jones
www.extra.hu/bazsee
Dragon Ball Z www.extra.hu/nguyen
Dragonball www.extra.hu/nagy_laza
Dragonball2 w3.swi.hu/dragonball
Dunakeszi busz.malav.hu/-dunakeszi
E-Chat www.extra.hu/e-chat
ECM ECO Monitoring Kft. www.ecm.co.hu
EcoControl Tanácsadó Kft.
www.ecocontrol.hu
E-D Stúdió www.extra.hu/edstudio
Egészésg-Szélai Alapítvány
www.extra.hu/egeszseg
EIB Instansz Epítőkövetőjelel Rendszer
www.extra.hu/eb-hu
EK-KER 95 Kft.
www.extra.hu/ekker95/index.html
Energy Racing Team www.extra.hu/eng-racing
Erdős Ákos www.extra.hu/forrest
Erki József www.extra.hu/erki

Északi kutyák standardja
www.extra.hu/bskcs/standard.html
Esztergom Rallye
www.extra.hu/esztergom.rallye
Ebene-Nagy Péter CSYGAHAZ
www.extra.hu/ebana/
Extrém sportok és naturizmus
www.extra.hu/hall/urista/
Fakus! Turizmus Centrum www.datanet.hu/tur
Fastreaper II www.extra.hu/freaper
Fégszolg Rt. www.extra.hu/fegszolg/
Féjér megyei Rendőr-főkapitányság
www.police.atba.hu
Fény Games List www.extra.hu/fergyames/
Fish & Food Kft. www.extra.hu/shifood
Foci.hu www.extra.hu/focihu
Fúci Rallye www.extra.hu/fucirallye.htm
Fuji Foto Centrum-Gondola
www.malav.hu/zlet/gondola
GaMER Klub www.extra.hu/gamer/index.htm
Gamesbond www.extra.hu/GAMESBOND/
Garfield mellingtonfor.tenacity.com/chad/315/
Gas, a Tudakozó
www.angellire.com/ga/gasutakozoz/
GATE Állatellátási és Állat-egészségügyi Tanszék
www.ta.gau.hu/dep/aeel/aeel.htm
General Business Kft. www.tozso.hu/gbkt
GetRight www.primnet.malav.hu/getright.htm
GKSZSI II. számú lapjelműnyé, Szolnok
www.extra.hu/gkszszi2/
Görög Katolikus Egyházközség, Kiszvárd
www.extra.hu/gkiszvard/
GSM-telofonok www.extra.hu/ostan_GSM
Gyere velünk a Kárpáthoz!
www.mash.bme.hu/-cdp/mag.html
Gyopár Fátalep www.angellire.com/biz/gyopar
HAKHC Puskás Tivadar dírdímadatir.ku
www.extra.hu/hakhc/
HA50J dírdímadatir oldalak
www.extra.hu/ha50j/
Hajinóczy József Gimnázium
server.hajinoczy.sulinet.hu
Hakone Kft. www.extra.hu/hakone/
Hátsó Péter www.adam.hu/-daniel/
notleratu/halasz.htm
Hanzlik Zsuzsa valerie.int.ehu.hu/-hzs.zsa
Hild Vitor Városi Könyvtár c3.hu/-hild
Híres nók ruha nélkül
www.net.hu/med02/0001.htm
Hírös Moduli Kft. Szupermódo
webbusiness.webtime.net/szupermodo/
Hi-Tech Pásti Kft. www.extra.hu/hitechpast/
HOLLIV Világátschnika www.holliv.hu
Hondai Tszol www.extra.hu/hszofat/
Hungarian Cable www.extra.hu/hah
Hungarian Gillian Anderson Page
www.extra.hu/hgapi/

Hungarian Multiplayer Channel #multplay.hu
www.exra.hu/multplay
Hurrá Nyaralunk Alapítvány Ifjúsági Tábor
www.nexus.hu/hunya
Husky és a többi északi kutyafajta
www.exra.hu/blasko/
Ice Cube Jéggyártó Társaság www.icecube.hu
Időkérek - TimeWheel2000
www.timewheel.com
IMIMX www.kalonaj.sulinet.hu/imimx
Infolen Online www.infolen.hu
Ingatlanérkeztetés www.exra.hu/petrical/
Ingatlaninformáció
www.exra.hu/ingatlaninformatica
Ingatlanportal
www.exra.hu/ingatlanportal
Ingovos pénzügyi és befektetési tanácsadás
www.exra.hu/penz.gyok
Institute for Drug Research www.idr.hu
Internet Galaxis 999 www.adam.hu
Irányártyegyel/budapesti adatbankja
www.exra.hu/iranyartgyeol
IRC #Halvan csatorna www.exra.hu/halvan
ISV RT. www.isvrt.mata.vu
Janinad members.xoom.com/Jan23
Janinad www.exra.hu/janinad/
Janyl www.nexus.hu/janyl/
Jász-Tel Rt. www.jasztel.hu
JATE - Valástudományi Kutatócsoport
www.rel.u-szeged.hu
Jeff's Link Exchange zenke.bonke.com/je
Jégvirág - FrostWork start at/jegvirag
Joci www.exra.hu/jocika
Jocika Jela www.exra.hu/jocika
Jonathermal Rt. - gyógyszer, motel,
kemping www.jonathermal.hu
Jós János megmondja jövődet
www.nexus.hu/josjanos
Joseph www.exra.hu/joseph
Jumpin Jack Flash www.exra.hu/jumpin/
Kalendárium Press Szolgáltatás
www.exra.hu/kalendar
KALifornia www.exra.hu/kal/
Kalmár Zsolt www.exra.hu/kalmar
Kalmár Online www.yunord.net/~kalmik
Káoszanya www.exra.hu/kaoszanya
Kátolna József Gimnázium, Kácskemet
www.katonaj.sulinet.hu
Kelenen Balázs www.exra.hu/bali/index.html
KHFC www.cml.hu/loku
Kis György www.exra.hu/kisgyorgy
Kiss Gergely www.exra.hu/kissgergo/index.html
KLUX közéleti vesprém.hu/~kluk/
Köpi business.mata.vu/kopi/ungarier/
Kortárs irodalmi web-börzs
www.exra.hu/korbar7/
Kotrocó Róbert www.exra.hu/kotroczo
Kovács István www.members.tripod.com/
~ted_is_king/kotoczed_1.htm
Kovács Krisztián www.exra.hu/kaur
Koványt Fogtechnika
www.exra.hu/kovandynt
Kőzsi Tamás www.tozso.hu/tamas
Középi Közéleti Választások Szövetsége
kvkvsz.irsz.hu
Kulcsár László www.exra.hu/laocba
Lacok's Blikni Magazin w3.swi.hu/bikni
Lajtai Edit www.exra.hu/dioa/
Lantos Péter igazságügyi szakértő
www.nexus.hu/plantos
Lassl www.exra.hu/lassl
Léti László - aliférfydecs www.exra.hu/sabre
Léti László www.tozso.net/~pithe
Leslie www.exra.hu/mlesli/a
LesPaul www.exra.hu/lespaul
Lexika Tankönyvkiadó
www.mata.vu/uzlet/lexika
Lighthouse www.exra.hu/lighthouse
Lipták Szabolcs www.exra.hu/cabala
Liv Tyler www.exra.hu/Liv-Tyler
L1-98 Bt. www.exra.hu/l198
Logisztikai Szolgáltatás és Információs Központ
logisika.mayinformatica.hu
Luthansa Légitársaság www.luthansa.hu
Luuusszlóidok
www.elender.hu/panta/winkler

Mágikus Irodalmi Oldal
www.exra.hu/lassl/irodalmi_index.html
Magyar Autóklub www.autoklub.hu
Magyar Jászkör www.exra.hu/patopal
Magyar klub a Yahoo-ban!
www.clubs.yahoo.com/clubs/hungarianclubb
Magyar Nahymus www.exra.hu/nahymus/
Magyar nyelv online rádió www.exra.hu/all
Magyar Poolbírók www.exra.hu/hungpool
Magyar Protokollklub
www.exra.hu/protokoll-klub
Magyar Történelmi Családok Egyesülete
www.exra.hu/mhcsce
Magyar Zenei Információs Központ
www.c3.hu/~hmc
Magyarország naplójegyzéke
www.exra.hu/naplgyok
Máhr Géza szobrászművész rs1.szi.hu/~mahrg/
Máté és Társa Számítástechnikai
és Szolgáltatás Bt. ourworld.com/serve.com/
homepages/MateJano
Mátyás-Gépműhely www.exra.hu/gepmuhyel
Merian Orosháza Finom Származás Különle-
gességek Rt. www.oroshaza.com/meran
Minden itt www.exra.hu/mindenitt
MiSce Vagyonvédelmi és Szolgáltatás Kft.
www.exra.hu/miscekt
Mit kitalál a magyar nemzet?
www.exra.hu/lassl/ika_index.html
Mpharom www.exra.hu/mpharom
Muerte www.exra.hu/Muerte
Napj egyházi lapzemle
195.50.50.50/galaxy/szemle.html
NetStar Számítástechnika www.exra.hu/net-star
NETcont Partner Group netcont.datsam.hu/
Nexon Kft. - szoftverfejlesztés
www.nexon.hu/index.asp
Norbie Evil www.exra.hu/norbie
Nosleratu www.adam.hu/~daniel/nosleratu/
Ogogibőlsgok www.exra.hu/ogogibol
Online mp3 Site www.exra.hu/real
Opi Manta Club www.nexus.hu/mantacub
Orion erotikus galéria
www.exra.hu/sxgalera/
Országház Róbert www.exra.hu/fun-lasy
Országos Onkológiai Intézet www.onco.hu
Országos Rádió és Televízió Testület Iróda
www.ortt.hu
OSC Autósport Egyesület www.osc.sote.hu
Ostromjétek www.exra.hu/ostrom
Pállya 99 www.exra.hu/palya99/
Pásztor András www.exra.hu/pasztor/
Pe Focus Bt. www.exra.hu/polocus
Példajegyzék Szakcsereje
www.dellsoft.hu/pozsah
Pesti's wallpaper babes www.exra.hu/babes
Petőcz család
www.siliconcandy.hu/users/annim/pape.htm
Phantasy Computer Bt.
www.phantasy.kibernet.hu
Phobia - Electro Industrial music
www.babola.com/phobia
Piranas MWP www.exra.hu/piranas
Pirate MWP www.nexus.hu/piratemz
Players, a magyar játékos web-site
players.gamepage.com
Popstarsznya ki2.btl.hu/popstarsznya
Post Human Research Institute
www.nexus.hu/phri/
QDRQY www.exra.hu/qdrqy
QDRQY www.geocities.com/Colosseum/Rink/
4537/index.html
Qualinfo.com Informaiatiki Iroda Eo.
www.qualinfo.com
Quartz TV www.nexus.hu/quartztv
Radioszféra www.exra.hu/radioszféra
Radiohead www.exra.hu/radiohead
Rébusz Iskolaszövetkezet www.rebusz.hu
Replugged egyöttes www.exra.hu/replugged
RetroHormon Clan (RHC)
www.exra.hu/hormons
REX Kutyasport Alapítvány www.rex.hu
Robo60 www.robo60.net
Rosszvánság site www.exra.hu/rossznavansag
RTT Vagyonvédelmi és Telekommunikációs Kft.
www.exra.hu/rttkit

SaltorMoon silvermoon.hungary.hu
SaintMar's Birkánp www.exra.hu/birkanep/
Sanyosolt www.exra.hu/sanyosolt/
Sárányrepülés www.exra.hu/saranyarepules/
Sala www.exra.hu/sala
Selió Stúdió - Daisy esküvői kártyák
stg.szbnet.hu/daisy
Sercio Kft. www.sercio.hu
SerWare Informatics w3.swi.hu/dragonbhu
Shaolin Chung Hoi Kuen Egyesület
www.exra.hu/shaolinkung-fu
SilverSerena www.exra.hu/Serena
Simon & Wolf Léveszkub www.exra.hu/swolf
Sliders sliders.malpage.net
Slovakia-Radio zsol1.benke.com/webradio
Sodomogy és Teál Bt. www.exra.hu/somoso
Sony Hungária Kft. www.sony.co.hu
Star Wars starwars.web-page.net
Star Wars www.exra.hu/starwars
Steven Spielberg www.exra.hu/spielberg
Sunset Beach Story www.exra.hu/sunset
Szabolcs Andris w3.swi.hu/packman
Szalma Zsolt gyus.pote.hu/halgalat/zsola/
Számítógépek, alkatrészek csejóni
www.exra.hu/computers
Szalmár Péter valerie.int.elte.hu/~szpet/
Szociológia Egyház Budapesti Misszió
www.vn.hu/budms
Székelyföldi sr., szállás- és túrajánlatok
www.nexus.hu/borvz
Szent Orbán Borász és Páncz - Zalaegers
www.exra.hu/orban
Szent Vörösi Sándor Állam
nemesi lívud.com/~szandor/
Szereplők Klub, Halak
www.exra.hu/hal_clubb
Szimfonikus barlangkoncert.
members.tripod.com/~poli/magy.html
Szolár Miklós www.exra.hu/szolar
Szusi www.exra.hu/szusi/
Team-Ár Kft. www.westel.hu/~teamar/info.htm
Tébolyda www.exra.hu/tiboyda/
Telek László Alapítvány www.ta.hu
Teximel Minőségügyi Rendszerfejlesztő Kft.
www.teximel.mata.vu
Thomann Andris www.vadip.com/thomi/
Tigra Computer és Rádiotechnika Kft.
www.tigra.hu
Tilk Ház www.exra.hu/tilk
TilánDent Kft. Fogászati szaküzlet
www.webtime.net/hilandent/
Toszo Trade Kft. www.tozso.hu
TosziJelsz bala.cpb.net
TVA Egyesület www.exra.hu/tvasys
Uro Soft Bt. www.exra.hu/urosoft/
Usagi (Xoom) members.xoom.com/adamjegun/
ÜzelNet www.uzelnet.hu
Valdemar Produkciós Iroda www.valdemar.hu
Vallus www.nexus.hu/vallus
Varga Gábor www.exra.hu/super
Varga Szabolcs fényképez
www.exra.hu/varga_szabolcs/
Varlocontrol Bt. www.exra.hu/varlocontrol/
Vasvári Hírdőnök Tiszavásvári Város Közelet
Havilapja www.exra.hu/vasvari_himond/
Vers Paradisom www.exra.hu/kakas/
Vicc Mix www.exra.hu/vicc-ma/
Victor-kosárba www.exra.hu/victor
Videóklipek www.exra.hu/klippe
Videókompaktmeze-gyártó Kft. www.vicd.hu
Vigyor come to/vigyor/
Vigribaby www.exra.hu/vigribaby
Vilárlátó www.exra.hu/vilalato
Voldn Egyesület www.volan.irsz.hu
Warhammer 40000 www.exra.hu/warcbay
Wekerle Építész Iroda www.wekerle.hu
West Dohánydéz pergelt.net/chicken.hu/
Western Maryland College Budapest
www.wmcbg-ci.hu/
Windows 2000 www.exra.hu/windows2000
XL8R - magyar szoftverarchívum www.xl8r.hu
Zamárdi www.exra.hu/zamardi
Zuglói Gázcentrum www.exra.hu/gazcentrum
Zuglói Polgáregyesület
www.exra.hu/polgaroseg14
Zugmár Péter members.xoom.com/zugi



www.prim-online.com/barangolas

Online barangolás

Annak idején a „ régi ” online háterszágunk szinte minden hétköznapi elérte a tízezres látogatottságot, míg az ennél korszerűbb, sokkal gazdagabb szolgáltatáscsomagot kínáló prim-online egyelőre átlagban csak a 7-8 ezernél tart. Kapaszkodni kell még az ötjegyű számok felé... Sokat gondolkodtunk, hogy mi ennek az oka, mignem rájöttünk, hogy a www.ikalauz.hu látogatóinak egy igen tekintélyes hányada a „ b@rangolás ” kedvéért keresett fel bennünket: sokan úgy gondolták, hogy egyszerűbb a kis recenziókban megbúvó web-címekre rákattintani, mintsem a lapból begépelni a hosszú URL-címet. A prim-online kiépítésekor „ alfejezet ”-é vált az „ ikalauz ”, feltöltése is keskekedett, bonyolultabbá vált a barangolás rész megkeresése, így azok, akik éppen az egyszerűség miatt jöttek hozzánk vendégségbe, az építkezés hetei-hónapjai alatt elpártoltak tőlünk.

Nos, örömmel jelenthetjük, hogy a prim-online alatt egy szinttel, a www.prim-online.com/barangolas/ cím alatt újra rendkívül egyszerű elérni webes recenzióinkat. Legördülő menü segít a rovatválasztásban. Ezután előjönnek a Bőrönd, az Éjszaka, a Hűség vására stb. rovatok addig begyűjtött recenzió-címek. Ezek kattintva megjelenik a rövid oldalbemutató, s a kis cikkekcskék átkapcsolják az olvasót arra a site-ra, amelyről szólnak. Ha benne vagyunk az egyik rovat valamelyik cikkében, akkor már nincs előtűnő a legördülő menü, de ilyenkor a rovatokat a jobb oldalon levő menüszozlópból választhatjuk ki. Tehát még egyszer: WWW.PRIM-ONLINE.COM/BARANGOLAS/ - ezt kell betenni a kedvencek közé! (Am ha valaki a Barangolás mellett az informatikai hírek iránt is érdeklődik, akkor neki a www.prim-online.com oldalt ajánljuk kiindulási pontnak. Ezen mindig ott vannak a legfrissebb hírek, s ezek elolvasása után a jobb oldalon végigfuthatunk a kiadó lapjain, ahol egy másodperc alatt megtalálhatjuk a Barangolás rovatait, ugyancsak legördülő formában, tehát azonnal választhatunk új cílt...)

ÁLLATI

Világsképek

members.xoom.com/fahshin/



Nem, kérem, nem lányokról van szó. Igazi pillangókról. Kétségtelenül az élővilág legszebb lényei közé tartoznak a lepkék. Az egyszerű változatok is szépek, de akadnak szemet kápráztatóan színpompás teremtesek, amelyeket igazán jövedvényben alkotott a természet. A legtöbbben valószínűleg nem is sejti, hogy milyen sokféle pillangó létezik. 100 000 fajukat tartja számon a tudomány, és pl. csak az egészen hétköznapi kille-mű Apolló-lepkének 600 (!) alfaját jegyezték fel eddig.

A lepkék parányi pikkelyekkel borított hártáys szárnyán a káprázatos színek és minták vagy a bonyolult vegyi összetételű pigment alkotta színek, vagy a pikkelyeken létrejövő fénytörés folytán keletkező struktúraszínek, esetleg e két lehetőség kombinációi. A lepkéket szinte a Föld minden táján megcsodálhatjuk, a hideg éghajlatú országoktól kezdve a forró égő-vig, amely a leglátványosabb, legtarkább és legnagyobb pillangók hazája. A világ legnagyobb és talán



legszebb pillangója az Atlasz-lepke, szárnyának fesz-távolsága meghaladja a 24 cm-t. Benne és társaiban gyönyörködhet az, aki felke-resi Chin Fah Shin nagy lepkefotó-gyűjteményét. Chin 1982-ben kezdte hazá-

ja, Malaysia lepkéit fotózni, s mára hatalmas anyaga gyűlt össze szebbnél szebb felvételekből. Képei alatt azt is elolvashatjuk, hogy a csodaszép pillangók mekkorák, hol élnek, mit esznek, és mi-lyen az egyéniségük...

BÖRÖND

www.american.hu

* BÖRÖND rovatunk támogatója az American Service Travel Utazási Iroda

A fekete kapitányról

www.detnews.com/menu/stories/30637.htm

Fekete kalózárról már hallottunk, ráadásul neki a ruhája és nem a bőre volt fekete; *Beatrice Vornawah* ellenben Ghanában él, a sajátos afrikai szokások és nőikkel kapcsolatos előítéletek között. Igazi csoda hát, amit elér: ő az első afrikai nő hajóskapitány. (Valószínűleg a fehér lányok között sincs túl sok kolléganője.) Afrikát az egzotikumok, a szélsőségek, a titkok és a kalandok, a csodás tájak és a különleges állatok földjeként tartják számon. Végtelen szavannák, buja őserdők, komor hegy-csúcsok és büvöletes színű tavak nyúgözik le az Európából érkezettek, másrészt sok helyen az elkesperző nyomorúság és szegénység döbönti meg a látogatót.

A saját fejlődési menetükben megbolygatott és kizökkent népek, törzsek gyakran csupán csak az árnyoldalait kapták a fehér civilizációnak. Sok helyen az új, modernnek látszó életformát át-és átszövik az ősi szokások, hiedelmek. A nők ősidőkben betöltött szerepe, megítélése sehol sem tartja magát annyira, mint egyes afrikai országokban. Ghanában a nők átlagosan 55-56 évet élnek, és 5-6 gyermeket nevelnek fel. Aki nem szül sokat, vagy meddő, megvetés és kiközösítés stíjtja. Beatrice három gyerek anyja, és emellett érte el a hajóskapitányi pozíciót. Hogy ezt milyen körülmények között és hogyan hajtotta végre, azt a fenti címen olvashatják el.

Indiánsuli

www.stlabre.org/

Az indiánokhoz fűződő élmények valószínűleg a legtöbb európainál a *Karl May* könyvekre korlátozódnak, ehhez jó példa még Kelet-Európa 30 év körüli lakójának a hajdani NDK-ban készült indiánfilmek (főszerepben *Gojko Mitic*) világa. Inkák, maják, apacsok, mohikánok, írók, zek. Képeztünkben nemes acéllal, tollkoronával a fejükön hősiesen küzdenek a gaz sápadt arcúak ellen, akik között azért akad egy-két rendes is, mint például Old Shatterhand (meg Kovács Pisti, aki éppen a történetet olvassa). A jelen és a valóság azonban más. Tollkoronás indiánokat leginkább csak a rezervátumok turisztikailagató előadásain láthatunk Amerikában. Aki egy valós hőstörténetre kíváncsi. la-

pozza fel a www.stlabre.org/oldalt, amely egy indián iskola megszűlését, fejlődését és mai céljait meséli el. A múlt század végén kaptak területet a cheyenne indiánok, hogy a rezervátumban végre békében, üldözöttség nélkül éljenek. Az St. Labre iskola itt jött létre, 1884-ben. Számos nehézség, gyakran a bezárás fenyegette. Már azonban jól működő intézmény, ahol a 6-18 éves indián diákokat oktatják. A részletes történet mellett a legérdekesebbek a sorra nézhető érettségi képek helyes indián fiúkról és lányokról, fejükhöz a szögletes sapkával, vállukon taláral. Nemelyik ifjú arc azonban annyira Winnetout idézi, hogy a néző önkéntelenül odaképzeli a tollidist...



St Labre Indian School

Ashland, VT 59004

Európ@ fővárosai

DUBLIN

(Dublin, Írország)
www.bmhs.ednet.ns.ca/crs698/brandi/dub.htm

(Virtuális Dublin-városnézés)
www.fusio.com/dublinvr/

(Dublin Guide)
www.hoi.ie/dubguide/dubguide.htm

(Hedonist's Guide to Dublin)
ireland.iol.ie/~smvtho/dublin/

(Quick Visit Guide)
www.visit.ie/countries/ie/dublin/qvg/index.html

(Nothing much at all... Dublin)
www.geocities.com/SouthBeach/Pier/4076/dublin.html

Ha körülnézünk a weben, Írország fővárosa, Dublin sieté-jai után kutatva, igen érdekes kép tárul elénk. „Sze-relem Dublinban, hogyan ne vesszünk el Dublinban. Virtuális Dublin”... Úgy tűnik, az írek a mában szeretnek élni, nem a múltban, és meg vannak róla győződve, hogy náluk csak az óslások iga-

zodnak el. Ebben van némi igazság: a fiatalos város forgalmas és izgalmas, csak éppen némi útmutató kell hozzá. Jó kis pubok jó kis bonyókkal, bárók és hasonlók mindenfelé. Nekünk is eltartott egy ideig, míg olyan site-ra bukkantunk, ahol szó esik a múltról – éppen ezért először ezeket az

Welcome to

DUBLIN VR



információkat osztjuk meg
kedves olvasóinkkal.

A történet 831-ben kezdődik, amikor vikingek telepedtek le a Liffey-folyó déli oldalán. 1170-ben a normannok angol uralom alá hajtották Írországot. Dublin a XVII. század közepéig élte a középkori városok típusi életét, lakosainak száma a 10 000-et sem érte el. A század végére azonban protestáns menekültek érkeztek ide Európából: elindult az a fellendülés, amelynek eredményeképpen a brit birodalom második legnagyobb városává vált. Ázsiája 1800-ig emelkedett, mikor is Anglia megszüntette az ír parlamentet, elfojtva ezzel London „konkurenciájának” lendületét, egészen 1922-ig. Akkor újra megindult az élet – 120 évet kellett behozni.

Dublin történelmében fontos szerepet játszik az irodalom, még pontosabban az írásbeliség. A látogatót hamar megfogja a frissen pörkölt kávé és a Guinness sör illata, arra csábítva, hogy letelepedjen egy kávézóban

HÁGA

(Koninklijke Bibliotheek)
www.konbib.nl/kb/100hoogte/hh-en.html

(Municipal museum)
museon.museon.nl/eindex.html

(The Hague ModelBoat Club)
www.serv.caiw.nl/~andros/engframe.html

Akik olvassák sorozatunkat, most talán kicsit furcsállják, hogy ismét Hollandia kerül terítékre. Ugyan a „hivatalt” főváros Amszterdam, azért még Hága (Den Haag) az uralkodóház, ezzel együtt a politika központja, sok térképen „a” főváros. *Beatrix* királynővel együtt itt a parlamenti, ide összpontosul az üzleti élet. A charme-os kis

vagy pubban, ahol is egészen biztosan hamar bebonnyolódik majd valamilyen csevegésbe. Olyan nagy alakok, mint például *Joyce* és barátai is hasonló helyeken, egy korsó sör társaságában beszéltek meg mindennapi gondolataikat. Ha pedig megunjuk a forga-
tagot, bármikor foghatjuk magunkat, hogy a közeli, festői szépségű tengerparton tegyünk egy sétát, vagy ha több időnk van, a közeli hegyek felé vehetjük utunkat. Végezetül induljunk rövid vásárlásra! Az épületek java-
részát az 1700-as évekől kezdődően keletkeztek, többnyire jellegzetes vörös téglából épültek, kivéve a fontosabbakat, amelyek gránitból vagy mészkőből. Kiemelt lát-
ványosság az 1781-es Vám-
őrség Háza (Custom House), a bíróságok épülete, valamint a Dublini Kastély, amely a város szívében található. Érdemes felkeresni a Virtuá-
lis Dublin nevű site-ot: kicsit macerás ugyan a plug-inek letöltése, de cserébe igazán ott érezhetjük magunkat az ír fővárosban!





dern utak, sétányok váltották fel, a régi holland házikók helyére fém-üveg-műanyag irodaépületek kerültek. Amszterdamban a marihuána karakteres füstje, a rosszlánok parfümjének illata száll az utcákon – Hágát a bürokrácia szaga hatja át. Lehet, hogy maguk a hollandok sem szeretik? Ez csak találgatás, de az biztos, hogy a nagy testvérrel összehasonlítva sokkal kevesebb információt lelünk róla a Világhálón. Mindezek ellenére – vagy talán éppen ezért – a városnak megvan a maga méltósága. Itt található a nemzeti könyvtár, vagyis a Koninklijke Bibliotheek, melynek gyöngyszemei között az Interneten át is válogathatunk. Pergamentekercsek, régi térképek, irodalmi emlékek egészen a XIII. századtól kezdődően napjainkig. Aki szereti az ilyen dolgokat, bizonyára jól fogja itt eltölteni az időt. Vegyük utunkat a Municipal múzeum felé, amely *Piet Mondrian*n leg több képét is összegyűjtötte. Mondrianra

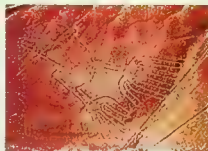
egyébként büszkék a helyiek: a művész sokat alakított a modern művészet arcán. A Municipal része a „popular science” múzeum, melyet talán ismeretterjesztő háznak is hívhatnánk. Geológiai, fizikai, etnológiai, biológiai és egyéb tudományokkal kapcsolatos információra lelhetünk itt. A parlament, melyről már esett szó, a Ridderzaal nevet viseli. Funkciója nagyon kicsit több mint a szokásos országházak, ugyanis különféle rendezvényeknek is helyet ad. Kiképzése templomszerű, állítólag eléggé „turistatartó”. Mögötte a Királyi Képtár kapott helyet, ahol *Rembrandt*, *Vermeer*, *Rubens* és *Van Dyck* festményeit csodálhatja meg a publikum. A hollandok büszkék nagy hajós múltukra, és ennek nyomait a weben. Az idén harmincéves hajómodell-építő klub homepage-én megtalálhatjuk, milyen elképesztő csodákat tudnak létrehozni azok, akik igazán a tenger fiainak nevezik magukat.



Nazca-vonalak

www.travelvantage.com/per_nazc.html
www.peru-explorer.com/nasca.htm
www.spacelab.net/~ikuo/nazca.html

Aki megfordul Budapest aluljáróiban – na nem mint ott lakó, hanem csak úgy jártában-keltében –, az felfigyelhet egy furcsa pólóra, amit indiánok (biztosan valószínűleg Peru környékéről, de ezt nem kérdeztük tőlük) árulnak. A pólon furcsa mintázatok vannak: gyík, madár, majom, hal és pók, mindenfajta növények. Népművészet – gondolhatjuk. Talán. Sok csodája van a világnak, amely az ősidőkből maradt fenn: Stonehenge, Machu Pichu és a többi. Misztikus épületek, szent helyek, ősi „obszervatóriumok”. Kevésbé ismertek azonban a Nazca-vonalak, melyek a pólórról tekintve ránk. Eredeti helyükön, Peruban, igazán jól csak repülőgépről láthatók. Limá-



tól 400 km-re, a sivatagban bukkanhat rájuk a kíváncsi turista. Méretük egyenként meghaladja a 100 métert, és igazából senki sem tudja, hogy ki és miért készítette ezeket. A legelfogadottabb elmélet szerint i. e. 300-ból valók a figurák, amelyek a Nazca-kultúra termékei. Talán naptárként szolgáltak, esetleg öntözőcsatornáként, asztronómiai jelként, vallási szimbólumként. Valószínűbb azonban egy egyszerűbb magyarázat: a művészeti eredet. A fekete sziklákat és a talaj egy részét lepuolták, s így keletkeztek a vonalak. Eső nem esik, a szél pedig állandóan tisztítja, mossa a terepet homokszemekkel, így sokáig meg fognak még maradni ezek a furcsa szimbólumok. Ha valaki arra járna, most már nem kell megijednie: nem ufók szórakoznak vele.



ÉJSZAKA

A mágikus háló

www.esoteric.hu/index.htm
www.centralnet.hu/ezoterika/
www.witch.net/
www.geocities.com/Athens/8793/
www.geocities.com/Athens/8793/BOS.html
www.pacific.net/~ancient/symbols.html

Éjfél körül bandukolva a sötét éjszakában mi juthat eszünkbe? Kivel találkozhatunk? A férfinép talán lányokkal szeretne összefutni, netán rossz-lányokat sor útjába a végzet, de néhány száz éve még élt egy harmadik válasz is a kérdésre az egyszeri ember fe-

jében: mi van, ha a temető kapuja mellett elhaladva épp egy boszorkányba botlok? Nézzük meg, mi a helyzet manapság a Hálón. Találunk-e hasonló némbort? Először is ithon. Nos, kis hazánkban keresgélvén sajnos nem találunk kifejezetten boszorkány-

sággal foglalkozó lapot, noha tudjuk, hogy a valóságban nálunk is vannak boszorkányok, akik komolyan veszik magukat. Viszont azért hasonló mágikus dolgokkal találkozhatunk a Neten. Se szeri, se száma a szerepjátékokkal kapcsolatos linkeknek, ahol, ugye, varázslókban is bővelkedhetünk, de még közelebb állnak a valósághoz az ezoterikus témájú oldalak. Ezek közül kettőt említenék meg. A Test – Lélek – Egészség magazin az ezoterika, az alternatív gyógyászat és a holisztika témáival foglalkozik. Széles körű tájékoztatást kaphatunk a témában felbukkanó fogalmakról, irányzatokról, illetve kitekinthetünk hasonló területekre is, mint pl. a parapszichológia. Csak ízelítőül néhány témakör: biokozmetika, ufológia, afrikai gyógyfűvek, feng-shui... A www.centralnet.hu/ezoterika/ oldalon viszont már a mágiáról, a mágia történetéről is olvashatunk. Egyelőre csak kialakulásának kezdeti történetét ismerhetjük meg a kora keresztény korig Európában, ahol elsőként – nagyon is ért-

hető módon – a vadászat és a termékenység istenei jelentek meg. Ezenkívül az Ezoterika oldalon rengeteg különféle horoszkóppal is találkozunk, úgy mint kínai, nyugati, kelta, és megrendelhetjük (persze nem ingyen) saját személyes horoszkópunkat is. Elolvashatjuk, hogy a csillagképünkben születeteknek mit hoz ez a hónap vagy éppenséggel nap. A horoszkópokat a Friderikusz Show-ból ismert *Lui Padre* mágus szerkeszti. Szerepel még az oldalon a fitoterápia, a parapszichológia és a már említett mágia témaköre is. Megtudhatjuk, melyik növény segíthet álmatlanság, influenza vagy fejfájás esetén. Sőt még egy igen tanulságos pszichológiai öntesztet is kitölthet az ide látogató.

Külföldre kitekintve, vagyis a nem magyar nyelvű oldalak nézve, már sokkal „boszorkányosabb” a helyzet, a Háló tele van mindenféle túlvilági népséggel, voodoo-varázslókkal, kísértetekkel stb. *Ambrosia Knight's Which Net* site-ja rengeteg információval, linkkel szol-

gál. Amivel elsőként szembe találkozunk, az a csuhás boszorkányhölgy csinos, de eléggé ijesztő arca. Aztán van itt egy hatalmas linkgyűjtemény a több mint 200, főleg amerikai illetőségű „kollégáiról”. Megtaláljuk a többi azonos vagy rokon témájú oldal címét, rengeteg könyvajánlatot, a hölgy bemutatkozását, és ismeretet nyerhetünk a „szakmáról”.

A másik a The Working Witch honlapja: www.geocities.com/Athens/8793/. Itt szintén mágiáról, rituálékról tájékozódhatunk egy igazi, gyakorló „boszi” segítségével. Az egyik legérdekesebb leírást a Books of Shadowsnál (www.geocities.com/Athens/8793/BOS.html) találjuk, ahol részletes információt



kaphatunk a boszorkányokról, üvegömbökről, gyertyákról, és például a pentagrammák jelentésének megismeréséhez is itt juthatunk el, ami a Symbols and Stars link alatt szerepel. Aki látta az Ötödik elem című *Luc Besson*-filmet, annak, gondolom, nem újdonság, hogy az ötszög mit szimbolizál: a víz, a tűz, a föld, a levegő és a lélek együttese mint az élet jelképe. De persze itt van még a hat-, hét-, nyolc-, kilenc- és tizenkétszögek jelentése is. S ha böngészés közben nem váltottunk át békává, már ezért is megérte körülnézni.

Sok kép, kevés banner

(Banner-Free Porn Thumbnail Post)

www.bannerfree.com/



Ez a kikötő azoknak a szörfözőknek az érdeklődésére tarthat számot, akik szeretnek erotikus- vagy szexképek után kutatni a Világhálón. A nagy gyűjtögetők tudják, hogy egy-egy színvonalasabb site megtalálása bizony fáradtságos munka lehet, hiszen a rengeteg fizetős site az összes lehetséges módon megpróbálja eladni magát nekünk. Különösen két fajtája van ezeknek az utóbbiaknak, melyeket mindenki utál. Az egyik a „pop-up window”-s változat. Ezek új böngészőket, Java-ablakokat nyitnak meg nekünk, mielőtt belépünk vagy távozzunk, közben pedig bannerhegyeket zúdítanak ránk. A másik változat az „összevissza linkegetős”, amely mindenfélét ígér, de valójában szintén csak bannereket tartalmaz: ezekkel más, ugyan-

csak bannerrel teli oldalakra vezet minket.

Persze előbb-utóbb még a fizetős site-okon is meg lehet találni azt a pár képet, amelyet a készítőik kegyesen megmutatnak gyűjteményükből. De összevetve a sok fáradtságot és azt a pár fotót, amit találunk, bizony az egész nem is éri meg. Más lenne a helyzet, ha egy „pornóangyal” összeszedné az összes ingyenes elérhetőséget, amelyeken aztán csak véggé kellene klikkelni. És láss csodát: van ilyen angyal. A fent megadott URL-en megtalálhatjuk azt a naponta frissített gyűjteményt, ahonnan probléma nélkül lelophatjuk, letölthetjük kedvenceinket. Közben pedig nincsenek bannerek, nincs mindenféle ablak-megnyitás, csupán egy nagy, magyarázott lista linkekkel a képekre.



ÉT LAP

Inkább szamorodni, mint szomorodni

(Borvidékek)

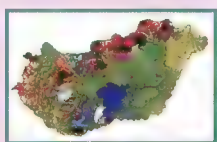
spike.fg.gau.hu/dep/kereszteset/szolo_bor/bv00.htm

(Borvirág Borközpont)

www.borvirag.hu/



Bevallom, ez idáig abban a hitben éltem, hogy a tokaji szamorodni elnevezésének köze lehet a szomorkodáshoz – lévén, hogy utóbbi esetben jól jön belőle néhány korty. Ám a valóság az, hogy neve a szláv „ahogy megszűletett” jelentésű szóból származik. Hogy ez a név pontosan mire utal, nem tudom, de talán azzal lehet összefüggésben, ahogy a szamorodni készül, mivel a szamorodni „az aszúszemek kiszedése nélkül készített mustból forró, jó minőségű bor”, vagyis a „tökén aszúsodott szőlőbogyókat is tartalmazó túlérrett, válogatás nélkül szedett szőlőfürtök feldolgozásával nyert mustból származik, és jellemző illat és zamattal rendelkezik”. Egy szóval finom. S hogy hány pohárral kellett innom a megfajtás?



Mennyei tészta és társai

www.italian-food-net.ittc.it/default.htm

Csodás reneszánsz emlékei és művészei, a maffia, Lollobrigida, Sophia Loren és Fellini mellett pompás étkeiről is híres Itália. A kínai konyha mellett az olasz az, amely minden ország ízlésének megfelel. A tíz világ-

Ugyan! Elég a fenti linkeken barangolni, és józan érdeklődéssel minden kérdésre választ találunk. Az első linket követve borvidékeink térképén és az egyes vidékek részletes leírásán túl az aszúkészítés technológiájára is fény derül, van egy jó kis folyamatábra arról, hogyan ágazik szét a szamorodni, az aszú, illetve az aszúszencia gyártási folyamata. S még ennél is több tájékoztatást kaphatunk a Borvirág Borközpont ugyanis komolyan vette a nevét, és tényleg központhoz illően sokrétű információkkal szolgál. Borászok listája, magazin, ahol mindenféle cikkek olvashatók, receptek, „mit együnk a jó bor előtt?”, borvidékek jellemzői, és van játék is, hírlevél, levelezőlistára iratkozhatunk fel, s még borboltot is találhatunk, kedvezményes internetes rendelési lehetőséggel.

És végül, ha hozzájutunk egy üveg kitűnő minőségű borhoz, ne feledjük, hogy „őkör iszik magában”!



város a világon, ahol néhány perc leforgása alatt ne botlana az ember egy pizzériába, amely specialitásaival csábítja az esendő halandót. Egyébként a laikus azt gondolhatja, hogy az olasz konyha és a paradicsom ősidők óta összefüggő fogalom-pár, pedig egészen a XVII. század végéig eme isteni zöldség nélkül kellett a szakácsművészetnek boldogulnia. Ekkoriban alakult csak ki a mai olasz ivízvilág: Európa került ugyanis az amerikai kontinensről, pápai áldással, a „perui alma”, azaz a paradicsom, a jellegzetes illatú oregánó és a bazsalikom. Talán sehol nem készítenek olyan sokféleképpen a pastát, azaz a főtt tésztát, mint Olaszországban. Egyedül itt tekintik a tésztát fő fo-

Benvenuti in Veroni.



Salumi special. Dal 1925

gásnak, amit szinte mindig sós kiegészítővel, zöldségekkel, hússal, hallal és sajttal fogyasztanak, nem pedig második vagy harmadik fogásként, édességként, mint más népeknél. Amikor összeütközött otthon egy gyors olaszos vacsorát, és a száraz tésztát a forró vízbe dobjuk, gondoljunk halásan *Marco Polóra*, aki Kinából elhozta nekünk a tésztaaszárítást titkát. S ha felebreedt a kíváncsiságunk, keressük fel a fenti címet. Klikkeljünk a Ricettario feliratra, az olasz tartományok közül válasszuk, mondjuk, Toscanát, és készítsünk egy Cipollátát. Mmmm...



HAPSINÉZŐ

Bab úr, a rekeszizmok réme

mars.arts.u-szeged.hu/~sajt/Homepage3/Mindig/MrBean/eletrajz.htm
shrike.depaul.edu/~pvakseli/

Rowan Atkinson állítólag szexi. Meglepő. És mulatságos. Igen. Legalábbis a Neten található róla nem egy ilyen kijelentés. A fene tudja. Végül is tényleg unalmas kezd lenni az

örök védelme alatt kószált Ausztráliában, és a harcos lányok jobbra-balra áléltak hősünk szexuális kisugárzásától. (Lehet, hogy nincs fantáziám, de nem tudom el- képzelné a dolgot...) Egy

a „bombahapsi” típus, aki dagadó izmokkal, szakadt trikóban másfél órán át gépfeje- verrel lő, s ha közben néha abbahagyja, csakis azért, hogy valami iszonyúan poénos és iszonyúan amerikai aranyköpés hagyja el ajkát. Aztán lő tovább. Szóval tény, hogy jó lenne valami változatosság. De azért Mr. Bean... Na jó. A lényeg, hogy állítólag női test-

tizenkilenc éves leányzó pedig így nyilatkozott: „Egyszerűen imádom. Örült szexi, és egyre szexisebb. Olyan férfi, akit gyámolítani lehet...” A nyilatkozat lejegyzője nem közölte, hogy a hölgy agyrázkódás után vagy szemmütét előtt volt-e. Rowan Atkinson mindenestre eredeti egyéniség, és világszerte tömegek rekesz-



izmaits viseli meg rendszere-
sen. Eredeti szakmája elektro-
mérnök, a közhiedelem
szerint pedig a műszaki em-
berek kissé száraz és fantá-
ziátlan egyéniséggel bírnak.
Kíváló cáfoltat erre Atkin-
son, aki már az egyetemen
népszerű humorista volt. Si-
keres duót alkotott egy Tony

Blair nevű cimborájával, aki
azóta miniszterelnök lett.
Hogy a népszerűségi listá-
kon a hajdani páros melyik
tagja áll előrébb, még nem
vizsgálták. Mindenesetre
Atkinsonnak számos rajon-
gója akad, és az Internetet is
jól megpakolták róla szóló
anyagokkal...



Rowan Atkinson's Biography



Szex mindhalálalig

www.millsaps.edu/~beckea/flynn.html

Erol Flynn minden bizony-
nyal szép eséllyel indulna a
legtöbb nőt elcsábítók verse-
nyén. (Hogy ír származásának
szerepe van-e ebben, nem tu-
dom, de a klubban ott van
mellette például John F. Ken-
nedy, Sean Connery, Liam
Neeson...) Mielőtt a színészet-
tel próbálkozott, volt bokszol-
ló, aranyás, gyöngyhalász,
rendőr és még sok minden
egyéb. 1934-ben szerepelt
elsőször filmen, s szinte azon-
nal sztár lett és szexbábvány.
Az a hír járta róla, hogy min-
den nővel viszonya volt, aki
a filmgyár környékén megfor-
dult, a nagymamától az uno-
káig. Minden nőre hatással
volt, és ő igyekezett nem el-
szalasztani egyetlen kínálko-
zó lehetőséget sem. Különö-
sen a tizenéves lányokat
kedvelte, s ennek meg is lett
a következménye. Ellenségei
közismert gyengeségét ki-
használva többször is bíróság
elé citálták kiskorúakkal való



kapcsolatai miatt. 1943-ban
két fiatal lány feljelentette
nemmi erőszakért. Az ügy karrier-
jének és sztárságának végét
jelentette volna, de Errolt ez
sem tudta lecsillapítani. A tár-
gyalás folyamán izgalomban
újabb lányt csábított el: a bírós-
ág épületében cigarettát árú-
sító hosszú lábú, vörös hajú tí-
nit, Nora Eddingtont hódította
meg. Amint véget ért a per,
Acapulcoba utaztak ünnepel-
ni, nyomukban az FBI-jal.



A nyomozók szeretnék volna
végre rábizonyítani Errolra,
hogy illiomitipró. Am ezúttal
a színész vigyázott a látsza-
ra: az ifjú Nora hivatalosan
külön szobában aludt. Az
USA-ba visszatérve gyorsan
összeházasodtak. De hama-
rosan jött a harmadik fele-
ség, Patrice Wymore. Az
esküvő botrányba fulladt,
mivel Errolt, szinte már me-
netrendszerűen, éppen ekkor

tartóztatták le egy 17 éves
lány megerőszakolásáért.
Patrice-t azonban ez sem ábr-
rándította ki.

Erol Flynn negyvenéves kora
után sem csillapodott le, még
a sokat tapasztalt Marilyn
Monroe is némi elismeréssel
nyilatkozik róla Truman
Capote egyik novellájában.
S végül a finálé stilszerűen:
ötvenévesen 17 éves kedvese
karjában érte a halál...

Az elnök és a szoknyák

www.jfkclie.com/johnf.htm

Az USA hajdani elnökei kö-
zül Washington és Lincoln
mellett valószínűleg Kennedy
a legismertebb világszerte.
Már elnöksége idején is rend-
kívül népszerű volt, és halála
után honfitársait a mai napig
élénken foglalkoztatja életútja
és személyisége. Amikor Bill
Clintont országa első emberé-
vé választották, sokan megjeg-
yezték, hogy sikerében való-
színűleg szerepet játszott az
a tudatos törekvés, hogy kül-
sejében John F. Kennedyre
emlékeztessen. JFK valóság-
gal legendás figura az ameri-
kaiak szemében, bármely vele
foglalkozó írás vagy film szé-
les érdeklődésre számíthat. Az
Internet is tele van róla szóló
anyagokkal, főként meggyil-
kolásával kapcsolatos talála-
zatokkal, írásokkal. Szemmel
láthatóan az amerikaiak – ez
a menterendszeren keresztül,
a merénylettel foglalkozó fil-
mekből is látszik – a mai na-
pig nem tették igazából túl
magukat az 1963. november
22-én, Dallasban történt tra-
gédián. Clinton a külső hason-
lóság mellett JFK szoknyabon-
dond természetét is „örököl-
te”. A különbség az, hogy –
bár mindenki tudott róla –
Kennedyt nem hurcolták meg
számos, vagy inkább meg-
számálhatatlan, nőgye mi-
att. Legközismertebb Marilyn
Monroe-val folytatott viszo-
nya, aki párhuzamosan az el-
nök öccsével, Roberttel is
összeszűrte a levet. JFK-nak
mellesleg minden lépését fi-

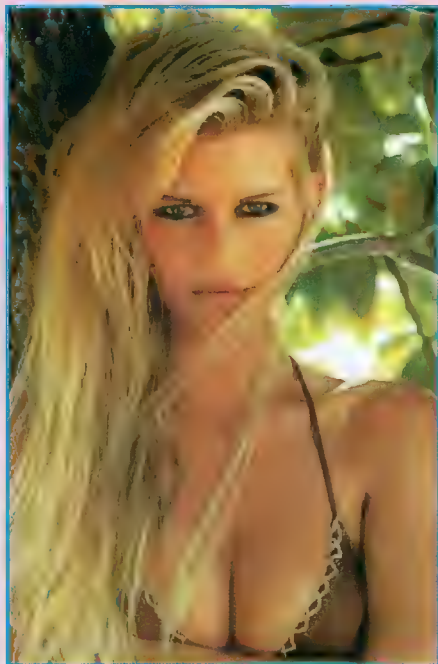
gyelte az FBI, már 24 éves
korától. Mire elnök lett, több
kötet róla szóló anyag pihent
a szövetségi nyomozóiroda fi-
ókjaiban. Az iratok részlete-
sen foglalkoznak az elnök
szerelmi életével. Ezek alap-
ján JFK-nek 1939 és 49 kö-
zött egy társasági hölgy, Durie
Malcolm volt a felesége, anél-
kül, hogy ez közudomású lett
volna. 51-ben kis híján elvette
egy angol színész feleségét,
a zsidó-lengyel származású
Alicia Pudomot, ám a Ken-
nedy-klán feje, Joe megaka-
dályozta a fia karrierje
szempontjából előnytelen há-
zasságot. Helyette a szép
Jacqueline Bouvier lett a meg-
felelő hitves. Azonban az ő
megjelenése sem változtatott
Jack nőfáló kedvén. Az FBI
feljegyzései szerint egyik utol-
só barátja, Judith Campbell
Exner párhuzamosan a chica-
gói maffia fejének, Sam Gian-
cónak is a kedvese volt...

A fenti címen részletes anyag
olvasható a legendás elnökről,
élete ismert és kevésbé ismert
tényeiről. Megér egy látogatást.



HIÚSÁG VÁSÁRA

Tündéri Claudia

www.geocities.com/Hollywood/7018/index.html

Sok modell azért fut be, mert különleges, karakteres, szexis vagy egyenesen extrém a külseje, mint például Lagerfeld új kedvencének, a kriptaszökevény kinézetű Stella Tennantnek. (Az új lány egyébként az angol királyi családdal áll rokonságban.) Claudia Schiffer ellenben egyszerűen szép. Épp olyan, ahogyan a gyerekek a tündéreket képzelik. Nap a szépséget persze a nap 24 órájában gondosan őrzi, korán kel, korán fekszik,

alig eszik, akkor is csak azt, ami abszolút egészséges, és minden percét németes precizitással rendeli alá külseje ápolásának. Olyan szigorú menetrend szerint él tinédzserkora utolsó éveitől, mióta topmodell lett, melyet kevés fiatal lány viselne el. A szépségipar történetének legcsinosabb szerződését írta alá a Revlon céggel 1992-ben. Tízmillió dollár, vagyis több mint egymilliárd forint volt a fizetése azért, hogy a körmére és ajkára a cég



termékeit engedte kenni, aztán a kamerába mosolygott. A szép tündér egyetlen hibája hajdani kedvese, David Copperfield szerint, hogy önmagán kívül semmi sem érdekli igazán. Ez a jellemhiba joggal idegesítette a valószínűleg szintén egoista bűvészt, ám azokat, akik az Interneten gyönyörködnek Claudiában, bizonyára nem fogja zavarni...



Görög öltözékek

www.uky.edu/ArtsSciences/Classics/agfe-moyrsmith.html

ΔΙΟΤΙΜΑ

Materials for the Study
of Women and Gender
in the Ancient World

Az ókori görögökről első sorban a harmónia, a szépség, a derű jut az eszünkbe, hiszen a fennmaradt műalkotások leginkább ezt sugallják. A görög mitológiára is jellemzők a kedves, játékos történetek. Az istenek-

ben az emberfeletti mellett sok az emberi vonás, sok az erényük, de számos fogyatékosságuk is van. Hatalmuk – a többi vallástól eltérően – korántsem korlátlan. Az emberek és istenek kapcsolatában nem csak tisztelet, hanem a kedélyes barátkozás is megtalálható. Sőt az égiek és földiek közt gyakran fellobbanó szerelem gyümölcsének tartották számos legendás hősüket. Nem meglepő hát, ha isteneik, a műalkotások tanúsága szerint, éppen úgy öltöztek, mint ők. Ami persze nem csoda, hiszen minden jó ízlésű istenségnek be kell látnia, hogy az ógörög divat igazán elegáns volt. Az alapformák, a khitón (ing), a peplosz (női átvető) és a himation (felső „kabát”) használatával, redőzzel, átkötéssel számos trükkös és dekoratív ruhafazont hoztak létre. Ezeket sosem szabták-varrták, hanem a testükre tekerve, ráncolva, kötözve viselték. E szép és a mai divatot is gyakran megihlető ruhákban gyönyörködhetünk a fenti címen.



Fessük vagy lyukasszuk?

www.vitel.com.au/customer/00477/homepage.htm
www.shsaa.org/Spectator/94n3/10piece.html
www.geocities.com/Eureka/Park/7445/pictures.htm
www.geocities.com/Broadway/5602/mehndi.html



Néhány éve még az útikönyvekben, dokumentumfilmekben csodálta meg az emberek egyes egzotikus tájak őslakosainak különös ékszereit, orrbavalóit, tíz nyakpánttal megnyújtott nyakú asszonyait, különös mintákkal telefestett testüket. Ma viszont már normális látvány nálunk is a művészien tetovált bőrfelület, a nyelvből, orrból, fülbe, szemöldökbe, köldökbe fűzött ékszer. A piercinggel foglalkozó szakemberek szerint a mellbimbóba és más intim részecskébe rögzített ékszerek sem ritkák, de hát ezeket normális esetben nem látja az utca közönsége. Vannak, akik szerint a fül, maximum az Orr kifürése még elfogadható, a többi viszont már beteges ötlet, nem beszélve arról, hogy veszélyes lehet. Sokan azt hiszik, hogy ez egy új divat, pedig hasonló szokások már az ókorban is voltak. Az

orrbavaló Indiában nők és férfiak körében is elterjedt volt, a mellbimbóban és nem a szervben hordható dísz pedig már Rómában is viselték – főleg a férfiak „szépiették” így magukat. Mivel fájdalomcsillapítás és fertőtlenítés nélkül szerszámolták fel a delikvenseket, nem lehetett túl kellemes a beavatkozás. Manapság állítólag se veszéllyel, se fájdalommal nem jár a dolog. Általában a tetoválószalokban lehet apró ékszert berakítani a kívánt helyre. A www.vitel.com.au/customer/00477/homepage.htm címen kedvcsinálónak szép piercing-ékszerek nézegethetnek, a www.shsaa.org/Spectator/94n3/10piece.html oldalon pedig beszélgetés olvasható néhány lelkes viselőjükkal. Az azonban elenyésző lehet. Sokan azt hiszik, hogy ez egy új divat, pedig hasonló szokások már az ókorban is voltak. Az

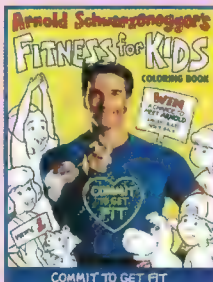


val, orrbavalóval, köldök-díszrel vagy az ezek okozta hegekkel. Nem beszélve a szintén divatos tetoválás örökké tartó nyomairól. Ehelyett sokkal szimpatikusabb megoldás a mehndi viselete, amit az indiai festményeken, indiai táncosokról készült fotókon már megcsodálhatunk: a kézre, lábra, esetleg más testrészeire (leggyakrabban vörös hennával) festett bonyolult mintákat. Állítólag ez a legújabb divat Amerikában – mindenesetre szimpatikusabb megoldás, mint a tetoválás. A www.geocities.com/Eureka/Park/7445/pictures.htm oldalon kedvcsináló képeket láthatunk, nyáron már neki is lehet látni kipróbálásának. Ha a tetoválószalokon addig nem veszik fel szolgáltatásaik közé a mehndit, otthon is megpróbálkozhatsz a festéssel, ha felkeressük *Rupal Pinto* mehndi-művész anyagát az Interneten, a www.geocities.com/Broadway/5602/mehndi.html oldalon. Ő mindent elmond, amit a mehndiről tudni kell, eredetét, történetét, hagyományait, és hogy hogyan készítsünk hozzá megfelelő festéket.

Fogyjunk le, avagy harc a kalóriákkal

www.schwarzenegger.com/calorie.html
www.runnersweb.com/running/ex-cal2.html

A tévében és az újságokban rendszeresen találkozhatunk olyan hirdetésekkel, ahol mindenféle csodálós gépeket ajánlanak nekünk, amelyekkel „napi 15 perc ráfordításával fesszessé varázsolhatja a fenekét”. Ezeket a berendezéseket aztán lehet tolni, húzni, magunkra tekerni, a szőnyeg alá dugni, és természetesen vagyonokért megrendelni, megvásárolni. Persze könnyű dologuk van az eladónak: mi alapvetően lusták vagyunk, nem szeretjük magunkat megerőltetni, ráadásul nincs időnk mindennap órákat edzeni. De ha jön egy estély, színház, esküvő vagy diszkó, ijedten kapunk a fejünkhez: úristen, tavaly nyáron még rám jött ez a szőnya! Ilyenkor aztán előkerül a megrendeléselvény, és – a szintén mérgeződrága fogyasztó csodaszerek mellett – megveszi az ember a gépeket. Aztán kicsomagolósor néha bizony kicsit koptattnak, kisebbnek látszanak, mint a hirdetésben, nem is illeszkednek olyan jól, és a leírásuk is törökül van. De harcba fel! Ha napi 15 perc nem is, de félórával 8-10 perc talán belefer... Azonban aki komolyan veszi saját fittségét, az tudja,

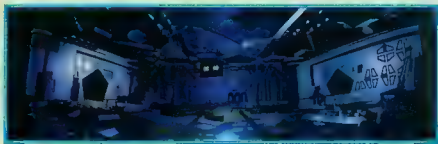


hogy a fenti út nem túlságosan célra vezető. Izadás nélkül maradnak a kilók, ebbe bele kell törődnünk! Aki pedig még mindig hisz a csodákban, annak ajánljuk, hogy nézzen meg egy-két kalórialeadás-számító oldalt, mondjuk a fentieket. Megtekinthetjük, hogy milyen típusú mozgással mennyi idő alatt mennyi energiát éget el a szervezete. Nincs mese: a kocogás csak kocogás, és nem futás! Figyelem: tartsuk szem előtt, hogy ezek a site-ok többnyire amerikaiak, ami azt jelenti, hogy igen gyakran helytelenül kalóriát (cal) írnak kilokalóriára (kcal) helyett. Ott, ahol a súlyunkra kíváncsiak, szintén figyeljünk: ezt többnyire fontban (kb. 45 dkg) kell megadnunk.

JÁTÉKOK

Blender – Ingyenes 3D-s program Hollandiából

www.neogeo.nl/

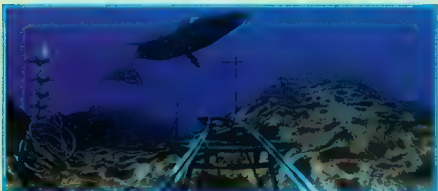


A komputer generálta háromdimenziós grafikáé a jelen és még inkább a jövő. Ez nem vitás, főleg, ha megnézzük az utóbbi idők reklám- és mozifilmjeit – s akkor még nem is beszélünk az egyre több művészfilmről. Sokakban merül fel az a laikus kérdés, hogy mikor jön el az idő, amikor a színészeket is animálni fogják a filmekben. Valószínűleg ez még igencsak a jövő zenéje, ha másért nem is, de az igen magas költségek miatt egyszerűen nem működik még a dolog. Ezenkívül képzeljük el, hogy mennyi pénzt kérne el például *Brad Pitt* az arcának jogaiért...

Ha be akarunk lépni a virtualizált világba, a Neten megkapjuk rá a lehetőséget. A 3D-s szoftverpiacot gyakorlatilag négy program uralja. A 3D Studio Max, a Softimage, a LightWave és a Maya, amely nem más, mint az Alias Wavefront PowerAnimator utódja. Ezek a programok főleg a professzionális felhasználóknak készültek, ami többek között az árukból is világosan látszik. Egy teljes Maya csomag körülbelül 30 millió forint, és ehhez jön még a szükséges számítógép. Ez

persze nem azt jelenti, hogy „amatőrök” nem dolgozhatnak velük, csak éppen nem legálisan. Nos, természetesen ebben a régióban is megjelentek az ingyenes programok, és ezek közül talán az egyik legjobb a címben szereplő Blender.

Egy kis független holland cég, az érdekes nevű Not a Number tartja kezében a fejlesztést, és nagyon ügy néz ki, hogy nem végezt rossz munkát. A program az alap Unix-plattformokon fut, mint Silicon Graphics, Sun, Linux Alpha és FreeBSD/Linux i386, de készülnek már a Windows-, az Apple- és a BeOS-verziók is. Támogatja a PC-s Unix OpenGL hardveres gyorsítást. A program site-ján találhatóunk egy-két screenshotot, amely működés közben ábrázolja a Blendert. A képekből tisztán látszik, hogy nem egy egyszerű dolgról van szó, ezért mindenkinek érdemes elolvasnia a leírását. (Igaz, ezt már vélemény 47 dollárért kell megrendelnie az érdeklődőnek.) Nos, mindent összevetve, aki szeretne egy professzionális, de igazán „olcsó” 3D-s szoftvert, annak mindenképpen ajánlott az oldal. Érdeklődők, vigyázat: könnyű belesni!



LÉLEK

Jézus önéletrajza (!?)

www.amazon.com/exec/obidos/ts/book-reviews/0968243703/



Jézus Krisztus, a Názáreti, Yeshua, Iesus, Issa, Messiás, Isten fia – számos néven emlegetik azt a férfit, aki *Heródes* uralkodása idején született Júdeában. Követői a Biblia Újszövetség részében tették közzé élettörténetét, amely állítólag a legolvasottabb mű. Mindenesetre most megtud-

hatjuk, hogy az élettörténet hiányos. *Richard G. Patton* közrebozsította új művét, melynek szerényen a „Jézus önéletrajza – az elveszett évek” címet adta. Állítólag írását számos új keletű bizonyíték támasztja alá. A terjesztők azt ígérk, hogy aki nekiáll az elolvasásának, olyan élményben lesz része, amelyet sosem feled el. Az olvasók számára feedback-oldalt is biztosítanak, ahol feltehetik felmerülő kérdéseiket, egyenesen az írónak. Azért önmérsékletre intik az esetleg felhaborodókat. Mielőtt nekiállnának leszedni a keresztvizet szegény jó *Richard G. Patton*-ról, gondolják csak meg, *Kopernikusznak* is mindenféle csúnyát mondtak a kortársai, mikor azt állította, hogy a Föld nem lapos...

Einstein gondolatai a vallásról a tudományok tükrében
(Einstein on Science and Religion)

www.stcloud.msus.edu
/~lesikar/einstein/index.html
(Albert Einstein Online)
www.westegg.com/einstein/

Albert Einstein vonásait, híres relativitáselméletét mindenki ismeri. Bár ez utóbbinak nagy része a fizika tananyagához tartozik, kevesen mondhatják el magukról, hogy igazán értik is. Az *Albert Einstein Online* kikötőben ezért a Nobel-díjas zseni életrajza mellett tudományos értekezései is megtalálhatók. Sok link vezet munkásságával kapcsolatos oldalakra. Például innen juthatunk el arra a hálózatra is, ahol Einstein különböző vallási kérdésekkel kapcsolatos gondolatai rejtőznek, melyek sokkal kevésbé ismertek a hallgatóság előtt. Vajon vezethet-e a tudományos kutatás vallásos élményekhez? Hiszen a tudomány önmaga is egy-

fajta hit.

Lehet, hogy

Isten csak definíció kérdése? Századunk egyik legnagyobb gondolkodója szerint mindenki, aki komolyan foglalkozik a tudományokkal, egyre jobban meggyőződik arról, hogy egy szellem testesül meg az univerzum törvényeiben. Megozózz egy olyan szellem, amely magasabb rendű az ember szelleménél. Manapság elterjedőben van egy mondas, miszerint a tudomány egyre közelebb jár ahhoz, hogy kutatásaival bebizonyítsa Isten létezését. Vajon mi a vélemény és tapasztalata ezzel kapcsolatban a relativitáselmélet atyjának, *Albert Einsteinnek*? A kíváncsiak ezt is megtalálhatják ezeken az oldalakon.



Hogyan keressünk kész



Lássuk be,
a weblap-
szerkesztés

könnyen függőség-
hez vezető hobbi.
Aki belemerül, egy
idő után rabja lesz
ön maga és a ször-
fős világ elvárásai-
nak, hogy home-
page-e mindig
jobb, tartalmasabb,
színesebb, profibb
legyen, és lehetőleg
előkelő helyet fog-
laljon el a látoga-
tottsági toplistákon.
Ugyan hol térül
meg ebbe az
egyébként lebilin-
cselő alkotómunká-
ba fektetett renge-
teg idő és a havi
telefonszámlára, új
hardver vásárlásá-
ra, szkennelésre
stb. költött pénz?

Sok web-építőben
talán fel sem merül
a kérdés, hiszen ál-
talában elégtételt
jelent a látogatóktól
besöpört erkölcsi
elismerés, a virtuá-
lis létezés boldog
tudata, valamint
a személyes és üz-
leti kapcsolatokban
jelentkező előnyök.

Egy bizonyos szint után azonban a hobbiból
mesterség lesz, és az, aki már heletre több órát
tölt az Internet-kezelés számára ingyenes
szóráterhelőve teli hasznos és érdekes informá-
ciók, online szolgáltatások létrehozásával, szer-
kesztésével és gondozásával, már joggal vár-
hatja el, hogy valaki szponzorálja tevékeny-
ségét. Az elgondolás nem alapatlan, hiszen ma
már számos olyan nyílt program működik a Hó-
lón, mellyel ún. szponzori vagy ügynöki megá-
llapodást köthetnek a világ web-mesterei. Érde-
mes azonban előbb megérteni e programok
működését, és egy kicsit utánaszámolni: kinél
éri meg bekapcsolódni a meghirdetett „web-
masters make money” szlogen alatt futó pro-
gramokba, és ha a kalkulált számítások nyeresé-
get sejtetnek, milyen szempontok alapján
válasszunk a sok ezerből?

Tény, hogy az alább ismertetett módszerek-
kel az igazán kreatív web-mesterek rendszeres
havi mellékjövedelmre tehetnek szert webes
reklámbevétel vagy közvetítői jutalék formájá-
ban. Nézzük, hogyan is alakult ki és működik ez
az egész. Minthogy a web világa napról napra
egyre üzletiesebb, gombamód szaporodnak az
online boltok és vállalkozások, amelyek elsősze-
gységre célkitűzése, hogy mind több lehetséges
ügyfélkhoz jutassák el üzenetüket, azaz minél
több látogatót, potenciális vásárlót csalogasson
a honlapjukra. A hirdető cégek fizetni is hajlan-
dók azoknak a web-mestereknek, akik szűn
látogatót honlapjukon helyet biztosítanak hir-
detéseiknek, vagy egy ügynöki megállapodás
alapján aktív hivatkozást helyeznek el online üze-
lataik web-címére. A hirdetni kívánó cégek ter-
mészetesen nem egyenként hűzhatnak a
weblap-tulajdonosoknál, és a web-
mestereknek sem kell hirdetőt után tu-
skosniuk; ma már több reklámügynök-
ség, illetve online hirdetőhálózat létezik
az Interneten, ahol találkozhatsz a
hirdető és a hirdetői felületet bizto-
sító honlap-tulajdonosok.

A sokféle webes reklámügynökség
és jutalékos program közös tulajdonsá-
ga, hogy az érdeklődő web-mesterek
ingyen kapcsolódhatnak be a rendszer-
be, tehát minden kockázat nélkül tesz-
telhik a programokat, kipróbálhatják,
mennyit hoz a reklámsíkok vagy bór-
milyen profitorientált hivatkozás beá-
llítása homepage-ükbe. A bekapcsolá-
dás módja sem bonyolult: miután vala-
ki kiválasztotta a számára legmegfele-

lőbb programot, kitölt egy online kérdőívet
a cég honlapján, majd megkap minden szüksé-
ges információt arról, hogy milyen kódok, gráfi-
kák, szövegek kell elhelyeznie a virtuális ügynöki
kapcsolat kiépítéséhez. Amint a szerkesztés
meglért, a web-mesternek a honlap promó-
cióján túl nincs más dolga, mint időnként meg-
tekinteni a termelt dollárokat simulató online
statistikákat, melyeket a legtöbb program szol-
gáltatásként nyújt partnereinek.

A különböző reklám- és ügynöki programo-
kat aszerint csoportosítottuk, hogy milyen ren-
dez szerint fizetnek jutalékot partnereiknek.

**1. PAY-PER-VIEW, azaz a reklámsík (ban-
ner) megjelenésért fizető programok.**

CPM-modellnek is nevezik, ahol a szak-
szárgon szerint a CPM az 1000 megtekintésre
vonatkozó költséget (a hirdetés megjeleníté-
sétől kezdve a bevétel) jelenti. Csak a több
tíz- vagy százazres látogatottsággal bíró honla-
pokkal érdemes bekapcsolódni e rendszerek-
be, mert alacsony hatékonysága miatt igen
alacsony reklámdíjat adnak érte a hirdető.
* SafeAudit (www.safe-audit.com) friss CPM-
ajánlata 1 dollárt ígér ezer megie-
jenítésenként, a magyar Webreklám (www.webreklam.hu) 250 Ft-ot.

A CPM-modellt egyébként már egyre ritkáb-
ban alkalmazzák, mert a hirdető felismerték,
hogy a kisimreli banner-felületen elhelyezett
reklám hatása sokkal pontosabban mérhető
úgy, ha a reklámsíkra való kattintások számát
méri. Ezért is tartott a legtöbb szlogahirdetést
alkalmazó hirdető az ennél jóval hatékonyabb
pay-per-click modellre.

ValueClick

The Pay for Results Advertising Network

ValueClick pays
Member Sites
18 cents a click

Welcome to ValueClick The Pay-for-Results Advertising Network

ValueClick is the internet's largest **result-based** advertising network, **guaranteeing** results for buyers and sellers of online advertising.

ValueClick enables **advertisers** to advertise without the risk. Our Cost-per-Click model allows clients and agencies to reach their target audience, paying only when customers click on the ad and visit their website.

ValueClick guarantees our **Member Sites** a consistent revenue on 100% of their available advertising space. That means increased revenue for niche sites, as well as custom solutions for high traffic sites interested in more revenue.



JOIN AS A MEMBER | ADVERTISER | NEWS | CONTACT US | HELP

© 2000 ValueClick Inc. All rights reserved. ValueClick, the ValueClick logo, and the ValueClick network are trademarks of ValueClick Inc. All other trademarks are the property of their respective owners.

pénzt web-lapunkkal?

2. PAY-PER-CLICK, azaz a reklámcikkra kattintás (click through) után fizelő programok.

Lényege, hogy egy banner-helyet kell átadnunk a reklámgépnévségnek honlapunkon, ahol változva jelennek meg megbízók hirdetései. A jutalék mértéke kattintásonként 0,06 és 0,20 dollár között mozog, programtól és hirdetőtől függően. Vannak ügynökségek (pl. ValueClick, SafeAudit, ClickTrade), amelyek lehetővé teszik bizonyos kategóriába tartozó hirdetések kiválasztását, valamint kizárását, ezzel is segítve, hogy minél inkább kiköthetünk tartalmához és látogatóink érdeklődéséhez tudjuk igazítani a megjelenő hirdetéseket, illetve kizárni annak lehetőségét, hogy versenytársaink éppen mi oldalunkon hirdessenek.

Talán a legmegbízhatóbb és egyben legnépszerűbb pay-per-click program a ValueClick (www.valueclick.com), amely pontos és részletes online statisztikákkal, felhasználóbarát utasításokkal és tartalmas

Vannak szigorúbb, de egyben kedvezőbb ajánlatot kínáló pay-per-click ügynökségek (pl. TechnoSurf, AdWave, Burst), amelyek korlátozzák a hirdető weblokok felvételét: csak saját domain-névvel, minimum havi ötezes látogatottsággal bíró és angol nyelvű oldalon hajlandók hirdetni, cserébe azonban valamennyivel többet (akár 0,20 dollár) fizetnek kattintásonként, a TechnoSurf pedig tisztességesen honorálja új hirdetőpartnerek beszerzését is. Ezt „two-tier”, azaz kétszintű jutalékos rendszernek nevezzük, ami kicsit emlékeztet az MLM-szisztemára, szelidebb formában.

További ismert pay-per-click típusú programok, amelyek közül választhatunk a BannerSpace, a ClickAgents, a Click2Net, és végre fejlesztése alatt álló a sok elégedetlen hirdetőt maga mögött tudó magyar WebReklám első versenytársaként megalakult BannerOnline, amely „Pont-wwwwadász” programjával figyelemreméltó modellel színesíti a web-hirdetések piacát, hiszen nem csak webmestereknek, de a kattintálgató szörfösöknek is kínál pénzkeresési lehetőségeit.

Összefoglalva, a pay-per-click típusú programba elsősorban a nagyobb forgalmú webloppal érdemes jelentkezni, de az ebből származó jövedelmünk így is szerény összeg lesz. E programok javára írható azonban, hogy kiépítésük rendkívül egyszerű, a regisztráció és a kód beillesztése után gyakorlatilag nincs semmi teendőnk a reklámcikkal, ha egyszer beüzemeltük, hosszú távon is működhet, és hónapokon, éveken át termelhet folyamatosan bevételt, amely a befektetett konkrét munkához (nem több mint egy óra viszonyítva méltányosnak mondható).

Komolyabb, akár megélhetési forrást biztosító bevételhez sokkal nagyobb eséllyel járhatunk az ún. pay-per-action típusú progra-

mmal, ezen belül a PAY-PER-LEAD (ingyenes termékpromóciós szolgáltatások, pl. termékminták megrendelésére kérdőívek kitöltése stb. honoráridó, valamint a legelterjedtebb, ún. PAY-PER-SALE (tehát konkrét vásárlások után bizonyos százalékos jutalékot fizet), megismában inkább „associaté” vagy „affiliate” program néven ismerjük a ügynöki rendszereket.

Mielőtt bárki megpróbálna a gondolattal, hogy a cikk hatására a sok reklám- és üzleti ajánlat-mentes honlap tulajdonosa agresszív ügyfélszolgálatba kezd a várható profit reményében, egy dolgot fontos tudni. Ha valaki igazán sikeres akar lenni az affiliate/associaté programok partnereként, akkor úgy kell átszerkesztenie web-oldalát, hogy a reklámmal nemcsak hogy ne irritálja látogatóit, de épp ellenkezőleg, azáltal, hogy a site témájához integrált többtestű szolgáltatást vezet be, egyidejűleg még tartalmasabbá és kedveltebbé tegye saját kikötőjét.

Ennek homonyjáról, a legprofibb és a leggyarabban kiépített e-ügynöki rendszerekről (sajnos ezen a területen is vannak amatőrök és nem fizető szállások, jó a elterjedtük őket), csábító kereseti lehetőségekről, a személyre (honlapra) szabott program ideális kiválasztásáról, az integrálás trükkjeiről a téma terjedelme miatt a következő számban lesz szó.

Wesselényi Andrea

www.wesselenyi.com/webmarketing

1999 MÁRCIUS



MONEY MONEY MONEY

Befektetési alap – a legnépszerűbb befektetési forma világszerte

Egy hónappal ezelőtt az internetes tőzsdézésről kaptunk tanácsokat, tippeket *Szeles Zoltántól*, a Procent Befektetési Rt. fejlesztési igazgatójától. A lassan-lassan forgalmat produkáló procent@prim.hu címre megérkeztek az első bátortalan levelek, amelyekben olvasóink már kérdeznék is. A kérdező kedv megelégedését örömmel üdvözlönnék, hiszen ez a rovat akkor telne meg igazi tartalommal, ha a gyakorlati tapasztalatokat, problémákat, vitádszókat osztanák meg olvasóink velünk, s a Procent szakértői ezeket a kételyeket tudnák eloszlatni magyarázatokkal, válaszokkal. Az eddig beérkezett levelekben akadt kritika is a procent-online, valamint az oldalának frissességével kapcsolatban (ezt az észrevételt természetesen továbbítottuk az illetékesekhez, hogy ők válaszolják meg közvetlenül), de akadtak kérdések is. A témafelvetéseket összegezve úgy gondoltuk, hogy többek kívánságát teljesítjük, az *Szeles Zoltánt* most a befektetési alapokról kérdezzük.

– Az utolsó évtizedben a befektetési alap volt az a kollektív forma, amely újrarájzolta a befektetések palettáját, és emberek milliárdjait te aktív tőzsdézőkké. A befektetési alapok az egyébként óvatosságot megtagadókra vad szabad versenyben kapitalisták lettek, akik szabad belátásuk szerint döntöttek a befektetéseikről, és mellesleg rendkívül módon élvezik a rájuk szabadulni lehetőségeket. Rendkívül hangsúlytöltődés ment végbe a megtakarításokért ugyanis csak harcoló bankok és biztosítók rovására. A befektetési alapkezelő társaságok ugyanis jelenleg már több pénzt gyűjtöttek össze, mint a nyugdíjalapok vagy a biztosítók, és erősen veszélyeztetik a bankok pozícióját. A befektetési alapok tradicionálisan a tőkepiacok meghatározó szereplői, az elmúlt években azonban egyértelműen a mérleg nyelvét válták. A világszinten befektetett tőke mintegy felét magának tudó USA-ban a jegyzett befektetési alapokban összegyűlt tőke tavaly év végén meghaladta az 5,3 billió dollárt.

– Milyen tényezők állnak e világszerte erősödő tendencia hátterében?

– Mindenképpen komoly hatást gyakorolt a folyamatokra az a tény, hogy a nyugati világ tőzsdéi kifejezetten jó éveket tudhatnak maguk mögött, ami folyamatosan újabb és újabb pénzeket irányított a legnagyobb állomány növekedés elkönyvelő részvénytársaságokba. A pótlólagos tőke ugyanakkor természetesen az alapkezelőket újabb vételre ösztönözte, s így alakult ki a növekvő indexek – új likviditási – tovább növekvő indexek spirál. Emellett a „pay-as-you-go” elven működő állami nyugdíjrendszerek öregedő baby-boomerek miatt kénytelenek kevésbé bőkezű politikát folytatni, ami önmagában is a befektetési alapok felé tolja el az így már önmagukról gondoskodni kívánó éhbegek megtakarításait. Továbbá a munkáltatók hozzáállásának változása is a befektetési alapoknak dolgozik, hiszen a dolgozók hosszú távú elkötelezettségét szolgáló „defined benefit” rendszerrel a rugalmas, nagy fluktuációjú jellemző munkaerőpiachoz jobban illeszkedő „defined contribution” rendszerre tértek át. Ennek lényege, hogy a munkáltató egy bizonyos összeget elhelyez a dolgozó számláján, aki azt kiigazíthatja, és maga dönt a vásárolni kívánt befektetési alap kombinációjáról.

– Azt hiszem, nem szabad elhanyagolni az informatikai rendszerek fejlődésének szerepét sem...

– Annnyira nem, hogy ezt külön is szeretném hangsúlyozni, hiszen az informatikai háttér jelenleg már lehetővé teszi, hogy a nap bármely órájában a befektetők tu-

lajdonképpen bármilyen befektetési politikával rendelkezzen, a kombinációját vegyék és adják, a közvetlen részvénybefektetésnél alacsonyabb költség szinten.

A jelenleg talán legnépszerűbb megoldást a Charles Schwab nevű amerikai diszkontbróker cég találta fel. A OneSource néven, amely tulajdonképpen egy befektetési alap szupermarket, ahol a befektetők különböző alapkezelők több ezer alapját adhatják-vehetik alacsony költséggel. Az emberek így áttételesen olyan nemesszerezőséggel tettekhetnek be például az új-zélandi távközlési szektortba, mint ha legrugalmasabban a sarki fűszerezéshez. Fontos tényező továbbá, hogy egész iparág épült ki a befektetési alapok teljesítményének mérésére, a Micropal, a Lipper Analytical, a Morningstar stb. társaságok adatbázisa szinte a világ összes alapját lefedi, a teljesítmények így bármikor nyomom követhetők és összehasonlíthatók.

– Mi a helyzet Magyarországon?

– Az ügyfelek a hazai részvény piacon – mind az értéktőzsdén, mind azon kívül – az 1996 elejétől 1997 végéig tartó, rendületlen árfolyam-emelkedéssel jellemezhető időszakban igen kedvező hozamokat realizálhattak. Az elmúlt évben többször megismétlődött, egész világra kiterjedő árfolyamzuhanások azonban rámutattak arra, hogy a fedezetlen, fundamentális értékek nélküli pozíciókkal rendelkező, egy-két részvényben bízó befektetők igen súlyos veszteségeket könyvelhettek el. A befektetők körében ezért az elmúlt időszakban különösen hangsúlyos igény jelentkezett arra, hogy egy felkészült befektetői gárda lássa el a pénzügyi kezelést, kivéve a fedezetlen tőzsdéi ügyletekből származó veszteségeket, valamint a befektetők számára kevésbé ismert tőzsdén kívüli piac bizonytalanságait. A professzionális alapkezelés emellett lehetőséget nyújt azok számára is a pénznek banki hozamszintnél kedvezőbb befektetésére, akik ehhez túlzottan elfogultak, vagy kevés ismerettel rendelkeznek az értékpapírpiacon.

– Vagyis úgy lehet megélni ezt a piacot, hogy más utolérja a nyugatot?

– A magyarországi befektetési alapok piaca fejlettségében természetesen elmarad a nyugati piacoktól, a régióbeli összehasonlításban azonban nincs szegénykezdő. A hazai ugyanis a térség legfejlettebb piaca a megtakarításokhoz, hisz a nyugati

arány és a szabályozottság tekintetében. A vonatkozó törvény hamar megszületett, '92-től klasszikus befektetési alapok működhettek hazánkban. Jelenleg 31 alapkezelő 67 nyílt végű és 12 zárt végű alapot menedzsel, s a kezelt tőke meghaladja az 1,5 milliárd dollárt, ami a megtakarítások csaknem 9%-a, s több mint 320 ezer jegytulajdonost regisztráltak az alapkezelők. Az elmúlt évek tendenciáit főként a nyílt végű alapok és a részvény-alapok felé történő elmozdulás jellemezte. A nyílt végű alapok népszerűségének háttérében a jobb likviditást és az adóelőnyöket kell megemlíteni, míg a részvényalapok vonzerejét az 1996-'97-es évek rendkívül jó tőzsdéi eredményei alapulták meg. Pozitív fejlemény továbbá, hogy új konstrukciók – nemzetközi, pénzpiaci és fedezeti alap – is megjelentek az alapkezelők kínálatában. A piacot egyébként erős koncentráció jellemzi, a négy legnagyobb alapkezelő uralja a piac több mint 85%-át. A Procent Befektetési Alapkezelő Kft. '98 elején az ügyfelek minél teljesebb körű kiszolgálása érdekében, ugyanakkor a megtakarítások intézményesített befektetéseinek irányába történő elmozdulást felismerve két befektetési alapot indított, amely hamar népszerűvé vált az ügyfelek körében. A **Procent I. Részvény Alap** célja hosszú távú, konzervatív részvénybefektetési politika révén egy 50%-ban a BUX-index részvényeiből, 50%-ban pedig állampapírokból álló értékpapírcsomag megtérülésénél magasabb szintű hozam elérése a befektetők számára. Az alapnak a szeptemberi piaci válság közepette is sikerült az 1998. év eleji értékhez képest pozitív hozamot felmutatni, sőt teljesítménye a közép-európai részvényindex, a CESI hozamát is lényegesen meghaladta. A **Procent II. Kötvény Alap** deklarált célja pedig kockázatmentes befektetési politika révén látra szóló jellegű, az állampapírokkal azonos hozamszintű befektetési lehetőség biztosítása az ügyfelek részére. Az alap év végéig az állampapír-hozamszintet meghaladó, 18,8 százalékos éves szintű hozamot produkált. A befektetési szolgáltatások palettájának bővítése azonban nem állhat meg itt. Meggyőződésünk ugyanis, hogy ügyfeleink elégedettsége csak testre szabott szolgáltatáscsomagokkal növelhető. Ennek jegyében indítottuk 1999 januárjában a **Procent III. Fedezeti Befektetési Alapot**, amely rendhagyó módon éppen az elmúlt időszakban jellemző szélsőséges árfolyammozgások közepette rejti magában jó üzleti lehetőséget. Emellett a **Procent IV. Pénzpiaci Befektetési Alappal** is piacra léptünk, amely mind magánszemélyek, mind pedig intézmények számára versenyképes rövid távú pénzkiosztást biztosít. A jelenlegi helyzetben ugyanis csak a legnagyobb tőkeerővel rendelkező befektetők részére érhető el bankkódon keresztül a magas hozamú, rövid lejáratú – akár csak egy-két napos – pénzpiaci termékek.

Az internetes tőzsdéhez hasonlóan a befektetéseknél az a formája is igénybe vehető a Világáló segítségével? E tekintetben a korábbiakban említett informatikai fejlődés során a Procent Befektetési Rt.-nek egyértelműen sikerült tartania a lépést. Annak ugyanis, aki a személyes kiszolgálással máshogyan kíván üzletelni, nem kell más, csak egy telefonvonal vagy kapcsolat a Világháléhoz. A jegyek ugyanis a Procent Kágyó telefonos ügyfélszolgálat mellett – hazánkban elsőként – a ProcentOnline internetes szolgáltatáson keresztül is megvásárolhatók és visszaválthatók.

LYRA KÖNYVESBOLTOK VÁCON:



Széchenyi u. 8. Tel./Fax: (06-27) 314-460

Csányi krt. 29 A. Tel./Fax: (06-27) 319-320



A Lyra virtuális könyvesboltban 180 kiadó 20000 könyve, 4000 audio- és videokazetta, 2000 CD, 120 félé CD-ROM található meg.

Hetente értesülhet az újdonságokról. Megrendelését 7-14 napon belül teljesítjük.

www.dunaweb.hu/lyra

BUSINESS
Egy jó business online
www.bonline.hu
olvassa a Business Online-t!

EXTERNET
internet

csak nettó 2.500,- Ft-tíz körzetben teljeskörű korlátlan* elérés

(magánszemélyek részére, idő és mennyiségkorlátozás nélkül, korlátlan letöltéssel, e-mail címmel, 1Mb web-lappal)

Kedvező árú szolgáltatási díjsomagok **cégeknek***
(1 db korlátlan elérés, 2 db e-mail, 2 Mb web tártárolat: 5 000,- Ft)

Körzeteink: 52, 53, 54, 56, 57, 59, 66, 76, 78, 79

Rendelje meg szolgáltatásunkat az Interneten:
<http://www.externet.hu/externet/regist.htm>

További partnerek jelentkezését várjuk!

EXTERNET
Informatikai Szolgáltató Kft.
5000 Szolnok, Szapáry u. 9.
Tel./Fax: 56/423-111
E-mail: externet@externet.hu



Ready
COMPUTERS

Ready Comper Kft.

V. Vadász u. 3. 6.

T: 331-05 18 F: 311-86-71

Részletes árlista :

2-333-666/1310#

H-P: 9³⁰ 18 Szo: 9-13

www.ready.hu

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
SZAKÜZLET,
BEMUTATÓTEREM
ÉS SZERVIZ

SZÁMÍTÓGÉPEK
1+2 ÉV GARANCIÁVAL,
AJÁNDÉKSZOFTVEREKSEL,
TÉRÍTÉS ELLENÉBEN
HÁZHOZZÁLLÍTASSAL

ALKATRÉSZEK
NAGY VÁLASZTÉKBAN,
KEDVEZŐ ÁRON

INGYENES
SZAKTANÁCSADÁS,
INTERNET ELŐFIZETÉSI
LEHETŐSÉG

Nincs új a Net alatt – Fejezetek az Internet előtörténetéből (14.)



Nincs új a Net alatt: sorozatunk azt kívánja bemutatni, hogy az Internet jellegzetes alapfunkcióinak történeti előképeit nem harminc évvel ezelőtt, az Arpanet-kezdet időszakában, hanem annál jóval – esetenként több ezer évvel – korábban kell keresnünk. A „rég” és az „internetes” megoldások közötti feltűnő hasonlatosságokkal, analógiákkal, áthallásokkal, keresztkapcsolatokkal talán sikerül a technológia felől ismét a társadalomra irányítani a figyelmet – hogy annál jobban kezdjük csodálni az Internet által biztosított határtalan lehetőségeket. Mint listánkban is látható, a fejezetcímek többségét már „lehívtuk”, ezek megjelentek a lapban, és olvashatók a www.prim-online.hu Internet Kalauz archívumában. A sorozatban a mostani cikket előreláthatólag még egy rész követi.

Az erasmista levelezőhálózat

Kemény János és az „új életközösség”

A hálózat-és telefon hőkora

Mundaneum – a „másképp virtuális világkönyvtár”

A hangok színházától a rádiójátékig – a rádió hőkora

Éter-szörf: a rádióamatőrök hőkora

A memoria gépi kiterjesztése: Vannevar Bush és a Memex

Burusztól Bernig: a postahálózat hőkora

A Minitel tündöklése és... életben maradása

Stafford Beer és a Cybersyn

A mail-arttól a „megsokszorozódott egyedi identitásig”

Az eredeti infosztráda

Céhibehívás és tarsai: a korai híresoportok történetéből

Hyper-ősök: a nem lineáris közleményszervezés előfutárai

Viktor Vasarely: egy próféta Pécsről

Hyper-ősök: a nem lineáris közleményszervezés előfutárai

„vén terem zugában álmódó középkori barát...
... Űl roppant asztalánál, mely könyvekkel teli,
s a nagybetűk közébe kis képsékket ékel”
(Dsida Jenő: Arany és kék szavakkal)

Balról jobbra. Jobbról balra. Felülről lefelé. Alulról felfelé. Sőt az irányokat menet közben váltva, hol erre, hol arra, mint szántás közben a táblavégen megforduló ökr, *bustrophedon* irással: bárhogy, de egyenes vonalban, egymást szigorú rendben követő jeltestekkel. „Ha íráshoz fogunk, a szöveg rögzítésére csakis lineáris technikát választhatunk” – üzenik az írástörténeti kézikönyvek. Ehhez az Internet apostolai még annyit tesznek hozzá, hogy „a hypertext az a technológia, ami a linearitás béklyójából az írást kiszabadítja”.

De valóban a hálózati kultúra pionírai voltak a nem lineáris közleményszervezés megteremtői? Tim Berners-Lee, a World Wide Web szellemi atyja, Ted Nelson, Vannevar Bush és a hypertext más gondolatősei? Aligha. A lineáritás felszaktatásának története hosszú história, és ugyanígy az ókorba nyúlik vissza, mint a betűírás kialakulása. Áttekintése azért is időszerű, mert birtokában – bármilyen furcsának is tűnik

– a „hálózati írástudás” (*network literacy*) alapkérdéseire is közelebb kerülünk, s a látszatra száraz műfaji bogarászgatásból is komoly tanulságokig és izgalmakig lehet eljutni.

Mindenekelőtt jó néhány megkülönböztetés kell tennünk. Az írásos közlemény létrehozása és „fogyasztása”, az írás és az olvasás mint időben lefutó események „linearitása” – és ezzel összefüggésben lineáritásuk felszaktatása – több ponton különbözik egymástól, és egészen más jelent a linearitás a rendszerként, *szintazisként* felfogott szöveg egyes szintjein (hang/betű, szó/szókép, mondat/mondatkép, szöveg/szöveggép) is (1). A rögzítendő közlemény *tartalmának* vizsgálata nélkül elkerülne figyelmünket a linearitás érvényesülésének a rögzítés formáját alapvetően meghatározó *funkciók* közti különbségekből fakadó eltérése (2). Kép és szöveg párosítása, illetve a szöveg funkcióját betöltő kép esetén ismét egészen más lesz a viszony a lineáritáshoz (3).

(1.) A „fogyasztásra szánt” szövegek sokszorosított változatai már egységes írásképet, változatlan végállapotot tükröznek. Ez azonban korántsem szükségszerűen igaz az *alkotás*, a létrehozás folyamatára, amely a *szövegkezelés* teljes

szabadságát biztosítja. (Tudunk olyan görög költőkről, akiknél bizony született úgy disztichon, hogy előbb volt meg a második sor, a pentameter, s utóbb került elé a hosszabbik társ,



a versformát végül is felépítő hexameter). A szöveg javítása, átalakítása, a beszúrás, a szövegrészek cseréje minden írásfolyamatnak természetes velejárója – többek között ez az a tevékenység, amit a számítógépes szövegszerkesztés olyannyira megkönnyített (és ezért nem érzik az átlális kényszerrel az írásmesterek nyomdakészben, hibátlanul fogalmazó és mindent rögtön íróképen leíró „nagy bölényei”). Azonban a piszkos és a végleges változat sem mindig válik ketté. A középkori kódexirodalomban például egyáltalán nem; ott minden olvasás egyúttal újra- vagy továbbírásnak is működött. Megjegyzések, kiegészítések, fordítások kerültek a sorok közé (*interlineáris glosszák*), a szöveg mellett üresen hagyott részekre (*marginális glosszák*). Fénykorát élte az egyébként sumér „találmány”, a *rövidítés*, amelyre az írásgyorsaságot növelő, termelékenységfokozó technikák túl bátran tekinthetünk apró „linearitás-ellenes” lázadásként is, hiszen az adott szöveghelyre tartozó kötelező rövidítés egyszerűsítésével az írás birtoka vétele, dekódolása fordított idő rövidült le kettő-háromról egyetlen érzékelési „egységre”. Ne feledjük: a szem pásztázó, „letapogató” mozgása csak a betűtanulás időszakában tesz egy íráslejt egy felismerési egységgé. Hamarosan nagyobb felismerési egységek átfogására lesz képes (ezt például szótárgyorsaságok énjük tetten), hogy a műveletet még inkább „begyakorolva” átlagosan félsonymai szöveg, „fénypmozaikainak” egymás mellé rakásából álljon össze a befogadás. A gyorsolvasás technika (az ún. *skimming* és *skipping* szulkösalvá) ezt a tartományt képes megnövelni, akár többszöri terjedelmig. (A felismerési egységek egymás mögé rendezésével a nagyobb egész, a szöveg szintjén természetesen „helyreáll” a linearitás.)

(2.) Szöveg és szöveg között óriási műfaji különbségek találunk. Összehangolt szem- és agymunkával birtokba vehetünk *elbeszélő* (narratív), a viselkedés közvetlen összehangolását kiváltó *kommunikatív* és a rögzített szövegek *viszszakeresését* támogató írásos közleményeket. S noha egy elbeszélés, egy epikus szöveg szekenciálisan költői (elemei nem állhatnak tetszőleges rendben), az irodalmi mű „metanyelve” képes felszakítani a narratív szerkezetet lineáritását is. (Proust forradalmának szokták mondani, pedig már az ókori történetek keretes szerkezete is pontosan így viselkedett...) Mindezzel együtt a nyelvtani értelemben vett szöveg alatti egységekből már hosszú ideje összetett egészet előállító műfajok a nem lineáris szövegszerkesztés valódi előfutárai: a lexikonok és a szótárak.

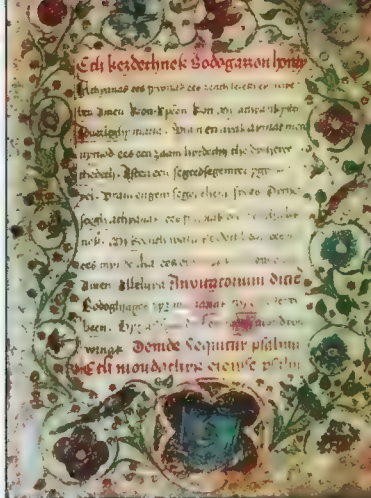
A lexikonműfaj az információkeresés gyorsaságát szolgálja, rövid szövegekkel, megfelelő elrendezésben, kulcsszavak alkalmazásával, belső utalásokkal (ugrásokkal), a kifejezési egy-

ségeket képi illusztrációval gazdagítva. Jellemző, hogy a lexikonkészítés ősei, az ún. alexandriai korszak grammatikusai különös szavak és kifejezések gyűjtésével kezdik, ezekből állítják össze szójegyzékeiket, glosszáriumait. A szótár- és lexikonforma a szavakhoz rendelt rövid, értelmező magyarázatot, az ezeken túllépő, az antik előzmények után a 13. sz.-tól terjedni kezdő enciklopédiaként pedig már hosszabb, kifejező szövegekből tömöríti a szócikk kapcsolatos alaptudnivalókat. A szakirodalom a lexikon úttörőjének az alexandriai *Harpokration* tíz szónokról szóló gyűjteményétörékét (1. vagy 2. sz.), az első teljes adattárak az athéni szofista, *Polihx* Onomastikonját (180 körül), az első érett, „klasszikus” munkának pedig *Suidas* nyelv- és irodalmi szaklexikonját (950 körül) tartja.

Hasonlóképpen igazi hyperszöveg a „könyvek könyve”, a tetszőleges olvasási sorrendben birtokba vehető Biblia is (csak éppen a linket belső utalásrendszerrel, a tematikus, szavak vagy tárgykör szerinti találati listát konkordanciának nevezzük). Nem véletlen, hogy mind a (multimédiás) lexikonok, enciklopédiák, mind a Biblia a legkorábbi időktől kezdve a legnépszerűbb digitális műfajjai lett, CD-s és hálózati változatban egyaránt.

A nyelv egyik csodája ugyanakkor, hogy nemcsak a szöveg szerkesztésével, hanem *tartalmaival* is képes a linearitástól eltávolodni. Amikor a szónoki közmondat szabályos gondolatritmusa mintegy előrevetíti az elmondandó szöveg teljes gondolati építményét és szerkezetét, akkor a lineáris előrehaladt afféle „verbális motorként” megelőzve a szöveg egészére hoz létre egy szimulált „befogadási egységet”. A költői nyelv képes teremtet, amelyek szavakból épülnek fel, egy bonyolult gondolatot azonnal „elképzélnék”, modelljét vagy „rajzolatát”, „leképeznek”. Csoda-e hát, hogy menekülési útvonalként kezdtől fogva a kép kultúrája kínálkozott, az írás helyett vagy azzal kombinált formában?

(3.) Az első képes tekercsek i. e. 2500 és 2800 között a mezopotámiai Urban készítették, de a legregibbnek tartott illusztrált könyv, egy egyiptomi papirusztekercs is több mint 4000 éves. Az asszír reliefs a nagy vadászok, az Akropolisz frieze az istenek, *Traianus* császár oszlopának több mint 200 méter hosszú spirálreliefs pedig a császár tetteit meséli el. Mitoló-



giai események sorát illetés egymás után a kambodzsai Angkor Vat csodálatos templomegyüttesének több száz méter hosszú, a „tejtenger kúpulésán” ábrázoló domborműsorozalaga. A 11. századi Angliában alkották meg azt a több mint hetven méter hosszú faliszőnyeget, amelyet *Odo bayeux-i* érsek rendelt meg, és Anglia elfoglalásának krónikáját ábrázolta (később *Napoleon* nézegette kedvtelve, saját partraszállásának tervét dédelgetve.)

A kettős vizuális információként kezelt, képet és szöveget egyszerre segítségül hívó megoldások is hasonlóképpen régi keletiek. Az azték Mendoza-képeknél rajzos formában, az szereplők szájából kikigyózó szöveggel magyarázza el a gyermeknevelés fortélyait. Kínában a fametszetes illusztrációk, Európában a *Raimundus Lullus* életét feldolgozó, 1230-as cambridge-i szalagtörténet nyitja meg a szöveges közleményekkel párosított képek históriáját. A középkori festmények mondatzalagnak vagy szalagszövegnek nevezett kiegészítő részére emlékeztető módon születik meg aztán a képregény, „szófelhője” vagy „szóbuborékja” (az olaszok mindkettőt *fumettónak*, felhőcskének nevezik...).

A „kép forradalmát” természetesen jóval átfogóbb mezőben, a portrégrafikától a fotón, a filmen, a képes magazinoktól az egészen a televízióig kellene végigvezetni – de erőll mesélni majd az, aki a „hypermédiát” előtörténetét mutatja be.

Z. Karvalics László

Irodalom: Az írás történetére talán még mindig a legjobb népszerű összefoglalás *Kéki Béla és Köpeczi Bócz István* Az írás története c. könyve (Gondolat, Bp., 1971). A lexikon és a Biblia hyper-előd voltáról korábban *Szakadát István* írt (Ex. Educatio, 1997/4, 647. o.). A kép- és szöveggkommunikáció kultúrtörténetének adatait *Günter Metken* gyűjtötte össze, eredményeit a képregény történetének két magyar összefoglalása is közli: *Gellért Endre*: A képregény története (TKI, 1975) és *Rubovszky Kálmán* (szerk.): A képregény (Gondolat, Bp., 1989).

Arany János és a számítógép

Popper Pétert egy tanítványa elnevezte a *bizonytalanság* gurujának. Az ismert pszichológus, számtalan könyv szerzője, generációk mestere mindig szűknek érezte saját szakterületét, vagy inkább mondjuk úgy: a pszichológiát mindig a lehető legtágabban értelmezte; de bármiről is szólt, gondolatait mindig a „nem tudás” alázata, az örökké kereső, kételkedő ember szellemi izgágasága hatotta át. Semmilyen *Finálév*-interjúsorozat nem lehet teljes az ő megszólaltatása nélkül, s ezzel a mondattal talán azt is sikerült érzékeltetnünk, hogy cikkünk folytatása annak a sorozatnak, amit magyar tudósokkal kezdtünk el a vésszen közelgő kétezres évekről.



– Indítsuk beszélgetésünket – a helyzet adta lehetőséget kihasználva – ingyenes pszichológiai tanácsadással! A múlt héten elromlott a számítógépem, és nem tudtam dolgozni: cikket írni, anyagokat elküldeni, levelezni, vagy a megszokott információ-beszerező-helyeimet meglátogatni az Interneten. Úgy érzem, összeomlott körülöttem a világ. Lehet, hogy ez már egy betegség végső stádiuma?

– Nem hiszem, ugyanis ezzel én is így vagyok. Régebben kézzel írtam, aztán jött az írógép, és ha annak valami baja volt, úgy éreztem, munkaképtelen vagyok. Most ugyanez van a szövegszerkesztővel. Ilyen a civilizáció: művi igényeket alakít ki bennünk, amikhez hozzászokunk, így szükségletté válnak. Senki nem gondolja, hogy beteges dolog cipőben járni, akkor miért ne lehetne természetes szükséglet a számítógép? Vannak megrögzött humán értelmiségiek, akik mély megvetéssel beszélnek a számítástechnikáról; múltkor meg is haragudtak rám egy irodalmi érdeklődési társaságban, ahol azt találtam mondani: a kilencvenes években nem érteni a szövegszerkesztő használatához ugyanolyan műveltségbeli hiányosság, mint nem tudni, ki volt Arany János.

– Az ellenzők valószínűleg attól tartanak, hogy miközben a számítógép bevonul a kultúrába, Arany kivonul onnan.

– A kultúra egy folyamat, mindig van aktuális és elavult része. Kevés ember olvassa manapság Berzsenyi Dániel verseit este az ágyban, ennek ellenére Berzsenyiről tudni kell, mert része a magyar kultúrának. Szörnyű kimondani, de elképzelhető, hogy a XIX.

századi magyar irodalom is lassan kikopik a naponta olvasott szövegek közül, ami azért rettenetesen fájdalmas, mert időben nagyon közel vagyunk egymáshoz. Olyan gyors a társadalmi, történeti változás, hogy a ma együtt élő generációk között sokkal nagyobb a távolság, szemléletbeli különbség, mint egy XIV. és XV. századi ember között. A kultúra bizonyos részeinek elavulása örök idők óta tartó folyamat, csak korábban lassabb volt, mint a generációváltások, így senkinek sem kellett szembesülnie saját értékei korszerűtlenné válásával. Amire kiment a divatból



Ízisz és Ozirisz mítosza, az egyiptomi tanító is rég elporladt, most meg együtt élnek olyan nemzedékek, amelyek más értékek szerint orientálódnak a világban. Megváltoznak a kulturálódási folyamatok, a szexuális szokások, és átalakul ember és gép viszonya is. Akkor szembesültem ezzel először, amikor az orvosi egyetemen dolgoztam, ahol az én osztályom látta el pszichológiailag a vese-dialízises gyerekeket. Számukra a gép egyen-

lő volt az étellel. Naponta három órát feküdtek és nézték, hogy a vérük átfolyik egy masinán, ezzel lehetővé téve, hogy valamennyire normális életet éljenek. Sajátos viszony alakult így ki, amelyben a gép szinte megszemélyesült, „ő” volt az, aki „életben tart”. Hasonló dolog, amikor az autós hosszabb utak után megveregeti a volánt: „jól van, barátom, nem hagytál cserben...”

– *Önök is van autója, így volt rá ideje, hogy kialakulhasson ez a viszony. Ugyanez meg történhet a számítógéppel is?*

– Meg kell mondanom, már azt is rossz néven vettem magamtól, hogy fontos az autó; ki kellett találnom egy legendát, hogy kibéküljek vele. Azt mondtam magamnak: az autó a modern idők hétmérőföldes csizmája, hipp-hopp, ott leszek, ahol akarok. Így mint *mesefigurát* már el tudtam fogadni. A számítógéppel más a helyzet, ugyanis amíg az autóval egyirányú a kommunikáció, azaz azt gondolok róla, amit akarok, addig a számítógép *válaszol*. Az első rossz élményem a *Mephisto* nevű sakkprogrammal volt. Nem bírtam az érzelmi hidegségét: nem dühös, ha veszt, nem ujjong, ha nyer – neki mindegy! Rettenetesen felbosszantott a rendíthetetlen-sége. Magas programfokozaton persze megver, de közepes beállításon, ahol nekem is vannak esélyeim, rájöttem, hogy lehet csőbe húzni; ugyanis arra programozták, hogy elsősorban anyagi értékben, a figurák értékében számoljon. Ha ki tudok találni egy áldozatos kombinációt, és értékesebb figurát áldozok a pozícióért, annak beug-



rik, és meg lehet verni. Számomra ez óriási, szimbolikus értékű diadal volt, amelynek tanulsága, hogy a hideg racionalizmussal szemben az ölet, az áldozat győzessé teheti az embert. Végül is így békéltem meg a Mephistóval, amiben tagadhatatlanul volt valami mefisztói...

– A példa nekem azt is bizonyítja, hogy miközben az ember a „maga képiére” formálta a számítógépet, a számítógép is visszahat az emberre. Vajon mennyire változtatja meg a gondolkodás szerkezetét az informatika kora?

– Mint pszichológus sokat foglalkoztam gyerekekkel, fiatalokkal, és az utóbbi évtize-

– Amikor külföldön tanítottam, egyszer két óra hosszat teniszeztem egy számítógéppel; a végén teljesen összezavarodtam, hogy most akkor teniszeztam, vagy sem? Olyan volt az egész, mint egy káprázat: a játék izgalma, miközben ülök egy karosszékben! Amikor hallom a különböző elektronikus segédesszközökről, érzékelőkről szóló modern történeteket, hogy virtuális kalandozások lehet részt venni, vagy akár szexuális életet élni a számítógéppel, elborzadok. Annak ellenére elborzadok, hogy nem tudom megmondani, ez baj-e, illetve ha baj, miért az. Pszichoterapeutaként dolgoztam egyszer egy kokaint használó szenvedélybeteggel, aki mindig azzal nyúlt: tessék nekem megmondani, miért tesz maga értékkelönséget aközött, hogy egy nővel az ágyban vagy kokain hatására, képzeletben élek erotikus mámort! Miért jobb az egyik, mint a másik, vagy miért ér többet? Nagyon nehéz kérdés,

érintés, az igazi nagynénivel való találkozás és a süteményevés után.

– A dalai láma azt mondta: a számítógép önmagában nem rossz eszköz, csak meg kell tölteni szentlélekkel. Ugyanakkor a hideg racionalizmus, amit a sakkprogrammal kapcsolatban említett, nem jelenti-e azt, hogy nem is lehet megtölteni a számítógépet szentlélekkel?

– A dolgok önmagukban semmilyenek. A számítógép nem rossz, nem jó – csak egy eszköz. Mondok más példát: a body-builder ereje jó vagy nem jó? Jobb lesz-e attól az ember, hogy hatalmas izomzót fejleszt ki? A ténynek önmagában nincs előjele, azzal az izomzóval embert lehet ölni, és hazzal lehet építeni. Az ember az, aki jó vagy rossz, ő használja fel az erőt jól vagy rosszul. Ugyanez igaz a számítógép által képviselt technikai erőre is. Nagyon lényeges, hogy nem feltétlenül morális kategóriákra gondolok, hanem például arra: az ember hajlamos a gépekkel a lustaságát szolgálja. Nagyon kellemes, hogy nem kell a kokszot fölcipelni a pincéből, mert van gázkonvektorom, vagy nem kell lemennem jégért a jegeshez, mert van frizside-rem, de ha az erőfeszítés-nélküliség kultusza átmegy szellemi területre, az már baj.



dekben megfigyeltem egy új szellemi képesség kialakulását, amit struktúráltatásnak neveztem el. Először a Rubik-kockánál tűnt fel, hogy míg én eredménytelenül forgatogtam egy óráig, másfél óra, egy nem is túl okos kisgyerek sitty-sutty megcsinálja. Sok beszélgetés, megfigyelés után arra jöttem rá, hogy a gyerekek másképp dolgoznak a Rubik-kockával: én logikai alapon akarom megoldani, ők pedig látják a belső szerkezetét, az elemek közötti összefüggéseket. Biztosra mennek, mert tudják, hogyan függ össze egyik mozdulat a másikkal. A számítógéppel ugyanez a helyzet: nekem magolási kérdés megtanulni, melyik gombot kell megnyomni, hogy ez és az történjen. Ha rosszat nyomok meg, elmegy a szöveg, fölhirom tizenkét éves tanácsadómat, aki azonnal megmondja, mit kell tennem, hogy visszajöjjön. Ő úgy sétál az ikonok, könyvtárak, alkonyvtárak, fájlok száma-ára átláthatatlan rendszerében, mint egy parkban, ahol látja, hogy az utak merre ka-nyarodnak. Én nem látom, mert – generáció-óm többségével együtt – nem rendelkezem a struktúráltatás képességével, amely Neumann Jánosnak nyilván megvolt, de jellemzően csak a legifjabb nemzedékek sajátja.

– Ön most egy új képességről beszél, de vajon vannak-e veszélyes oldalai is a gondolkodásban végbemű változás-nak?

ugyanis a kokainista számára az én ész-érveim nem érnek semmit. Kis túlzással ugyanez vonatkozik az Internetre is, mert valóban csodálatos, hogy 89 éves koromban, amikor már problémás lesz elmenni akár a vécéig is, a Louvre-ba akkor is „elmehetek” – fantaszti-! De abban már van valami viszo-lyogtató, ha egy életerős ember is a karos-székben ülve „megy” oda, és sajnos legke-vebé a Louvre-ba megy. Persze igaz: kon-taktusba kerülhetek az egész világgal, de ez egy társas magány, mert miközben az Interneten a fél világgal kommunikálok, elő-fordulhat, hogy társaságba kerülve nem tudok megszólítani egy embert, mert elszok-tam a személyes közegtől. Baj ez? Nem tu-dom. Könnyű rámondani, hogy baj, de ugyanakkor látom azt az óriási erőt, amivel mindez betör a világba, mert igény van rá. Lehet, hogy megváltást hoz: először ugyan-tönkretezi az emberi kapcsolatokat – hiszen milyen jó, hogy nem kell elmemnem az un-dok nagynénimet meglátogatni, elég, ha az Internet segítségével kicsit beszélgetünk –, ám egy idő után elkezdünk majd vágyakozni a közvetlen kontaktus, az igazi nő, az igazi



A latintanárom jut eszembe, aki azt mondta: Popper, te azt szeretnéd, hogy ha éjszakára a fejed alá tennéd a nyelvtankönyvet, reggel-re a tudás benne lenne! Ha elkezdjük azt hin-ni, hogy a számítógép mindent pótolhat, megspórolhatjuk vele a nyelvtanulást, a szá-molást, a kézírást, s egy idő után egyszerűen elhülyülünk. Amióta van zsebszámológép, a zöldséges kofa már azzal vonja ki a 10 fo-rintból a 1,50-et. Visszatérve a dalai láma mondására: azt hiszem, engem kissé me-gijesztene, ha megtöntenék szentlélekkel a számítógépet, ez átlépés lenne egy olyan Rubikonon, amin túl az ember már Isten dol-gába ártja bele magát. Nem feladatunk, hogy gépi intelligenciát teremtsünk, és azt sem hi-szem, hogy a technikai haladás vagy éppen a számítógép az, ami közelebb visz minket

(folytatás az 58. oldalon)



Földi Walkó Boglárka

(folytatás az 57. oldalról)

a teremtés titkaihoz. Továbbra is azt vallom: minél többet tudok, annál nagyobb felületen érintkezem a nem tudással, és annál távolabb kerülök az isteni képességektől; egy primitív természeti nép mágusa vagy sámánja „istenebbnek” érezhette magát, mint egy mai ember.

– Talán annyival előbbre jutottunk, hogy ma már a számítógép segítségével elvégezhető olyan tudományos feladatok, amelyekre korábban nem volt lehetőség, egyszerűen azért, mert nem volt eszköz. Bár az is igaz, hogy míg a komputer-tomográfia „belenézhetünk” az emberi agyba, verset még nem tud írni semmilyen számítógép.

– Talán ha akarom, tud verset írni, csak azt nem tudja megmondani, hogy az a vers jó-e. Ugyanez igaz a tudományra is: csak olyan területen volt fejlődés, ahol a dolgok egzakta, mérhető. Így van ez a saját szakmában is: a szorongást, a félelmet lehet mérni különféle eszközökkel, de a gyávaságot nem; a kimerültséget, a fáradtságot mérhető, de az unalom nem – ezért a gyávaságnak, az unalomnak nincs irodalma, senki sem foglalkozik vele, pedig igencsak fontos személyiségprobléma mindkettő. A számítógép is csak ott tud segíteni, ahol számokra lebontható dolgok találhatók, értéktételre képtelen. Van még egy érdekes dolog, amiről eddig nem beszéltem: az idő. Minden technikai találmány időt akar spórolni nekem; ez az egyik legfontosabb funkciója a faxnak, a számítógépnek, az autónak, a repülőnek, a frizsiderek. Megtakarítja az időmet, mert nem kell postára megmenni, kézzel írom és átitatom, gyalogolnom, jégért szaladnom és így tovább. Csak azt nem tudom, hol az idő, amit megszórtam? Egyre több a csodálatos találmány, és paradox módon egyre rohanóssábban élek, egyre kevesebb az időm. Ki érti ezt? Mondom az ellenpéldát: mikor Lukró kutya – aki most itt sertepertél közöttünk – hozzám került, mindenki azt mondta: „Meg vagy örülve, a te életformádban egy kutya! Hol van neked erre idő?” És a kutya időt csinált: lett időm sétálni, focizni vele estén-

ként a parkban és a többi. Annak idején, ha irtam egy levet a barátomnak Amerikába, három hét alatt odaért, hat hét alatt megjött a válasz. Most földalok egy faxot, és azt mondom tíz perc múlva a feleségemnek: „a kutya úristenit, hát miért nem válaszol már?” Tíz perc, és már türelmetlen vagyok! Jó ez? Nem tudom, mint ahogy azt sem tudom, kinek jobb: Goethe-nak, aki postakocsi-val zötyögött végig Európán, és mindent látott, vagy nekem, aki fölülök a kényelmes repülőre, és elszálllok az alattam lévő terület fölött.

– Lehet, hogy a jövő embere számára, aki már repülőre sem ül, csak az Interneten kalandozik, már nem Goethe postakocsizása, hanem az Őr repülése lesz a nagy romantikus kaland. Most legalábbis úgy tűnik, a harmadik évezred a számítástechnika, az Internet jegyében fog telni. Mennyire lesz ez más kor, mint a miénk?

– Amikor sok évvel ezelőtt Indiában jártam, épp egy nagy verekedésbe botlottam a hindu egyetemen: mint az állat, úgy ültöttek egymást Banglades-ügyben. Rémülten rohantam Atitrea professzorhoz, mondván: én az erőszak-nélküli világ birodalmába érkeztem, akkor meg mi ez?! Nevetve csak azt válaszolta: az ember az ember, és az is marad. Ugyanis bizonyos dolgokban semmit nem változtunk az évezredek alatt, ugyanazok az érzelmeink, a vágyaink, és a transzcendencia-ról sem tudunk többet, mint amit a Neandervölgyi tudott. Am kétségtelen, hogy itt, az ezredforduló tájának véget ért egy korszak. Eddig olyan világban éltünk, ahol a dolgok legfontosabb sajátossága a forma volt: a művészi forma, a technikai formatervezés, az ember formája, a viselkedési forma, most pedig a formát mintha felváltotta a dinamika, az értékrend csúcsára a gyorsaság került. A jövő évezredben még a maiénál is sokkal rohanóbb lesz az élet – de hogy jobb lesz-e? Nem tudom...

Kis Ervin Egon

kegon@relax-magazin.com

Ördögi



Popper Péter az interjúban beszél a 'Mephisto' nevű sakkprogram érzelmi hidegségéről: „nem dühös, ha veszít, nem ujjong, ha nyer – neki mindegy! Rettenetesen felbosszantott a rendíthetlensége.”

Nos, talán Popper Péternek is információval tudunk szolgálni: az egyáltalán nem szükségszerű! Nyolc éve a CeBIT-en mutatott be éppen a Mephisto gyártója, a müncheni Hegenér und Glasner egy olyan sakkszámítógépet, amelybe belebújt a pesti farszter fantasztikus humorral megáldott névletje: a később Izraelbe emigrált Efrailim Kishon.

Azt, hogy belebújt, itt nem úgy kell elképzelni, ahogy a másik magyar vonatkozású sakkautomata (a múlt századi Kempelen-féle) elrejtette a törököt, amiért azonban mégsem találunk jobb szót, annak az az oka, hogy hangja, mondatatai mellett a szeme is beköltözött a gépbe.

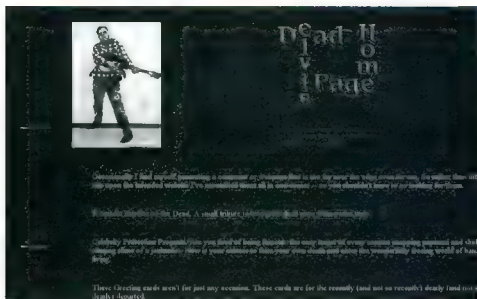
A 'Kishon chesser' ugyanis kommentálja a lépéseket: nagyobbobban abban a stílusban, ahogyan az Almásy tér vagy a Városmajor sakkoszt teszik. „Na, mi van, páncserkám, jobbat nem tudsz?” Ha sokat medítalunk, a gép azt mondja: „a gond nem játék” – vagy valami efféle. Amikor jönnek értekelési értéktügyvény a gép helyzetét, elég sűrűn megkapjuk az „add föl haver” felszólítást vagy ennek valamely szinonimáját (például: „nem akarsz inkább tanulófokozatra kapcsolni?”), fordított esetben viszont némi dörmögés a reakció: „nocsak, ez egészen jónak látszik, megtanultál sakkozni?”

Az akkiban 500 márkát kóstáló szórakoztató sakkmasináról a nyolc évvel ezelőtt indított Monitor legelső lapszáma számolt be, ám azóta is hiába járják a lap tudósítói a világ kiállításait, a folytatás elmaradt, feltehetően nem bizonyult sikeresnek az üzlet. Pedig – pláne, ha a 'dumaparti' magyarul folya – minimum két híve biztosan akadna a dolognak: az egyik szemmel láthatóan Popper Péter lenne, a másik jelen sorok írója: aki egyébként annak idején a Monitor tudósítója.

Vértes János

Pályázat

Hamburger a halál után



Az nem kérdés, hogy van-e élet a halál után, de hol találók egy villanszerelőt a hétvégén?! – jajdult föl egykoron *Woody Allen* Oscar-díjas klarinétos, akit a Teremtő állítólag annyira kedvel, hogy egyes-egyedül az ő kedvéért nem törtölte meg a föld színéről New York bűnös városát, különös tekintettel a Brooklyn–Manhattan viszonylatra. Ha nem kérdés, hát nem kérdés, ő tudja. Mindenesetre egy véleményen vagyok annak az oldalnak a szerzőjével, aki nemes egyszerűséggel a rock & roll halott királyáról nevezte el oldalát.

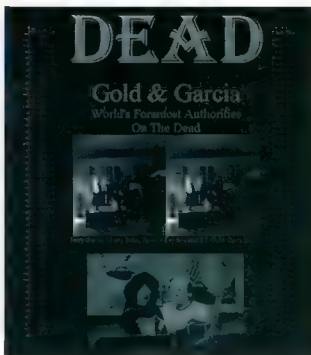
„Láttam Teréz anyát a McDonaldsben kajálni. Kék farmer volt rajta, és piros ti-deye póló.” De ez nem csupán a világhírű apáca különös öltözködési és étkezési szokásai miatt érdekes. Említett frustók jóval a szóban forgó hölgy halála utánra datálódik. *Amanda Hawkes* észlelete csak egy a sok közül. *Travis J. Shannon* Amanda után 4 hónappal egy kis kávéházban látta viszont Teréz anyát, amint a barátaival mulatta az időt. Mint leírja, érezte, hogy tekintetük hamarosan találkozik, s ez meg is történt szinte azon nyomban, ezért már szűkségellennek tartotta, hogy odamenjen hozzá. Inkább értesítette a *deadelvis.com*-ot.

Mindez gyerekéshoz képest, amint *Margaret Whitehead* east-hamptoni háziaszszony ment keresztül. 1997. október 10-én,

is. Példának okáért a CPP, a Celebrity Protection Program, amely a világhírességeknek kínál védelmet. Amint az alkotók állítják, nem is sztar, akinek előbb-utóbb észbe nem jut, hogy élhet-e ismét a halála után... A projekt pontos leírásától most szíves engedelmezzel eltekintünk, de annyit még muszáj leszögezni, hogy az elégedett kuncsaftok között nem kisebb nagyvagyuk sorakoznak, mint *Elvis Presley*, *James Dean*,

szombatn délelőtt 11 óra tájban, ebédkészítés közepette jelent meg neki *Lady Di*. Szegegy asszony gyanakodott kicsit, hogy elment a józan esze, de az észlelet olyannyira meggyőző volt, hogy ő is postázta élményének leírását.

De van itt más



John F. Kennedy, *Marilyn Monroe*, *James Belushi*, *Michael Jackson*, *Buddy Holly*, *Kurt Cobain*, *Bruce Lee*, *Lady Di*, *Grace Kelly*, *Sonny Bono* (Cher néhai párja), *Salvador Dali*, *John Lennon*, *Janis Joplin*, *Peter Sellers* és *Orson Welles*...

Ahogy *Kudlik Júlia* szokta volt mondani a Delta végeztével: ennyit mára a tudományok tájdoságaiból...

Hetesi Péter Pál (G3)
netandroll@yahoo.com

Nicht vor dem Kind

Talán furcsán hangzik, de van egy olyan internetes szervezet (RSAC Organizations), amely azzal foglalkozik, hogy hogyan megmenthénk meg gyermekeinket a „fertőtől”! Attól, hogy olyan dolgokat lássanak/halljanak, amelyekhez még túl fiatalok, illetve nem akarjuk, hogy lássák azokat. Nos, ilyen például az erőszak, a vér, a halál, a szex és a szleng! És hogy hogyan valósítják meg az ezek elleni védelmet? A válasz az, hogy végső soron ezeket a dolgokat nem lehet szűrbálozni, illetve megtiltani, hanem csak a szülőknek próbálnak segíteni abban, hogy

gyerekeiket megvédhessék ettől az „igazi” világtól! Tehát nem szabályozzák az Internetet, hanem csak a szülőknek nyújtanak segítő kezét – klaviatúrát:–)! Tehát aki az előző I.K.-számokból olvasha saját oldalt alkotott, de olyat, ahol „felhőt dolgok” is előfordulhatnak, vagy csak ilyen helyre vezető linkek, akkor nekik nagyon ajánlom ezt az oldalt annak érdekében, hogy segítsék az egész világ társadalmát a kommunikációban!

Nos, miután megérkeztünk az oldalra (www.rsac.org), ráklikkelünk arra az ikonra, amely a bejelentkezésünket segíti elő.

RSACi
Responsible Software Advisory Council
for the Internet

HOME
ABOUT RSACi
PRESS
REPORTS
CONTACT US
FAQ
FORUM
SPONSORS
TOPIC GUIDE
RSACi logo

Clicking here could INCREASE your income.
If Previousists
RSACi were an Internet-based FRANCHISE

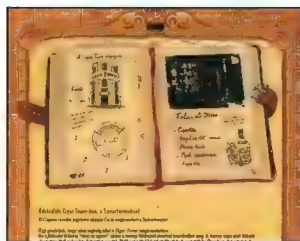
We are an independent, non-profit organization that represents the public, especially parents to make informed decisions about what they and their children experience on the Internet by means of an objective, limited advisory panel.

Register your web site
HERE Parents - How to use RSACi
View Before You Rate
Give Us Your Feedback
Become an RSACi Plus Member!

Sponsors
P.A. - Fair Products
Designed and Hosted by
U.S.W.E.W.

Szende Csaba
szendecs@elender.hu

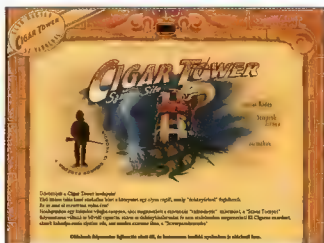
Szivaros Frici és társai

[illegible][illegible]

Először persze olvassuk el *El Cigaros* ezredes útleírását a Szivarpáradiscom felé vezető rögös úton. Az ezredes történetének olvassása közben bizonyára sokaknak ismerős MIDI-dallamok csendülnek fel. Ha valaki ezek után kedvet kapott egy jó kis kubai vagy mexikói elszívásra, akkor a szivarpagyűjtása előtt olvassa el a Szivar Kódexet. Megéri! Itt mindent megtudhatunk a szivarpagyűjtésről a szivar készítéséig. De természetesen nem csak a szivar múltjáról olvashatunk, hanem a szivar jövőjéről is. Hogyan kell meggyújtani, élvezni, amíg ég, és amint a végére értünk, hogyan

A honlap egyébként olyan szép, hogy ha valaki nem szereti a szívarokat, akkor is érdemes megnéznie. Tetszős technikai megoldásokat találhatunk, amelyek nagyon könnyen kezelhetővé teszik az oldalak közötti navigálást. Így mindenki egyszerűen kalandozhat az egyre bővülő és színesülő oldalak között...

Gál Tamás
tomcat@mail.matav.hu



Bill Gates és a süti

A számítógépek legfőbb felhasználási területe a játék – gondolná egy idegen bolygóról jött lény, minket látva. A Windows is nagyban köszönheti sikerét a játékoknak: több millió gamer installálta fel gépére a Windows 95-öt újabb és újabb játékok futtathatóságának reményében. Egy különös egybeesés folytán ugyanezek az emberek erősen negatív hangnemből beszélnek, ha a Microsoftról van szó. Kevés informatikus van, akinek a neve olyanira káromkodásá vált volna, mint *Bill Gates*...

Am eközben mindenki marad a Windowsnál...

Nincs jobb? Van (Linux), de nem futnak rajta a hiper-szuper multimédiás játékok. Így azután használjuk és szidjuk.

Bill Gates utálata sajátos kultusszá fejlődött, ám az évek során a gyűlölet oka mintha felédeseb merült volna – több ezer ember szidja divatból a Microsoftot, valójában nem

is tudva, hogy miért. Legtöbbjük csupán annyit hoz fel vádként, hogy „sz...r a Windows” – ez a három szó azonban meglehetősen elégtelen indoka lenne a több ezernyi film, kép és írás megjelenésére, amely „mindannyiunk Billét” figurázza ki, szégyeníti meg, vagy éppen bírálja.



A kínálat rendkívül bő: néhány kép társágában megnézhetjük, miként repül Bill Gates arcába *Neil Godin* kezéből a sütemenytál, ha ellátogatunk a www.extra.hu/

danko címre, ahonnan akár rögtön le is tölthetjük a Windows 1.04-es verzióját, arra az esetre, ha a Windows 98-at túlságosan lassúnak találánk... De dobálhatunk mi is süteményt a „Picipuha” elnökének képébe a www.extra.hu/pennywise oldalról letöltött játék segítségével (ami mellesleg Windows alatt fut...) – vagy ugyanitt előlvasnánk, miként kapcsolható Bill Gates és csapata a 666-os számhoz. Betekintést nyerhetünk a Winsongs nevű Microsoft-ellenes film részleteibe, amely különböző videóclipek „window-sosított” verzióját tartalmazza, a members.tripod.com/~video_pam címen, ahol a képek között akár Bill Gates sírjában is kedvünkre gyönyörködhetünk. Az AltaVistába bepötyögve a „Bill Gates” szavakat több ezer egyéb érdekességre is bukkanhatunk.

Hazugság lenne azt mondani, hogy a Windows egy jól megírt program. Ha azonban úgy gondolod, hogy idegesítő, lassú, rossz, mindig kiakad, és egyébként is... – akkor hogy lehet, hogy még mindig azt használod?

Video (Varga Gábor)
video@mail.mata.vu.hu

Nyelvrokon a kanyarban

www.hakkinen.net

A hitvita mindig is az emberiség kedvenc foglalatosságai közé tartozott. Legyen szó az Ember tragédiájának „homo usion kontra homo iusion” perpatvaráról vagy arról, hogy az ember fia *Schuminak* vagy *Hakkinak* drukkolt, a lényeg változatlan.

Így aztán aligha lehet vita tárgya, hogy a germán gépember vagy a Forma-1 fantasztikus finn bajnoka honlapja szebb-e. A kérdés természetesen eldönthetetlen. Jelen sorok írója beavallja elfoglaltságát ezúttal a szalmaszín hajú Mika oldalát ajánlja a Forma-1 minden rajongójának figyelmébe.

Woody Allen az ilyen oldalakra mondaná: „semmi cico”. Föltéve, hogy nem kapna kiütést a Világhálótól. Mindazonáltal igaza volna.

A hakkinen.neten semmi extra, semmi memóriazabáló fölöslegesség. Információ azonban dögvél. Pályájuk elején álló „hakkolágusok” megtudhatják, hogy hazájában csak Haka becenévre hallgat a repülő finn, aki 1968. szeptember 28-án, Helsinkiben látta meg a napvilágot. Magassága



179 cm, súlya 70 kg, és feleségével, *Erjával* Monte Carlóban tengeti futamantes napjait. Kiderül az is, hogy Hakkinen lépteit nem más egyengeti, mint *Keke Rosberg*, aki az 1982-s évadban volt a number one az Ecclestone-féle száguldó cirkuszban. Nem kevésbé fontos információ, hogy a csapathoz tartozik Clarence, a teknősbéka is. („Miért pont teknőc? Szeretem a kutyákat is, de a blökkiket nem lehet magukra hagyni, mint Clarence-t!) Szó esik még arról, miért épp olyan sisakban nyomtatja a köröket, amilyenben.

Folyamatos a hírózón. A hangnemtárgyi-



lagos, bár amikor Schumiról esik szó, mintha némi élt csempészne a redaktorok a sorok közé. Vagy csak a mi reflexeink jeleznek túl gyorsan?

A multimédia ugrópontjára elérhetünk egy abszolút szabványos képtárat, néhány tapátát és képernyővédőt. MP3-ban és RealAudióban is masszív a kínálat: nyilatkozatok, közvéleményes részletei, nyilatkozatok. Rádásnak a Finnish Boys He's Herója, amely aligha hódítja meg a slágertílistákat, ám nélkülözhetetlen, ha egy nyelvrokon glóriájának fényesítése a főnforrás tárgya. Ugyanebbe a kategóriába tartoznak *Carlos Carneiro* karikatúrái is...

Ha mindez volt, ahogy írva, és még mindig nem elég Mikából, a linkek közt ott a hivatalos hálózsem (www.mikahakkinen.net). Kicsit elegánsabb, kicsit áramvonalasabb, de a netes ügyekben mindentől *Nina Hakkinen* sem sérénykedhet nagyobb lelkesedéssel, mint a hakkinen.net alkotói. A bálvány testvérenek lenni családi állapot. A szent láng, a bármikor föllobbanni kész hitvitázó kedv más tésztá...

Hetesi Péter Pál (a.k.a. G3)
netandroll@yahoo.com
1999 MÁRCIUS

Extreme SportOK



Az, hogy sport, meg hogy OK, az O. K., de mi az, hogy extreme? Az értelmező szótár szerint szélsőséges. Higgyünk a szótárnak, bár manapság már a görkori, a gördeszka, a snowboard, a hegymászás, a szörf stb. igazán nem szélsőséges, egyre többen hódolnak ezeknek a sportoknak.

Ha mégis extrémnek tartjuk ezeket, ahhoz, hogy saját magunk ne üzzük, akkor jó úti cél lehet ez az oldal, hiszen jó leírásokat, képeket, képernyővédelmeket tölthetünk le, és tanulmányozhatjuk azok karriertörténetét, akik igazából is belevágtak.

Ha kacérkodunk a gondolatlalt, hogy belekóstolunk, ízelítőt kaphatunk, milyen veszé-

WE GOT LOTS OF GOODZ

WE GOT LOTS OF GOODZ

WHEELS

T-SHIRTS

HATS

ASSORTED



lyek fenyegetnek, de a veszélyeket meg is előzhetjük: az oldal leírja, hogy milyen óvintézkedéseket kell megtenni, hogy testi épségünk megőrizsük (lásd bukósisak).

Tehát teljesen hivatalos és profi oldalall állunk szemben. Hátránya talán csak az, hogy lassú a képek letöltési ideje, de, mint tudjuk, „a türelem, rózsát terem” – ez esetben viszont élményt!

Szende Csaba

www.angelfire.com/ms/csab



TAKE THE TRIP...



– ez esetben viszont élményt!

Csillagok, kajáldák, hálózatok

Mennyire lehet érdekes egy magán-honlap? Nos, ez természetesen a tartalmától függ. Arva-Tóth Zoltán web-oldalai, amelyekre nemrég bukkantam rá, mindenesetre megleptek sokrétűségükkel. A kikötőt a www.nexus.hu/arva-toth/ címről kiindulva lehet bejárni. Rögtön rá is kattinthatunk a „Fotóalbum” felirátú gombra, hogy megcsodáljuk a készítő tucatnyi válogatott fotóját. Elindulhatunk a „Csillagokról” szóló oldalak felé is. Itt megtudhatjuk, honnan szerzik be műsereiket a magyar amatőrcsillagászok, rajzokkal illusztrált ismertetőt olvashatunk a főbb távcsőtüpusokról, valamint megismerkedhetünk egy négy éve elhunyt, kiemelkedő magyar amatőr, Dóczi Ottó életével.

FOTÓALBUM



A „Mindenkinek!” címkére kattintva olyan témákra bukkánhatunk, amelyek sokakat érdekelhetnek. Ezek közül kiemelném az „Olcsó pesti kajáldák” listáját, amelyben ismertetőket olvashatunk különféle fővárosi kiűződékről, étkezdékről és önkiszolgáló éttermekről. Nekem ez jól jött, mert nem mindegy, hogy mennyiért ebédelhetek meg, ha Pesten járok.

A honlap tulajdonosa készített továbbá egy hasznos összeállítást az MLM-hálózatok működéséről, amelyben felteszi és megválaszolja a 10 leggyakoribb kérdést, amely az MLM kapcsán felmerül. Ez a www.nexus.hu/arva-toth/sunrider/mlmfaq.htm oldalon található.

Szende Csaba

szendecs@elender.hu

Kapási Gergely

gregory@mail.matav.hu

MuSiC

A zenét mindenki imádja, kicsi és nagy egyaránt. Legfeljebb csak a stílus más...

Ezen az oldalon az összes jelentős és érdekes zenei CD-ből lehet letölteni, illetve meghallgatni számokat! Pár szám kivételével (bármiről is legyen szó) az összes számot meg tudod hallgatni kedvenced albumáról. Az online zenehallgatásra a RealPlayer-t ajánlom, + a Winampot!

Ha már eléged van a sok olvasni-, és nézni valóból a Neten, s ki akarsz kapcsolódní, akkor ez a te helyed.

Ha fáradt vagy, még elalvás közben is lehet hallgatni az andalító zenét, hiszen beállíthatod az Internet-browseredet arra, hogy pl. 5 perc múlva (a szám végén) kapcsolja ki a modemet!

Nos, íme a pihenés kulcsa, jobban mondva URL-jc: www.sonyclassical.com.

Segít-e az Internet a moziba járóknak?

Fővárosi és vidéki web-körkép



Lezser tájm...

Egy vasárnap kora délután rám jött a vágya mehenék. A moziba kívül semmilyen határozott elképze-

lésem nem volt. Csúpan az jutott eszembe, Wagner Úr értesítőjén valamikor láttam egy linket: „Mozikerős Rendszer (Budapest) – Leisurtime Guide, Budapest – A legújabb és legjobb BUDAPESTI MOZIMŰSOR keresőrendszere! Kereshetsz filmek, mozik, színészek, rendezők és még sok más szerint is! Tedd a Bookmarkodba!” És már közzételt a linket is: www.leisurtime-guide.com/mozimusr/mozimusr.html.

A főlapon megjelent a figyelmeztetés: „A filmcím kiválasztása esetén a további mezők értékei (rendező, szereplő stb.) nem kerülnek értelmezésre! Ha a film címét begépeltem, és nem kiválasztottam, akkor a címek listáját állított MINDEGY-re, mert listából történő konkrét kiválasztás esetén nem érvényesül az általam begépeltem cím! A begépeltem cím vagy címtörék legalább 4 betűből álljon!”

Romantikus hangulatban voltam, és felérmelt egy korábban olvasott ismertető – írtam máris a keresőbe és éppen látni kívánt filmet, és úgy cselekedtem, ahogy fentebb kérték tőlem, bár a „mindegy” feliratokat mindenütt eleve begépeltem. „Nincs találat” – kaptam a választ legnagyobb megrökönyödésemre: biztos voltam benne, hogy valamelyik budapesti moziban játszzák az általam kiválasztott filmet...

Közéletünk meg máshogy a dolgot. Alul, a grafikus linkek közül rákikérek a „Kultúra” felíratúra, majd a „mozi” ábráskára. Aztán megnézem, mi bújik meg. „A heten játszott filmek” szöveg mögött. Ábécérendbe sorolva mintegy 160 film ismertetője jelent meg a monitorom képernyőjén. És persze azonnal megtaláltam benne a keresett kedvencemet is – pontosan felírtam, hogy melyik moziban játszzák. Ezek ilyen isten háta mögötti helyek voltak, mint a Cineplex Odeon, a Hollywood Multiplex, a Pólus Center, a Corvin, a Horizont és a Puskin...

A földal „Mozi neve” rovatból, a menüválasztékból rákereshettem az egyes filmszínházakra, így kiválaszthattam a számomra megfelelő időpontot, a legkönyvebben megközelíthető és természetesen nem a legrágább vetítőtérmet. A mozik műsorismertetőjénél az egyes filmek esetében két link vezetett tovább. Az egyiknél az adott moziról tudhattam meg többet: mi a pontos címe és telefonszáma, milyenek a helyárák, illetve milyen kedvezményes lehetőségeket kínál.

A filmcímre kiülve rövid ismertetőt találtam az adott műalkotásról, ám aki egy ilyen szöveg nyomán dönt, teszem azt a Suttogó című film mellett, hát bizony lelke rajta: „A kislány összehúzza magát versenyjólával. Nehezen győgyl, és a paci sincs jól. Az aggódó anya mindent megtesz a gyógyulásért, természetszerűtől lódotort keres.” Hangsúlyoznám: nem azt kifogásolom, hogy összehúzza helyett összehúzza került a szövegbe, a többi a szörnyűség...

Moziporta

Miért, miért nem, Fehérváron épült ki a budapesti mozik másik adatbázis típusú keresőrendszere, a www.port.hu

oldalon, amelynek keresve sem lehetne teljesebbet és biztonságosabbat alkotni.

Mert ugyebár hogyan jön rá az emberre az ihlet?

Főként úgy, hogy most menne moziba. Vagy esetleg úgy,

hogy ma délután. Nos, erre szolgál a rendszer időpont szerinti keresése: megadom az időintervallumot, és jön a lista...

Persze van úgy, hogy csak a multiplex mozikat kedvelem, vagy csak azt a „kis bolhástat”, amelyik a lakasom közelében van. Semmi gond, ez a második keresési szempont: választhatok mozik szerint...

Persze akad olyan valóságtól elrugaszkodott moziba járó is, aki konkrétan valamilyen filmet szeretne megnézni: számára is létezik keresési lehetőség, sőt azoknak is, akik török államvizsgájuk előtt egy szinkron nélküli török filmet vágnak: őket szolgálja ki a nyelvek szerinti bontás.

De még mindig nincs vége, hiszen lehet, hogy én ma délután Koltai Róbert charme-jára vagy Robert Redford humorára vágnom. (Ha fordítva, az sem baj.) Egy kattintás a színészekre, és megtudom, hogy mi mindenben játszott-játszik kedvencem, s utána jöhet a film, amelynek a tartalmát akkor is elolvashatom, ha éppen nem játszzák... Ugyanezt meglehetősen rendezők szerint válogatva is, bár manapság kevés Eisenstein-, Pasolini-, Godard- vagy Polanski-filmet játszanak a mozik...

Egy kicsit vidéki...

A főváros tehát kiszolgálva. Na, de hogyan menjen moziba a másik nyolcmillió magyar?

Az AltaVizsla a mozi címszóra kátda a szekszárdi Panoráma mozi kínálatát, de hónapokkal

korábbi oldalt, s ugyanígy kicsit avított adatokra letem másút is.

Filmszínház – keres! – biztattam az AltaVizslát, s hamarosan ezt olvashattam:

Szivárvány mozi. Városunkban működik a Szivárvány filmszínház, ahol a közönség megtekintheti az új, színvonalas filmeket. A mozi a suli.gyaloglo.hu/otthonhang/351254/mozim.htm címen lelhető fel – és a megadott link alatt tavaly június 1. (1) műsort találtam.

Az általános kereső után úgy éreztem, ideje egy tematikus keresővel próbálkoznom: www.hudir.hu. A „Kikapcsolódás” elnevezésű linknél, a „Film” felíratú link alatt bőséges, önénytálat tartalmazó kínálatot találtam. Már csak azt kellett kiderítenem, mit rejt valójában a felsorolás.

Szülővárosom moziánál honlapján (Ady Filmcentrum, Zalaegerszeg: www.different.hu/mozi/ady1.html) nem jártam szerencsével, viszont a dunakeszi Rákóczi filmszínház műsora a bux.mata.vu/-dunakeszi/mozi.html hálószeremen végre friss volt... Igaz, rögtön hangsúlyozni kell azt is, hogy ennek semmi köze nincs a filmforgalmazókhoz, ezt egy lelkes helybeli honpolgár, Kékési József készítette, aki külön hangsúlyozta, hogy saját vásárást bemutató nonprofit honlapja hirdetés nélkül. Az utolsó frissítés dátuma aznapni volt.

A salgótarjáni Apolló mozi színes, képekkel teleírt oldalt site-ja lassan jött le – egy hónappal korábbi moziműsorról (www.sch.bme.hu/korok/filmklub/), a

NógrádNet Kft. gondozásában. A debreceni és más Hajdú-Bihar megyei mozik műsorának linkje – www.lib.klte.hu/debrecen/cinemas/ – alatt 1997. áprilistól augusztusig szerepelt a műsoroknál. Pedig amúgy nyolc filmszínház is szerepelt a KLTE

gondozta honlapon. Az már meg sem lepett különösen, hogy a kecskeméti kínálatban áprilisi adatokat találtam négy vetítőtérmet esteben.

Nem ragozom tovább, még akkor sem, ha akadtak pozitív példák (a www.externet.hu/mozi/ közel harminc filmszínház programajánlatát vonultatta fel; ki tudtam bogozni a győri Rába vagy a szegedi mozik programajánlatát...) a lényeg, hogy vidéken egyelőre egyszerűbb felhívni a falu vagy a város moziáját, és megkérdezni, hogy mit játszanak este.

Cs. I.



Film az Internet-szerelemről

Ugyan már A Hálózat csapdájában című filmre is ráfoghatnánk, hogy „internetes”, de eme új technológia első valódi játékfilmje az Intercom forgalmazásában rövidesen hozzánk is megérkező You've Got Mail című mozi, ami nem véletlenül kölcsönözte ezt a kifejezést is az America Online-tól. Ha nagyon röviden akarnánk a sztorit leírni, akkor azt mondanánk, hogy olyasmiről van szó, aminek lapunkban sorozatot szentelünk, az internetes love storyról, a két főszereplő – Meg Ryan és Tom Hanks – elektronikus leveleken keresztül szereti meg egymást.

A lapunkban már „cekkerfejként” és szerzőként is bemutatkozott, Virginiában élő Horváth László így írt a film amerikai premierjéről:

„Itt minden filmpremiert nagyon pontosan előkészítenek: televízió-előzetesek, morning show-interjúk előzik meg, újság- és tévéreklámok száazait vetik be dollármilliókért, de a You've Got Mailnél az átlagos reklámkampányt is megsokszorozta az a tény, hogy a filmtörténet első internetes szerelemi történetéről készült a film, ami mérőföldökné számít. Minden nagy tévéhálózat kritikus – CBS, ABC, NBC, CNN – hosszan beszélt a filmről, és a főszereplők, Tom Hanks és Meg Ryan, reggeli-esti talkshow-k sorozatában vettek részt, ami minden előzetes filmbemutatót fölülmúlt. Az Entertainment Weekly nagyon részletes, hosszú oldalakon végighúzódo interjút készített

a két főszereplővel. És természetesen nagyon sok szó esett erről a filmről a Neten is, és különleges jelentőségű volt az Internet- és AOL-reklám: levelet lehetett írni a két főszereplőnek. A jövődőlímnéző gyakorlatilag mindent megtudhatott a két főszereplő magánéletéről is: kedvenc könyvek, szerelmek, a szerelmes levelek, amit egymásnak írnak az Interneten keresztül a filmben, és minden más, amit e-mailben meg lehetett kérdezni tőlük. Nagyon nagy a kultuszuk itt. Ez volt az első olyan filmes vállalkozás, amelynek bemutatásában ekkora szerepet játszott a Világháló.”

Az természetesen nem kérdés, hogy mondjuk Tom Hanks civil életében használja-e az Internetet, Amerikában gyakorlatilag ez körülbelül olyan kérdés lenne, mint hogy van-e egy befu-tott színész konyhájában mosogatógép. Hollywoodban mindenki használja a Netet, sőt a rajzfilmek vagy az animációkat, számítástechnikai trükköket is tartalmazó filmek úgy készülnek, hogy a film egyes elemei például New Yorkból dróton érkeznek be a hollywoodi vágóasztalra.

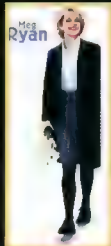
„A világ éppen akkorát változik itt, Amerikában, mint a könyvnyomtatás feltalálásakor Európában” – mondja „virginiai tudósítónk”. „Az AOL nagyobb céggé nőtte ki magát néhány év alatt, mint a General Motors, és hetvenmilliárd dolláros értékével a legnagyobbak közé tartozik. Az Internet pedig a mindennapok elen-

gedhetetlenül fontos részévé vált: erről szól a film. Tehát a siker titka: verhetetlen sztrók, az Internet mint a legfontosabb életmódbeli változás, amely Amerikát elérte az autópályák megépítése óta, és öröközöld, tiszta szerelem. Az Internet-szerelem az egyik legfontosabb húzóágazata ennek az új iparnak. Lebont minden akadályt: csak gépelni kell tudni, és megismerkedhetsz bárkivel, akinek a stílusa tetszik. Rengeteg kiadvány születik, szinte naponta: tanácsadók-tól etikettkönyvekig, arról, hogy hogyan illik az Interneten keresztül ismerkedni. Szerintem az a tény, hogy biztonságosan, kockázatmentesen – mert névtelenül – lehet az otthon biztonságából, interaktívan társalogni a világgal, hatalmasan megnöveli az egyedülállók esélyét arra, hogy megtalálják a megfelelő partnert. És talán azok, akik a valódi világban felszegen ránézni sem mernének arra, aki tetszik nekik, a komputer képernyője előtt bátran be tudnak mutatkozni.

Cs. I.

Minden cugehőr

A You've Got Mail című film németországi premierje alkalmából (stílszerűben: E-mail für Dich!) a CompuServe német szórakoztató fóruma összegyűjtött mindent, ami a filmmel kapcsolatos.



Naná, hogy ez is magyar!

Amerikában a filmeknek már a készítés stádiumában is van honlapja. Jelen esetben a címét is könnyű kitalálni: www.youvegottmail.com.

Ha valaki részletes böngészésbe kezd a www.youvegottmail.com/cmp/0frameset.html oldalról, rögtön a két főszereplő sztrájt láthatja monitora képernyőjén: *Tom Hankst* bal oldalt, sálal a nyakában, *Meg Ryant* pedig jobb oldalt, virágcsokrot lógatva a kezében. Külön vannak – itt még! –, s véletlenül sem lépnek egyszerre, véletlenül sem néznek egymásra. A további oldalcímek így hangzanak:

– Do you think we should meet? (Nem gondolod, hogy találkozunk kéné?)

– Don't you love New York in the fall? (Hát nem imádod New Yorkot ősszel?)

– The end of western civilization (A nyugati civilizáció vége)

– You've got mail (Leveled van)

– Storybook Lady (A mesélő hölgy)

Az egyes nyitóoldalak előtt oda passzoló filmbeli rövid jeleneteket idéznek, szöveggel.

A Spass Fórum Kino- & Film könyvtárában megtalálható az összes filmlap, ikon, motívum, képernyővédő. Ha a CompuServe március elsejei „Magyarországról való kivonulása” után maradt még magyar CompuServe-felhasználó, s történetesen érdeklődik a filmrelikviák iránt, akkor: GO DEUSPASS!

A „Nem gondolod, hogy találkozunk kéné?” oldal a szereplőkről, a filmről és a rendezőnőről ad gazdag anyagot. *Nora Efron* USA-szerte ismert alkotása többek között a Sleepless in Seattle, When Harry Met Sally vagy legutóbb a Michael *John Travoltával* (ez utóbbit itthon is játszották). *Nora Efron* filmjei „klasszikus” romantikus komédiák – úgy látszik, ez az igazi műfaja. Több Oscar-jelölése volt már, forgatókönyveket, sőt könyveket is ír.

A film története két nagyon jómódú, könyvértékesítésben dolgozó, 30-as éveit taposó manhattani ember kapcsolatát mutatja be. Ismerik egymást személyesen is – anélkül, hogy tudnák ezt a másíkról –, míg az Interneten leveleznek.

Joe Fox (Tom Hanks) a Fox&Sons cég egyik tulajdonosa apjával és nagyapjával együtt. Egy óriási könyvesboltot nyitnak éppen Manhattanban, közvetlenül a „Shop around a corner” fantázianévű, 40 éve ott működő gyermekkönyvesbolt mellett. Ennek a boltnak a tulajdonosa Kathleen Kelly (Meg Ryan), aki a Neten a Shopgirl nickname-et használja. A kis boltban rengeteg szolgáltatással kedveskednek a vevőknek: felolvasás, dedikálás, barátságos kiszolgálás stb., ezért is tudott fennmaradni olyan hosszú ideig. Aztán megnyílik a nagy könyvesbolt mellettük, és ők bezárnak.

(Csak zárójelben egy ugyancsak amerikai és ugyancsak internetes „sztori”: érdemes odafigyelni az internetes könyvforgalmazás koncentrációjára, s a könyvkereskedelem átstrukturálódására Amerikában.)

A www.youvegottmail.com/cmp/1frameset.html oldalról kiderül, hogy mint mindennek, ennek a történetnek a mélyén is a magyarokat kell keresni, egy magyar író, bizonyos *Miklós László* Budapesten játszódó régi filmjét „korszerűsítette” és „New York-osította” a forgatókönyvíró.

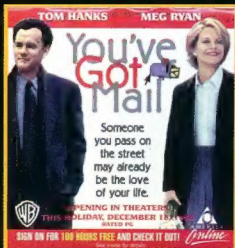
Hogy ez utóbbi mennyire sikerült? A „Hát nem imádod New Yorkot ősszel?” web-rész voltaképpen Upper West Side-i körséta, szó, ami szó, nem egy rossz környék, ott lakik a „new money”, ahogy arrafelé mondják.

„A nyugati civilizáció vége” cím a számítógépes kultúrára utal, amely véget vet a ma ismert világnak. Itt többek között képernyőkimélők, képek találhatóak a filmből.

A „Leveled van” oldal különösen izgalmas azok számára, akiket az igazi internetes love storyk érdeklik, de itt találhatóak Joe és Kathleen e-mailjei is. Itt lehet letölteni az AOL Instant Messenger ingyenes csevegőprogramját, amit a használók remeknek tartanak. Mindennek úgy van köze a filmhez, hogy az AOL e csevegőprogramján, no meg persze e-mailen keresztül, ismerkedett meg, barátkozott össze, illetve esett Net-szerelembe a két főszereplő, Joe Fox és Kathleen Kelly.

Persze, aki a netes találkozót kevesli, rövidesen mehet a moziba, a film már jön...

(Na, de miért hisszük mi azt, hogy a mozi kevésbé virtuális, mint a Net?)



Önnek már van ECDL-vizsgálója,

AZAZ EURÓPAI
SZÁMÍTÓGÉP-HASZNÁLÓI
JOGOSÍTVÁNYA?

Már elfogyott, de januárra újra megjelent
a Novorg és a PRIM Kiadó
közös gondozásában
a hivatalos ECDL-tankönyv.



TANKÖNYV ÉS PÉLDATÁR



A FELKÉSZÜLÉSHEZ!



Rendelje meg a hétkötetes Tankönyvet
(6832 forint plusz 550 forint postaköltség)
és/vagy a Vizsgapéldatárát
(5488 forint plusz 400 forint postaköltség)
faxon, e-mailben, levélben
a PRIM Kiadónál:

1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Tel./fax: 228-3372, 228-3373

E-mail: prim@prim.hu

American Service TRAVEL

1052 Budapest, Váci utca 15.
E-mail: reservation@american.hu

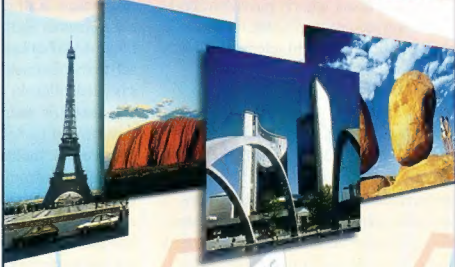
repülőjegy árai.

Budapest legjobb

	Eredeti ár	Akciós ár
Amsterdam	34.000 Ft	31.000 Ft
London	39.600 Ft	36.800 Ft
Párizs	39.900 Ft	38.900 Ft
Zürich	39.990 Ft	36.850 Ft
Peking	105.500 Ft	95.000 Ft
Prága	36.500 Ft	32.300 Ft
Tel Aviv	52.500 Ft	46.400 Ft
New York	70.000 Ft	63.000 Ft
San Francisco	89.000 Ft	83.000 Ft
Miami	88.000 Ft	82.800 Ft
Los Angeles	89.000 Ft	83.000 Ft
Las Vegas	89.000 Ft	83.000 Ft
Toronto	76.000 Ft	65.800 Ft
Sidney	155.000 Ft	145.500 Ft
Bangkok	103.700 Ft	97.800 Ft

A fenti repülőjegyek nem tartalmazzák
a repülőtéri illetéket és bizonyos feltételekkel érvényesek.

Miért utazna drágán, ha olcsón is lehet?



"Fly and Drive" utazások:

Florida	9 nap	104.300 Ft-tól
Kalifornia	9 nap	111.600 Ft-tól
Keleti part	9 nap	112.300 Ft-tól
Nemzeti parkok	16 nap	145.900 Ft-tól
Kelet-nyugat	16 nap	162.300 Ft-tól

A fenti árak tartalmazzák a repülőjegyet, a szállás valamint az
autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használattal

Autóbérlés Floridában
1 hét már 6.750 Ft-tól!



www.american.hu Forró drót: 266-6548

TUDJA, MI AZ: BUSINESS ONLINE?

például, amikor rádiótelefonon megbeszéli
az ember az évszázad üzletét...

... vagy amikor olvassa...

Mi most az évszázad üzletét kínáljuk rádiótelefon- lehetőséggel*, Business Online-előfizetéssel**!

Egyéves **business online** előfizetőknek

most „töltényt” kapnak az online businesshez...

Vagyis aki akciónk keretében egy évre fizet elő a Business Online magazinra, az a lapban olvasható tanácsok, információk mellé 9000 forintos Pannon Praktikum alapsomagot kap, amely a telefonszámos beléptető SIM-kártya mellett egy 8100 Ft értékű beszélgetésre lehetőséget adó, előre fizetett (úgynevezett prepaid) talont tartalmaz. A Pannon Praktikum SIM-kártya később is feltölthető hasonló Praktikum-kártyákkal, így Önnek folyamatos lehetősége van Online Businessre – ÜZLET (ÉL)VONALON!

Hároméves **business online** előfizetőknek

nem csak töltényt, fegyvert is kapnak az online businesshez...

Vagyis aki három évre előfizet a Business Online magazinra, az a jövő évezred első két évében folyamatosan kézbesített folyóirat és az egyéves előfizetőinknek is járó Pannon Praktikum alapsomag mellé **kap egy új GSM-telefont***** is, töltővel, akkumulátorral. A csomaggal – számlakötelmek nélkül – bárki azonnal telefonálhat, és bárhol, bármikor elérhetővé válhat! Vagyis indulhat az ÜZLET (ÉL)VONALON!

* Az akciónk Pannon Praktikum rádiótelefon-csomag lehetővé teszi a rádiótelefon azonnali használatba vételét, a mobiltelefon-hálózatba való kapcsolódáshoz mindössze egy egyszerűsített szerződést kell kötni a szolgáltatóval. Ugyanakkor a Pannon Praktikum csomag nem jelent előfizetési kötelezettségeket, nincs havi díj, és Önnek, cégének nem keletkezik adóssága a szolgáltatóval szemben akkor sem, ha a telefon használatát másnak engedi át. A készülék a keret kimerítése után is elérhető és hívható marad az aktiválástól számított három hónapig, s természetesen újabb prepaid (Pannon Praktikum) kártyák megvásárlásával „feltölthető”.

** A Business Online egy gazdasági, üzleti, informatikai folyóirat, amelynek mottója: ÜZLET AZ INFORMATIKÁBAN, INFORMATIKA AZ ÜZLETBEN. Az immár negyedik évfolyamába lépő magazin éves előfizetési díja 9800 Ft + áfa, hároméves előfizetési díja 29 400 Ft + áfa. Amennyiben Ön szeretné előfizetni a Business Online-t egy vagy három évre, ezt megteheti személyesen a Business Online Kiadónál (1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.), kérhet megrendelőlapot postán, telefonon vagy faxon (228-3372, 228-3373), valamint letöltheti az online megrendelőlapot a www.prim-online.com hálózatról, és elküldheti a megrendelést akár e-mailben is a subscribe@online.hu e-mail címre. A megrendelés alapján a kiadó számláz, majd a díj beérkezését követően postázza a telefoncsomagra*** és/vagy a Pannon Praktikum SIM- és feltöltő kártya átvételére jogosító utalványokat.

*** A hároméves akcióba a Nokia egy régebbi típusa – a 1611-es – került be, de ezt megjelöli a Pannon GSM egy olyan saját akcióval, melynek keretében előfizetőink – nettó 17 600 forintos ráfizetéssel – a korszerű kiskereskedelmi áron nettó 62 ezer forintot érő 5110-es Nokia-telefont is kérhetik a 1611-es helyett. 1611-esből egyébként csak egy erősen korlátozott készlet áll rendelkezésre, így akciónak ez a része a készlet kimerüléséig, minden más ajánlat március 31-éig érvényes.

ElenderMan.



Beszáll az üzletbe.

Idén akár 1.350.000 forintot is megtakaríthat az Ön cégének.

Legújabb, rajtaütésszerű akciójával ElenderMan az üzletembereket célozza meg. A gyors és biztonságos adatátvitelnek most az Ön cége is hasznát veheti. Folyamatos Internet-kapcsolat digitális bérelt vonalon **eszközberuházás nélkül**, most akár 40% kedvezménnyel!

Ha cége március 31-ig lép az Elender új előfizetői közé,

- a 64 kbps díjsomagért (1 GB adatforgalom) csak havi nettó 99.000 forintot,
- a 128 kbps díjsomagért (5 GB adatforgalom) pedig havi nettó 199.000 forintot kell fizetnie az év végéig.

A kiadások így előre tervezhetők, hiszen **a távközlési költség és a router bérleti díja már benne van az árban**. Egy ilyen kifizetődő üzletet Ön sem hagyhat elszállni.



elender internet

Semmi sem lehetetlen.